

แบบฟอร์ม
กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี เป็นไปตามนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตร ที่มุ่งเน้นให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรตั้งแต่ในระดับพื้นที่ เพื่อให้มีการเสนอปัญหาและความต้องการของเกษตรกรที่ถูกต้องสอดคล้องกับสถานการณ์จริงในปัจจุบัน

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรฉบับนี้ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมการเกษตร ยุทธศาสตร์สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๕ จังหวัดสงขลา ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ยุทธศาสตร์จังหวัดสุราษฎร์ธานี ยุทธศาสตร์อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในการนี้สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ขอขอบคุณคณะทำงานจัดทำกรวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรฯ และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดทำกรวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรฯ ฉบับนี้

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๘
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๘
๑.๒ อาณาเขต	๘
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๙
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๑๐
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๑๐
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๑๒
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๑๓
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๒๑
๓.๑ ฤดูกาล	๒๑
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๒๒
๔. เส้นทางคมนาคม	๒๓
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๒๓
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๒๓
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๒๔
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๒๔
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๒๕
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒๖

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๒๗
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๓๐

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๓๑
๑.๑ เกษตรกร	๓๑
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๔๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๕๐
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๕๐
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๕๐
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๕๐
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๕๓
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๕๔
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๕๔
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๕๕
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๗๒
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๗๓
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๘๑
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๘๑
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๑๑๑
บรรณานุกรม	๑๒๑

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๙
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๑๐
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๑๑
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๒๑
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๒๓
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๒๕
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๒๖
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๒๖
๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๒๖
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒๗
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๒๘
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๒๙
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๓๐
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๓๒
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๓๓
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๓๔
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๓๔
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๓๕
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๔๒
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๔๒
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๔๓
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๔๓
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๔๔
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๔๕
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๔๕
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๔๖
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๔๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๔๙
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน	๕๖
๓๐	แสดงครีวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตปาล์มน้ำมัน.	๕๗
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๕๙
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิต	๖๐
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๖๒
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๗๒
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	๗๓
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๙๑
๓๗	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๑๑๑

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๘
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๑๑
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๑๒
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๑๓
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๒๗
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน	๕๖
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง)	๕๗
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๕๘
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๖๐
๑๐	แสดงวิธีการตลาดอำเภอ	๖๑

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

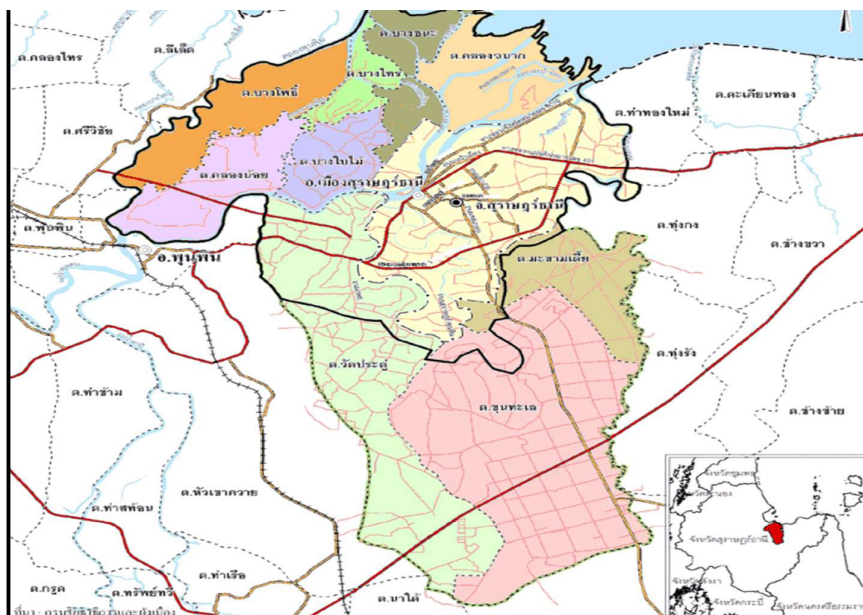
อำเภอบ้านดอน ซึ่งเป็นอีกชื่อหนึ่งของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี เป็นชื่อท้องถิ่นที่เรียกกันมาแต่โบราณ ตามสภาพของบริเวณนั้น ซึ่งเป็นที่ดอน น้ำท่วมไม่ถึง บริเวณบ้านดอน ในสมัยโบราณเป็นอยู่ต่อเรือขนาดใหญ่ของเมืองไชยา ตรงบริเวณปากน้ำแม่น้ำตาปี ต่อมาด้วยความเจริญมากขึ้นตามลำดับ จนเมื่อสมัยรัชกาลที่ ๖ พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเมืองไชยาเดิมมาตั้งที่เมืองบ้านดอน และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๕๙ มีรับสั่งให้เปลี่ยนชื่อเมืองไชยาที่บ้านดอนเป็นเมืองสุราษฎร์ธานี มาตราบจนปัจจุบันนี้อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ตอนกลางของจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ทั้งหมด ๒๓๑.๓๑๗ ตารางกิโลเมตร

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อ่าวไทย
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอบ้านนาสารและอำเภอบ้านนาเดิม
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอกาญจนดิษฐ์
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอพุนพิน

แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : สำนักผังเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๗.)

คำขวัญ : พระธาตุศรีสุราษฎร์ ย่านตลาดสองฝั่งตาปี อาหารดีปากน้ำ บึงงามขุนทะเล มนต์เสน่ห์เขาท่าเพชร

เดือนสิบเอ็ดงานชักพระ

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๑ เทศบาลนคร ๒ เทศบาลตำบล ๗ อบต. ๙ ตำบล ๕๙ หมู่บ้าน
- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็นจำนวน เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลตำบล ๒ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวน ๗ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล หมู่ที่	ตำบลวัดประดู่	ตำบลขุนทะเล	ตำบลมะขามเตี้ย	ตำบลคลองน้อย	ตำบลคลองฉนาก	ตำบลบางใบไม้	ตำบลบางชนะ	ตำบลบางโพธิ์	ตำบลบางไทร
๑	บ้านชุมไถ	บ้านหัวเขา		บ้านท้องถ่วง	บ้านคลองฉนาก	บ้านบางเปิดล่าง	บ้านบางชนะบน	บ้านบางโพธิ์	บ้านคลองขวาง
๒	บ้านท่ากูบ	บ้านท่าอู่		บ้านบางแทงแรด	บ้านตากแดด	บ้านคลองใหญ่	บ้านคลองกรูด	บ้านท่าอิฐ	บ้านบางเปิด
๓	บ้านวัดประดู่	บ้านดอนเกลี้ยง		บ้านคลองน้อย	บ้านบางหมก	บ้านปลายคลอง	บ้านบางชนะล่าง	บ้านคลองขวาง	บ้านบางกล้วย
๔	บ้านวัดมะปริง	บ้านควนยุง		บ้านหัวแหลม	บ้านสะบ้าย้อย	บ้านบางไผ่	บ้านคลองสุข	บ้านท้องทราย	บ้านบางท้องถ่วง
๕	บ้านสมหวัง	บ้านซอย ๑๐	บ้านท่าเพชร	บ้านปากคลองน้อย	บ้านทองหลวง	บ้านบางยาง	บ้านคลองรีว	บ้านท่าพลูเลื่อน	
๖	บ้านใหม่	บ้านห้วยทรายขาว	บ้านบางใหญ่	บ้านทอนหญ้าปล้อง	บ้านบางกลา				
๗	บ้านค้อล่าง	บ้านท่าอิฐ	บ้านท่าสน	บ้านค้อบน	บ้านหัวแหลม ปัจจุบัน เป็นเทศบาลนครสุราษฎร์ ธานีทั้งหมู่บ้าน				
๘	บ้านบางหมาก	บ้านคลองเรือ	บ้านทรายทอง	บ้านดอนตะโก	บ้านศรีวัฒนาตาปี				
๙	บ้านเวียงประสาน	บ้านนิคมบูรอุทิศ		บ้านค้อล่าง					
๑๐	บ้าน ขส.	บ้านใหม่จัตวา							

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี,พ.ศ. ๒๕๖๘

ท้องที่อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานีประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๐ แห่ง ได้แก่

๑. เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ครอบคลุมพื้นที่ตำบลตลาดและตำบลบางกุ้งทั้งตำบล รวมทั้งบางส่วนของตำบลมะขามเตี้ย ตำบลบางใบไม้ ตำบลบางชนะ และตำบลคลองฉนาก
๒. เทศบาลตำบลวัดประดู่ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลวัดประดู่ทั้งตำบล
๓. เทศบาลตำบลขุนทะเล ครอบคลุมพื้นที่ตำบลขุนทะเลทั้งตำบล
๔. องค์การบริหารส่วนตำบลมะขามเตี้ย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลมะขามเตี้ย (เฉพาะนอกเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี)
๕. องค์การบริหารส่วนตำบลบางใบไม้ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางใบไม้ (เฉพาะนอกเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี)
๖. องค์การบริหารส่วนตำบลบางชนะ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางชนะ (เฉพาะนอกเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี)
๗. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลคลองน้อยทั้งตำบล
๘. องค์การบริหารส่วนตำบลบางไทร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางไทรทั้งตำบล
๙. องค์การบริหารส่วนตำบลบางโพธิ์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางโพธิ์ทั้งตำบล
๑๐. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองฉนาก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลคลองฉนาก (เฉพาะนอกเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี)

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
วัดประดู่	๓๖,๒๕๐		√	๑๐	๑๓,๕๐๔
ขุนทะเล	๕๒,๔๖๔		√	๑๐	๑๒,๐๙๒
มะขามเตี้ย	๑๓,๒๑๘	√		๔	๔๕,๘๐๔
คลองน้อย	๑๘,๑๒๕	√		๙	๑,๖๙๕
คลองฉนาก	๑๔,๕๕๔.๓๘	√		๗	๙๒๘
บางใบไม้	๖,๓๓๗.๕๐	√		๕	๓,๓๖๗
บางชนะ	๘,๐๖๒	√		๕	๑,๐๐๒
บางโพธิ์	๘,๑๒๕	√		๕	๖๙๕
บางไทร	๖,๔๓๕.๖๕	√		๔	๘๗๕
รวม	๑๖๓,๕๗๒			๕๙	๗๙,๙๖๒

(ที่มา : สำนักงานทะเบียนและบัตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

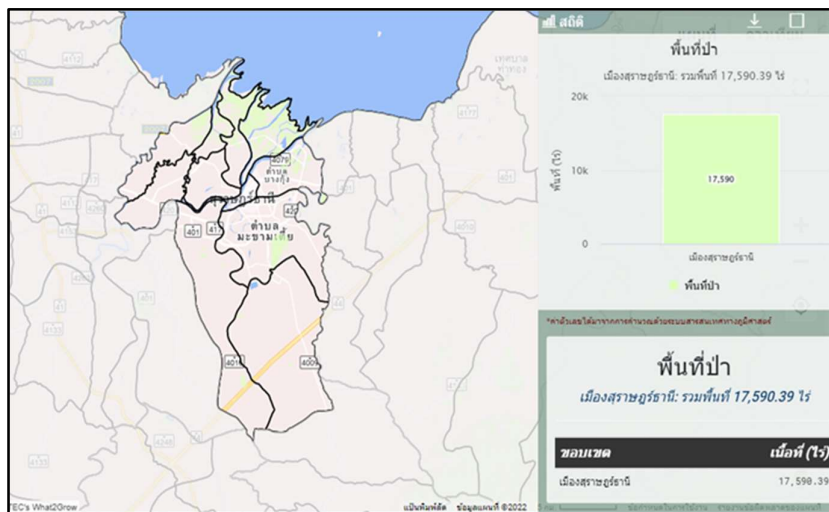
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ฝั่งทะเลตะวันออกของภาคใต้ มีแม่น้ำตาปีซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่านจากทิศใต้ ไปลงทะเลทางทิศเหนือที่อ่าวบ้านดอน แบ่งพื้นที่ตามลักษณะภูมิประเทศได้เป็นสองส่วน คือ **ทางฝั่งซ้าย** เป็นที่ราบลุ่ม มีลำคลองน้อยใหญ่มากมายหลายสาย เป็นที่ตั้งของตำบลต่าง ๆ รวม ๖ ตำบล ได้แก่ตำบลบางโพธิ์ ตำบลคลองน้อย และตำบลคลองฉนาก ตำบลบางชนะ ตำบลบางใบไม้ และ ตำบลบางไทร

ทางฝั่งขวา ลักษณะพื้นที่เป็นที่ดอนและค่อย ๆ สูงไปทางใต้ เป็นที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนราชการต่าง ๆ และเป็นชุมชนการค้าที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นที่ตั้งของตำบลตลาด ตำบลบางกุ้ง ตำบลมะขามเตี้ย ตำบลวัดประดู่ และตำบลขุนทะเล

ป่าไม้ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีสภาพพื้นที่เป็นสภาพปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่เป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อยึดถือครอบครองปลูกพืชผล จำพวก ยางพารา และปาล์มน้ำมัน เนื่องจากราคาผลผลิตทั้งปาล์มน้ำมัน และยางพาราบางช่วงมีราคาสูง ความต้องการที่ดินของราษฎรจึงเพิ่มมากขึ้น การอพยพถิ่นที่อยู่อาศัยของราษฎร การบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดสภาวะโลกร้อน เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างรุนแรง

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th ดาวน์โหลดวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
วัดประดู่	๓๖,๒๖๐	๕๑๕.๑๕	๒.๙๒
ขุนทะเล	๕๐,๖๔๖	๑๗๙.๖๑	๑.๐๒
มะขามเตี้ย	๑๒,๕๙๐	๑,๘๘๔.๘๔	๑๐.๗๕
บางไทร	๑๘,๑๒๕	๑,๐๕๕.๒๗	๖.๐๐
บางโพธิ์	๘,๑๒๕	๑,๔๘๐.๔๐	๘.๔๑
บางชนะ	๘,๐๖๒	๓,๖๐๐.๑๖	๒๐.๔๖
คลองฉนาก	๑๓,๔๓๗	๗,๕๖๕.๓๒	๕๓.๐๑
ไม้ระບู	-	๑,๓๐๙.๖๔	๗.๔๕
รวม		๑๗,๕๙๐.๓๙	

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th ดาวน์โหลดวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

พื้นที่ส่วนใหญ่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลาดชันปานกลาง โดยมีความลาดชันอยู่ในช่วงประมาณ (๐-๒๐) เปอร์เซ็นต์ ลักษณะดินเป็นดินร่วน ดินร่วนปนทราย และดินเหนียว กรมพัฒนาที่ดิน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง (Floodplain) และที่ราบสลับกับเนินเขาน้อย ข้อมูลสรุปพื้นที่ความลาดชัน ลักษณะภูมิประเทศ: ความลาดชันค่อนข้างต่ำถึงปานกลางความลาดชัน: (๐-๒๐%) ความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์ที่ดิน: พื้นที่ส่วนใหญ่เหมาะสำหรับการทำเกษตรกรรม, พื้นที่ราบเหมาะสำหรับที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรม พื้นที่ดังกล่าวเหมาะสำหรับการจัดการที่ดินโดยใช้เทคโนโลยีลดต้นทุนการผลิตและปรับปรุงบำรุงดิน

แผนที่แสดงความลาดชันของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

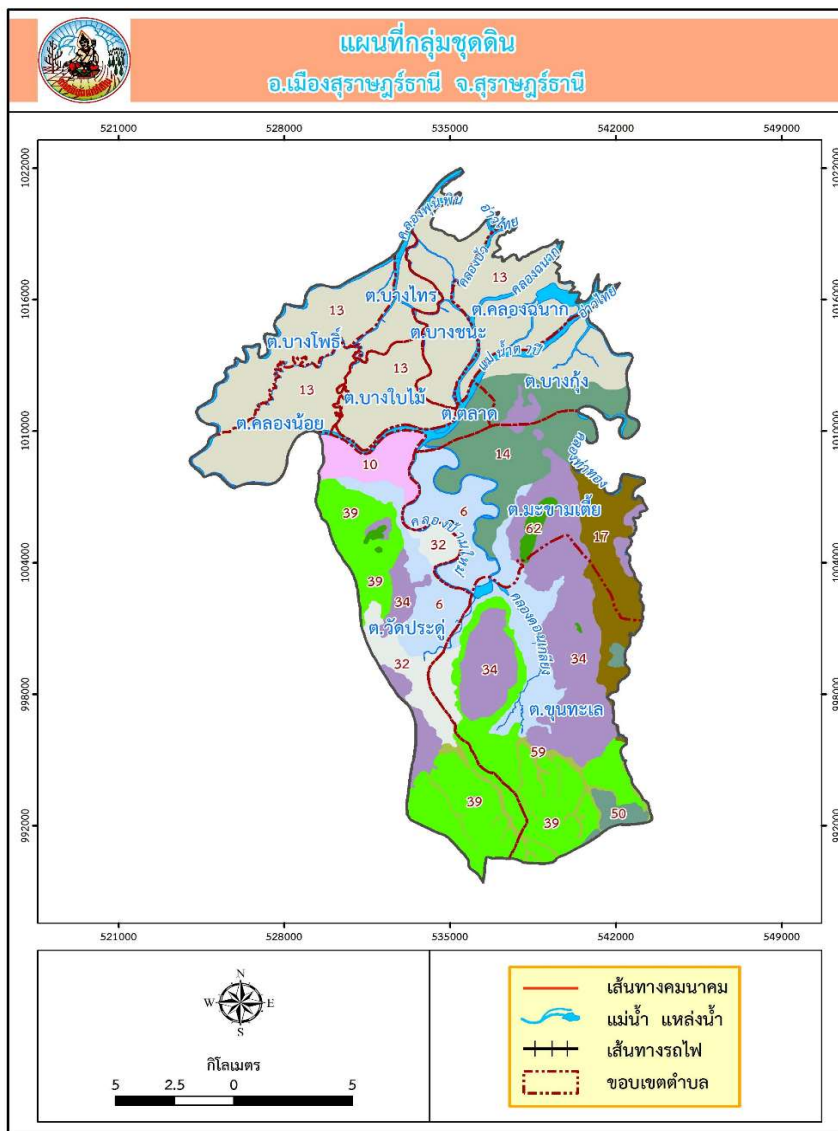

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๑๑ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนที่แสดงกลุ่มชุดดิน
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน,พ.ศ. ๒๕๖๗)

กลุ่มชุดดินที่พบในพื้นที่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ได้แก่

- กลุ่มชุดดินที่ ๖ ประกอบด้วย ชุดดินท่าศาลา ,ชุดดินบางนารา ,ชุดดินสตูล ,ชุดดินพัทลุง
- กลุ่มชุดดินที่ ๑๐ ประกอบด้วย ชุดดินองครักษ์
- กลุ่มชุดดินที่ ๑๓ ประกอบด้วย ชุดดินบางปะกง, ชุดดินตะกั่วทุ่ง
- กลุ่มชุดดินที่ ๑๔ ประกอบด้วย ชุดดินระแงะ
- กลุ่มชุดดินที่ ๑๗ ประกอบด้วย ชุดดินสงขลา ,ชุดดินโคกเคียน ,ชุดดินสายบุรี

กลุ่มชุดดินที่ ๓๒ ประกอบด้วย	ชุดดินตาขุน
กลุ่มชุดดินที่ ๓๔ ประกอบด้วย	ชุดดินท่าแซะ ,ชุดดินฝั่งแดง
กลุ่มชุดดินที่ ๓๙ ประกอบด้วย	ชุดดินสะเตา ,ชุดดินนาทวี ,ชุดดินคองหงส์
กลุ่มชุดดินที่ ๕๐ ประกอบด้วย	ชุดดินสวี
กลุ่มชุดดินที่ ๕๙ ประกอบด้วย	ชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก
กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ ประกอบด้วย	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน

ตำบล	กลุ่มชุดดิน	
	ดินในพื้นที่ลุ่ม	ดินในพื้นที่ดอน
ขุนทะเล	8a 17 17p/17 6 23 6sp 6/32	34B/39B 41/43 41 45B 43 39 32 50 62
คลองฉนาก	13	
คลองน้อย	8a 8x	
ตลาด	8x 6/32 8a 13	
บางกุ้ง	13 14x 11 2 17 6	42/43 39B
บางชนะ	13 8x	
บางไทร	13 8x	
บางไผ่ไม้	8x 13	
บางโพธิ์	8a 13 8x	
มะขามเตี้ย	6/32 8a 11 2 6 17p/17 13 14 6sp 17p 6sp/6	34B/39B 62 41 41/34 42 42/43 32 39B
วัดประดู่	8a 17p/17 22/41 6sp/6 6sp 17 11 6 6/32	41/43 39C 34B/39B 41 62 34B

กลุ่มชุดดินที่ ๖

ลักษณะเด่น กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน บางแห่งมีศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กแมงกานีสปะปนอยู่ด้วย ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

การใช้ประโยชน์ ใช้ทำนา ในช่วงฤดูแล้ง บริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือยาสูบ

ปัญหา

ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์)

ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในครั้งที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ยปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๐.๕-๑.๐ กิโลกรัม/หลุม เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก พืชไร่ หรือพืชผัก

กลุ่มชุดดินที่ ๑๐

ลักษณะเด่น กลุ่มดินเปรี้ยวจัดต้นที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบในบริเวณที่ราบลุ่มที่ห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็วหรือค่อนข้างเร็ว หน้าดินอาจแตกกระแหงเป็นร่องลึกในช่วงฤดูแล้ง เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีแดง ปะปนตลอดชั้นดิน และพบจุดปะ สีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซต์ภายในระดับความลึกต้นกว่า ๕๐ ซม. และเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมาก

การใช้ประโยชน์ ใช้ทำนา หากไม่มีการใช้ปูนเพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน ข้าวที่ปลูกมักไม่ค่อยได้ผลผลิต ปัญหา

ดินเป็นกรดรุนแรงมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดต้นภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน เกิดการตรึงของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก มีโครงสร้างดินแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดรุนแรงมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยหว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสน อัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร หรือถึงชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเล มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูนบนสันร่องและร่อง คูน้ำ ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๗ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับ

ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเกิดการเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ล้างความเป็นกรดของดิน และควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

กลุ่มชุดดินที่ ๑๓

ลักษณะเด่น กลุ่มดินเลนเค็มชายทะเลที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเร็วมาก ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนน้ำทะเล พบในบริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึงและบริเวณชะวากทะเล เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็วมาก เป็นดินเลนและมีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีน้ำตาลเทา มีจุดประสีน้ำตาลเล็กน้อย ส่วนดินล่างเป็นดินเลนสีเทาแก่หรือสีเทาปนเขียว และพบเศษซากพืชปะปนในดินเป็นจำนวนมาก เป็นดินที่มีสารประกอบกำมะถันมาก ตามปกติเมื่อดินเปียก ค่าปฏิกริยาดินจะเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง แต่เมื่อมีการระบายน้ำออกไปหรือทำให้ดินแห้ง สารประกอบกำมะถันจะแปรสภาพปลดปล่อยกรดกำมะถันออกมา ทำให้ดินเป็นกรดจัดมาก ค่าปฏิกริยาดินจะลดลงจนเป็นกรดรุนแรงมาก กลุ่มชุดดินนี้จัดเป็นดินเค็มที่มีกรดแฝงอยู่

การใช้ประโยชน์

พืชพรรณตามธรรมชาติเดิมเป็นป่าชายเลนขึ้นปกคลุม แต่ในปัจจุบันมีพื้นที่เป็นจำนวนมากที่ตัดแปลงมาใช้ทำนา กุ้ง เลี้ยงปลา หรือทำนาเกลือ การทำนา กุ้ง หรือเลี้ยงปลา ถ้าไม่มีการจัดการที่เหมาะสม ผลผลิตมักลดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการเกิดกรดและการเกิดสารพิษบางอย่าง เป็นต้น

ปัญหา

ดินเลนเค็มที่มีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำ มีศักยภาพก่อให้เกิดดินกรดกำมะถัน เกิดก๊าซพิษไข่เน่า และก๊าซมีเทน ซึ่งเป็นอันตรายต่อพืช มีความสามารถในการทรงตัวของดินต่ำมาก ทำให้พืชล้มง่าย เมื่อดินแห้งจะแปรสภาพเป็นดินกรดกำมะถันและเค็ม และมีน้ำทะเลท่วมเป็นประจำทุกวัน

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

กลุ่มชุดดินที่ ๑๗

ลักษณะเด่น กลุ่มดินร่วนหยาบที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ มีชั้นแน่นที่บภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นด่างเล็กน้อย การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำหรือจากการสลายตัวผุพัง แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบ พบในบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ ส่วนใหญ่มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทราย ดินล่างเป็นชั้นดินแน่นที่บ มีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินเหนียว สีน้ำตาลอ่อนและสีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลแดง บางแห่งอาจมีซิลิกาแลงอ่อนปะปนอยู่ด้วย มีปฏิกริยาเป็นกรดจัดมากถึงด่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์ มักปล่อยเป็นที่รกร้างว่างเปล่าหรือเป็นป่าละเมาะเล็ก ๆ บางพื้นที่ใช้ทำนา แต่มักให้ผลผลิตต่ำ

ปัญหา เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายที่มีชั้นดานภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำขาดแคลนนํ้า และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒

หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว ทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือ ปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตรหรือถึงชั้นดานแข็ง มีคันดินอันแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๒

ลักษณะเด่น กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ ภาคตะวันออก เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อหยาบที่มาจากพวกหินอัคนี หรือหินตะกอน พบบริเวณพื้นที่ตอน ที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียดที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

การใช้ประโยชน์ ใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผล และพืชไร่บางชนิด บางแห่งยังคงสภาพป่าธรรมชาติ ปาละเมาะและไม้พุ่ม

ปัญหา

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับชะล้างพังทลายของหน้าดิน

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว ปลูกพืชผัก หรือไม้ผล

ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ขึ้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียนปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๔

ลักษณะเด่น กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ตอน ที่มีสภาพพื้นที่

เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีถึงตีปานกลาง มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียด ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วน ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียว ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง และอาจพบจุดประสีต่างๆ ในชั้นดินล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ดินชั้นบนส่วนใหญ่จะมีปฏิกิริยาเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง ส่วนดินล่างจะมีปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์ ใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น อ้อย ข้าวโพด ถั่วสับปะรด และไม้ผลบางชนิด

ปัญหา

การมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ซึ่งทำให้ดินอุ้มน้ำได้น้อย พืชอาจขาดแคลนน้ำได้ในช่วงฝนทิ้งเป็นระยะเวลานาน ๆ สำหรับบริเวณที่มีความลาดชันสูง อาจมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายเกิดขึ้น

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว ปลูกพืชผัก หรือไม้ผล

ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม.ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่หรือปอเทือง๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๙

ลักษณะเด่น กลุ่มดินทรายหนาปานกลางที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือตะกอนเนื้อหยาบทับอยู่บนชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแปง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีอยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากการสลายตัวฝุงอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวฝุงแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของพวกวัสดุเนื้อหยาบ หรือจากวัสดุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าหรือวัสดุหน้าพจากบริเวณที่สูง วางทับอยู่บนชั้นดินร่วนหยาบหรือร่วนละเอียด พบในบริเวณพื้นที่ดอน ที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีถึงตีปานกลาง เนื้อดินช่วง ๕๐-๑๐๐ ซม. เป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน ส่วนชั้นดินถัดลงไปเป็นดินร่วนปนทราย และดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน หรือ สีเหลืองปนสีน้ำตาล พบจุดประสีต่างๆ ในดินชั้นล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ชั้นดินบน มีปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย ส่วนในดินล่าง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์ ใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น ปอแก้ว มันสำปะหลัง อ้อย ปอ ข้าวโพด ฝ้าย ถั่ว ยาสูบ บางแห่งเป็นป่าเต็งรัง

ปัญหา

ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก เนื้อดินบนเป็นทรายจัด พีชที่ปลูกมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำได้ง่าย แต่ถ้ามีฝนตกมากดินชั้นบนจะแฉะและอาจเป็นอันตรายต่อพีชที่ปลูกบางชนิด บริเวณที่มีความลาดชันสูง จะเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพีช

ปลูกข้าว ปลูกพีชผัก หรือไม้ผล

ชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ทำร่องระบายน้ำระหว่างแถวปลูก เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากพีช ปลูกพีชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน หรือปลูกพีชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพีชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพีชไร่ หรือพีชผัก

จัดระบบการปลูกพีชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือโดกลบพีชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ โดกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินหรือปลูกพีชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในพื้นที่ต่ำควรทำร่องหรือทางระบายน้ำ เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากพีช

กลุ่มชุดดินที่ ๕๐

ลักษณะเด่น กลุ่มดินร่วนสีกปากกลางถึงเศษหิน ก้อนหินหรือชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ ภาคตะวันออก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมในระยะทางไม่ไกลนัก ของวัสดุเนื้อหยาบที่มาจากพวกหินตะกอน หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบบริเวณพื้นที่ดอน มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินสีกปากกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินช่วง ๕๐ ซม. ตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย ในระดับความลึก ประมาณ ๕๐-๑๐๐ ซม. จะพบชั้นดินปนเศษหินหรือลูกรังปริมาณมาก สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

การใช้ประโยชน์ ส่วนใหญ่ใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล สับปะรด ถั่วและแตงโม

ปัญหา

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ อาจขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน ในบริเวณที่มีความลาดชันสูง จะมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพีช

ปลูกข้าว ปลูกพีชผัก หรือไม้ผล

ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพีชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพีชแซม ขึ้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพีชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพีชไร่ หรือพีชผัก

เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพีชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพีชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือโดกลบพีชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐

กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๕๙

ลักษณะเด่น กลุ่มดินร่วนหยาบหรือดินร่วนละเอียดที่เกิดจากดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน ชั้นดินมีลักษณะเป็น ชั้นสลับเนื้อดินไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับตะกอนที่มาทับถม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเลวถึง ค่อนข้างเลว

สมบัติของดิน กลุ่มดินนี้พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือบริเวณพื้นล่างของเนิน หรือหุบเขา ที่มีสภาพพื้นที่ ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ เป็นหน่วยผสมของดินหลายชนิดที่เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกัน ดินที่ พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว มีลักษณะและคุณสมบัติต่าง ๆ ไม่แน่นอน เช่น เนื้อดิน สีดิน ความ ลึกของดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ย คอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อน เก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

ลักษณะเด่น พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มี การศึกษา สสำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษา สำหรับการเกษตร

สมบัติของดิน กลุ่มดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ ลักษณะและสมบัติของดินที่พบไม่แน่นอน มีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตาม ธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหินหรือพื้นไผ่กระจาย กระจายทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่าง ๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าดงดิบชื้น หลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอยโดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้าง พังทลายของหน้าดิน จนบางแห่งเหลือแต่หินโผล่

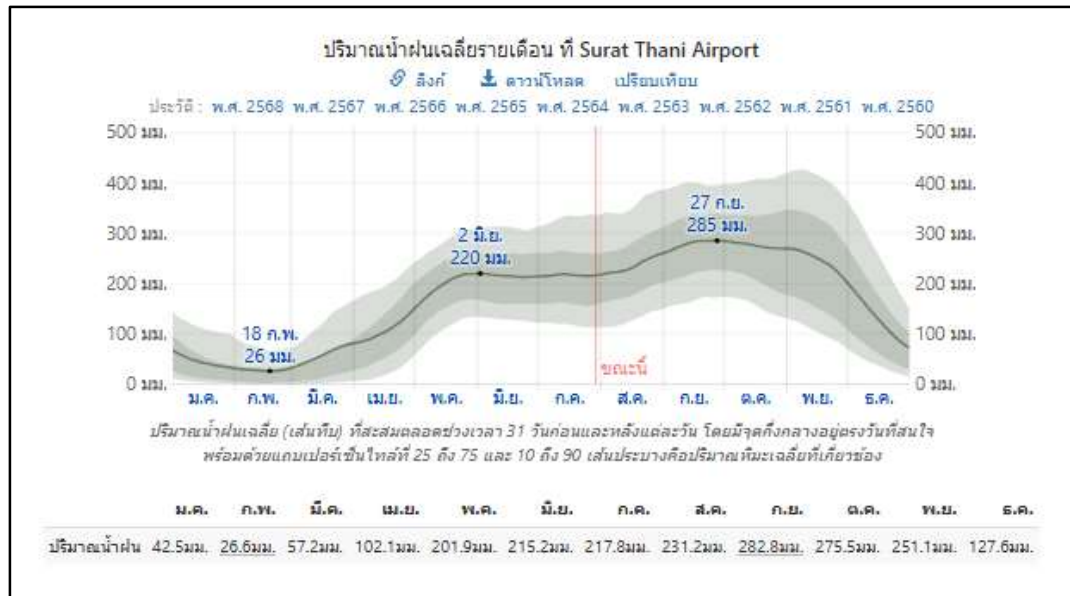
การใช้ประโยชน์

กลุ่มดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อ ระบบนิเวศน์ ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

ปัญหา

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑๖๙.๒๙ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนพฤศจิกายน ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีปริมาณ ๒๖.๖๐ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนกันยายน โดยมีปริมาณ ๒๘๒.๘๐ มิลลิเมตร

ภาพแสดงประมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๙ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๗

(ที่มา : สถานีตรวจวัดสภาพอากาศที่ Surat Thani Airport ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางแสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝน(มม.)
๑	มกราคม	๔๒.๕๐
๒	กุมภาพันธ์	๒๖.๖๐
๓	มีนาคม	๕๗.๒๐
๔	เมษายน	๑๐๒.๑๐
๕	พฤษภาคม	๒๐๑.๙๐
๖	มิถุนายน	๒๑๕.๒๐
๗	กรกฎาคม	๒๑๗.๘๐
๘	สิงหาคม	๒๓๑.๒๐
๙	กันยายน	๒๘๒.๘๐
๑๐	ตุลาคม	๒๗๕.๕๐
๑๑	พฤศจิกายน	๒๕๑.๑๐
๑๒	ธันวาคม	๑๒๗.๖๐
	รวม	๒๐๓๑.๕๐
	เฉลี่ย/ปี	๑๖๙.๒๙

(ที่มา : สถานีตรวจวัดสภาพอากาศที่ Surat Thani Airport ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒ ช่องจราจรไปบรรจบกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๐๘ ที่ทางแยก กม.๐ อำเภอพุนพิน จากนั้นแนวเส้นทางจะเลี้ยวขวา และขยายเป็น ๔-๖ ช่องจราจร ต่อไปยังตัวเมืองสุราษฎร์ธานี อำเภอกาญจนดิษฐ์ จากนั้นก็เข้าสู่เขตจังหวัดนครศรีธรรมราชที่อำเภอขนอม แต่ไม่ได้ผ่านตัวอำเภอขนอม จากนั้นก็วิ่งลงใต้ผ่านอำเภอสิชล อำเภอท่าศาลา และสิ้นสุดที่บ้านท่าแพ ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ทางเหนือของตัวเมืองนครศรีธรรมราช ระยะทางทั้งหมดประมาณ ๒๙๐ กิโลเมตร อยู่ในจังหวัดพังงาประมาณ ๒๕ กิโลเมตร อยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีประมาณ ๑๗๕ กิโลเมตร และอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราชประมาณ ๙๐ กิโลเมตร

-ทางหลวงหมายเลข ๔๐๐๙ เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๐๙ สายสุราษฎร์ธานี – บรรจบทางหลวงหมายเลข ๔ (อ่าวลึก) มีจุดเริ่มต้นแยกจาก สีแยกแสงเพชร อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตัดขึ้นไปทางใต้ผ่าน อำเภอบ้านนาสาร อำเภอเวียงสระ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอปลายพระยา และอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่สิ้นสุดที่ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ มีความยาวประมาณ ๑๔๕ กิโลเมตร อยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีประมาณ ๑๑๔ กิโลเมตร อยู่ในจังหวัดกระบี่ประมาณ ๓๑ กิโลเมตร

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๗ สายท่าอากาศยานสุราษฎร์ธานี-ค้อล่าง เป็นทางหลวงแผ่นดินในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเส้นทางตั้งแต่แยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑ อำเภอพุนพิน สิ้นสุดบนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๒๐ ที่แยกค้อล่าง อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี เป็นถนน ๔ ช่องจราจร รวมขาไปและขากลับตลอดสาย รวมระยะทางประมาณ ๑๑ กิโลเมตร

ทางเรือ ท่าเรือโดยสาร เกาะเต่า - เกาะพะงัน จำนวน ๑ แห่ง

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี (ที่มา : สำนักผังเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘.)

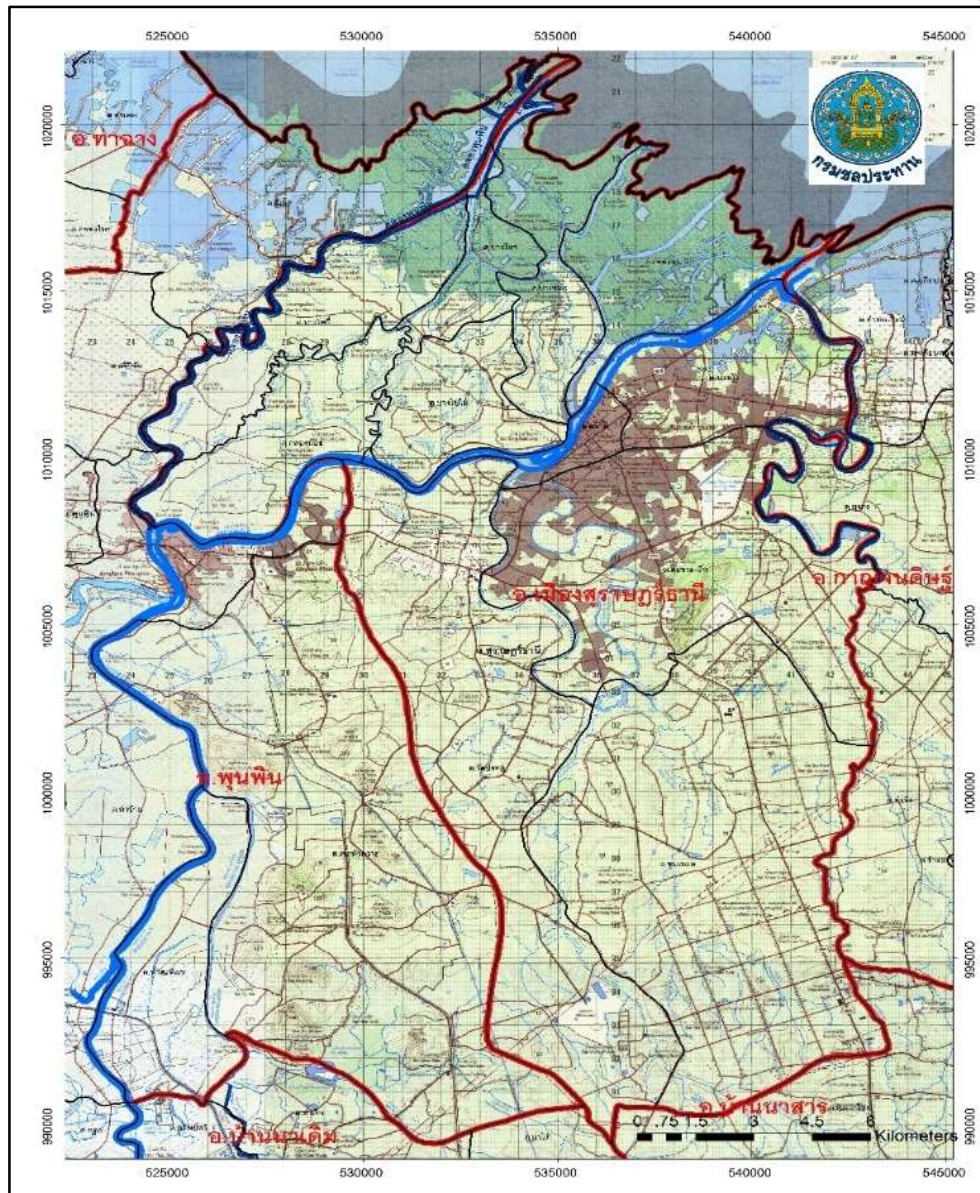
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๐)

ชุมเหมือง ๑๕ แห่ง บ่อบำบัด ๓ แห่ง บ่อเลี้ยงกุ้ง ๓๕ แห่ง แม่น้ำ ๗ แห่ง ป่า ๑ แห่ง พรุ ๕ แห่ง ลำคลอง ๒๖ แห่ง สระ ๑๑๑ แห่ง หนอง/บึง ๒๖ แห่ง

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่
ทำนบกึ่งกักน้ำคลองบางตัวน ทำนบดินกึ่งกักน้ำคลองบางตัวง และแก้มลิงบึงขุนทะเล

ภาพที่ ๑๑ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : กรมชลประทาน, พ.ศ. ๒๕๖๘)

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ไม่มีโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง เนื่องจากมีแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อการดำรงชีพของราษฎรและเกษตรกรในพื้นที่

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูระบายน้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
-	-	-	-	-	-

ที่มา : กรมชลประทาน, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ไม่มีโครงการชลประทานขนาดเล็ก เนื่องจากมีแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อการดำรงชีพของราษฎรและเกษตรกรในพื้นที่

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ท่อระบายน้ำ	ฝาย	ระบบส่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	รวม		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : กรมชลประทาน, พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
๑.	วัดประดู่	๗	๙	๓	๓	๑๐	๑๒
๒.	ขุนทะเล	๑๑	๑๑	๔	๔	๑๕	๑๕
๓.	มะขามเตี้ย	๘	๘	-	-	๘	๘
		๒๖	๒๘	๗	๗	๓๓	๓๕

ที่มา : เทศบาลตำบลวัดประดู่ พ.ศ.๒๕๖๘

(๒) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
๑.	วัดประดู่	๑๒	-	๑๒
๒.	ขุนทะเล	๑๔๕	-	๑๔๕

ที่มา : เทศบาลตำบลวัดประดู่ พ.ศ.๒๕๖๘

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่การเกษตรจำนวน ๘๘,๙๘๙.๙๙ ไร่ ร้อยละ ๔๒.๕๕ รองลงมาคือพื้นที่ชุมชน จำนวน ๔๒,๓๒๙.๖๕ ไร่ ร้อยละ ๒๘.๒๖ และพื้นที่ไม้ผลจำนวน ๒๕,๘๐๐.๗๕ ไร่ ร้อยละ ๑๒.๓๕

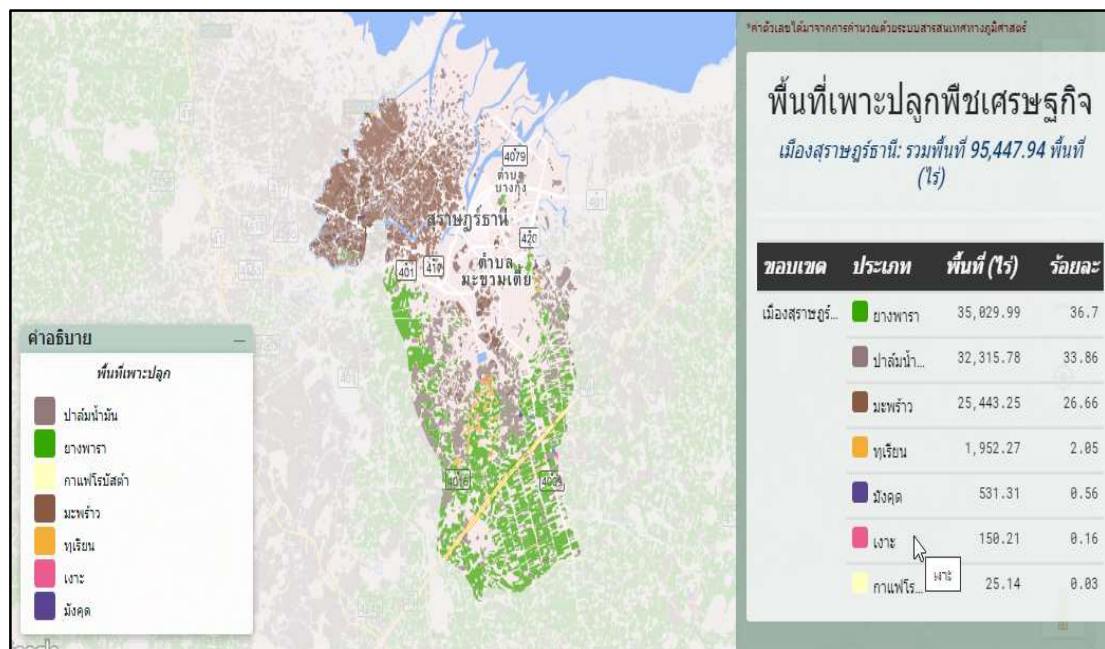
ตารางที่ ๑๐ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ไม้ยืนต้น	๘๘,๙๘๙.๙๙	๔๒.๕๕
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๔๒,๓๒๙.๖๕	๒๘.๒๖
ไม้ผล	๒๕,๘๐๐.๗๕	๑๒.๓๕
พื้นที่ป่า	๑๗,๕๙๐.๓๙	๘.๔๒
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๔,๖๙๐.๓๓	๗.๐๓
พื้นที่น้ำ พื้นที่นา	๑๑,๖๔๖.๔๑	๕.๕๗
พื้นที่ลุ่ม พืชน้ำ	๔,๒๐๗.๔๕	๒.๐๑
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๓,๓๙๙.๘๔	๑.๖๓
พืชสวน	๑๗๒.๑๘	๐.๐๘
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๑๕๘.๙๙	๐.๐๘
พืชไร่	๒๖.๗๑	๐.๐๑

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

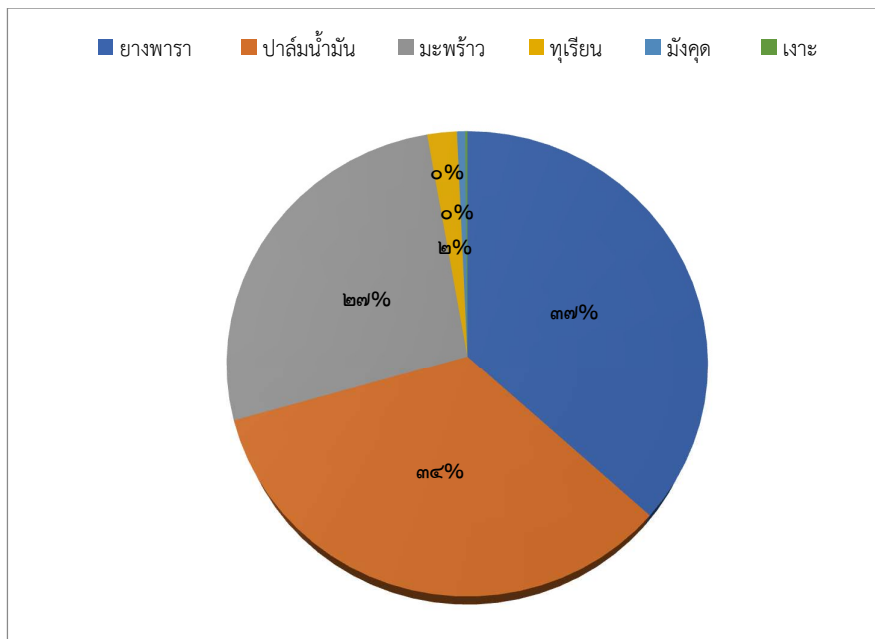
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพารา มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๓๕,๐๒๙.๙๙ ไร่ รองลงมา คือ ปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๓๒,๓๒๙.๗๕ ไร่ และ มะพร้าว มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๒๕,๔๔๓.๒๕ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกไม้ผลต่าง ๆ ได้แก่ ทูเรียน มังคุด เงาะ เป็นต้น

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

กราฟวงกลมแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ภาพแสดงข้อมูลพื้นที่การปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี.

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)					รวม
		ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	มะพร้าว	ไม้ผล	พืชผัก	
วัดประดู่	๓๖,๒๕๐	๑๑,๘๑๔	๕,๖๙๕	๑,๐๐๔	๙๕๕.๗๔	๕๒๘.๔๙	๑๙,๙๙๗.๒๓
ขุนทะเล	๕๒,๔๖๔	๑๗,๘๗๗	๖,๑๖๔	๓๙๗.๕๔	๒,๘๒๑	๗๗	๒๗,๓๓๖.๕๔
มะขามเตี้ย	๑๓,๒๑๘	๑,๐๙๖.๕๐	๓,๑๖๓.๓๕	๑๔๖.๖๐	๑๑๘.๖๗	๑๒.๕๙	๔,๕๓๗.๗๑
คลองน้อย	๑๘,๑๒๕	๓๓๒.๕๒	๕,๘๘๙.๙๕	๓,๗๑๐.๓๙	๑,๕๐๓.๗๐	๑๐๙.๒๗	๑๑,๕๔๕.๗๘
คลองฉนาก	๑๔,๕๕๔.๓๘	-	๓๔๘	๓๘๔.๙๐	๑๒.๓๐	๑.๓๓	๗๔๖.๕๓
บางใบไม้	๖,๓๓๗.๕๐	๓.๗๕	๒,๔๙๘.๑๓	๒,๗๖๕.๒๖	๑๒๖.๑๖	๔.๘๔	๕,๓๙๘.๑๔
บางชนะ	๘,๐๖๒	-	๕๗๓	๒๔๙	-	๐.๕๐	๘๒๒.๕๐
บางโพธิ์	๘,๑๒๕	๕๕.๙๙	๒,๗๐๐.๓๗	๒,๒๒๘.๗๔	๔๕๕.๐๙	๑๖.๗๗	๕,๔๕๖.๙๖
บางไทร	๖,๔๓๕.๖๕	-	๑,๓๕๘.๑๒	๖๒๔.๕๙	๖๑.๔๘	๒.๘๗	๒,๐๔๗.๐๖
พื้นที่รวม	๑๖๑,๖๒๑	๓๑,๑๘๐	๒๘,๓๙๐	๑๑,๕๑๑	๖๐๕๔.๑๔	๗๕๔	๗๗,๘๘๘.๔๕

ที่มา : ฐานข้อมูลเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร,พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และปศุสัตว์ ปี ๒๕๖๘

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ตลาด	๖๘	๖๔	-	-	-	๑๕๘๐	๔	-	-
มะขามเตี้ย	๔๙๘	๖๔๕	-	๗	๘๕๗	๑๕๒๐๗	๑๖๓๗	๑๗๖	-
วัดประคู้	๓๖๕	๔๖๙	-	-	๓๑๗	๘๐๓๕	๒๙๗๕	๓๕๕	๕๐
ขุนทะเล	๕๐๙	๔๑๑	-	-	๓๕๒	๑๑๕๒๑๕	๑๖๕๙	๒๒๑	๑๐๐
บางใบไม้	๑๔๖	๓	-	-	๑๘	-	๒๒๘๖	๓๐	-
บางชนะ	๑๑๔	๐	-	-	-	-	๕๑๖	-	-
คลองน้อย	๓๓๖	๖๘	-	๔	๑๐๐	๙๐๐๑	๙๐๐	๖๒	-
บางไทร	๙๑	๑๖	-	-	-	๒๓๓๒	๓๕๓	-	-
บางโพธิ์	๑๕๓	๓๓	-	๓	๑๒	๔๗๓๒	๕๗๙	๖๑	-
บางกุ้ง	๑๒๖	๒๐๖	-	-	๑๒๑	๓๘๑๓	๔๗๘	๑๖๗	๔
คลองฉนาก	๑๘๖	๒	-	-	๒๐	๓๙๙๖	๙๐๔	-	-
รวมทั้งหมด	๒๖๘๒	๑๙๑๗	-	๑๔	๑๗๙๗	๑๗๑๔๘๓	๘๙๙๕	๑๐๗๒	๑๔๕

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ,พ.ศ.๒๕๖๘

โรงฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงฆ่าสัตว์ปีกกุล สถานที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ ตำบลคลองน้อย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ จำนวน ๑ แห่ง คือ ฟาร์มไก่เนื้อ บริษัท ศรีโรจน์ฟาร์ม จำกัด สถานที่ตั้ง ๒๙๙ หมู่ที่ ๔ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ข้อมูลการประกอบอาชีพประมง

อุตสาหกรรมประมง ได้แก่

- ทำเทียบเรือประมง (องค์การสะพานปลา) ๑ แห่ง
- ทำเทียบเรือประมงพานิชย์เอกชน ๑๘ แห่ง
- แพร ผู้รวบรวมสัตว์น้ำ ๔๙ แห่ง
- สถานประกอบการแปรรูปเบื้องต้น ๑๒ แห่ง
- โรงน้ำแข็ง ๒ แห่ง

ประมงทะเล

- เรือประมงพานิชย์ ๑๐๙ ลำ
- เรือประมงพื้นบ้าน ๓๔๘ ลำ

อำเภอ	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ่มทะเล	กุ่มน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
เมืองฯ	๒๓๐	๔๙	๒	๔๗	๑๒๒	๒	๘
รวมทั้งหมด	๒๓๐	๔๙	๒	๔๗	๑๒๒	๒	๘

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) กระท้อน ในชื่อสินค้า “กระท้อนคลองน้อย” ขอบเขตการผลิต กระท้อนคลองน้อย ครอบคลุมเขตพื้นที่ ๖ ตำบล ใน ได้แก่ ตำบลคลองน้อย ตำบลบางไทร ตำบลบางไผ่ ตำบลบางโพธิ์ ตำบลบางชนะ และตำบลคลองฉนาก ของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ความเป็นมา

ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ นายบุญมาก มณีโชติ ได้ทดลองนำต้นกระท้อนพันธุ์ดีจากจังหวัดปราจีนบุรี มาปลูกในตำบลคลองน้อย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการปลูกแบบยกร่อง เพื่อควบคุมน้ำเข้า-ออก และปรับสภาพพื้นที่ให้เหมาะสม เนื่องจากในพื้นที่มีน้ำตลอดทั้งปี มีสภาวะการขึ้นลงของน้ำทะเล และดินตะกอนที่เกิดจากการพัดพาของน้ำและตกตะกอนทับถมกัน ทำให้มีความสมบูรณ์ด้วยแร่ธาตุธรรมชาติ สภาพดินสองน้ำ (น้ำจืดผสมน้ำกร่อย) ส่งผลให้กระท้อนมีคุณภาพและรสชาติดี จึงเพาะพันธุ์ต้นกระท้อนจำหน่ายให้แก่เกษตรกรที่สนใจ ต่อมาในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้มีการนำกระท้อนพันธุ์ปุ๋ยฝ้ายมาปลูก ก็ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและรสชาติที่ดีเช่นกัน จึงเป็นที่นิยมของของผู้บริโภค ส่งผลให้มีการปลูกกระท้อนกันอย่างแพร่หลายครอบคลุมตำบลคลองน้อย และตำบลข้างเคียง นอกจากนี้ ยังมีการนำผลกระท้อนคลองน้อยไปจัดแสดงและประกวดในงานต่าง ๆ เช่น งานเงาะโรงเรียนนาสาร งานเกษตรแฟร์ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น และได้รับรางวัลชนะเลิศทุกปี จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๔๔ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อยได้จัดงาน "ของดีคลองน้อย" ขึ้น มีการประกวดกระท้อนหลากหลายขนาดและสายพันธุ์ เพื่อประชาสัมพันธ์ผลผลิตทางการเกษตร ตลอดจนความเป็นอยู่วิถีชีวิตของชาวบ้านในพื้นที่ และจัดเป็นประจำต่อเนื่องมาทุกปี ปัจจุบันกระท้อนคลองน้อย มีการกระจายสินค้าไปจำหน่ายทุกภูมิภาคของประเทศผ่านช่องทางออนไลน์รวมถึงมีการรวมกลุ่มกันของเกษตรกรเพื่อรวบรวมกระท้อนคลองน้อยส่งจำหน่ายไปยังห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และผ่านเครือข่ายสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ คุณสมบัติที่โดดเด่น รสชาติหวานอมเปรี้ยว เล็กน้อย เนื้อหนา ไม่ฝาด ปุยหรือเนื้อหุ้มเมล็ดฟู หนา แน่น สีขาว ผิวเปลือกสีเหลืองทอง เปลือกบาง ทรงผลค่อนข้างกลม หรือกลมแป้น ค่าความหวานประมาณ ๑๒ องศา บริกซ์ขึ้นไป พื้นที่ปลูก : พื้นที่ปลูกกระท้อนคลองน้อย จำนวน ๒๔๐ ไร่ ผลผลิตที่ออกมาแต่ละปี ประมาณ ๒๘๘,๐๐๐ กิโลกรัม ราคาที่ขายได้ ๘๐ - ๑๕๐ บาทต่อกิโลกรัม ขณะที่กระท้อนที่อื่นขายกิโลกรัมละ ๕๐- ๘๐ บาทต่อกิโลกรัม

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรื้อนและประชากร

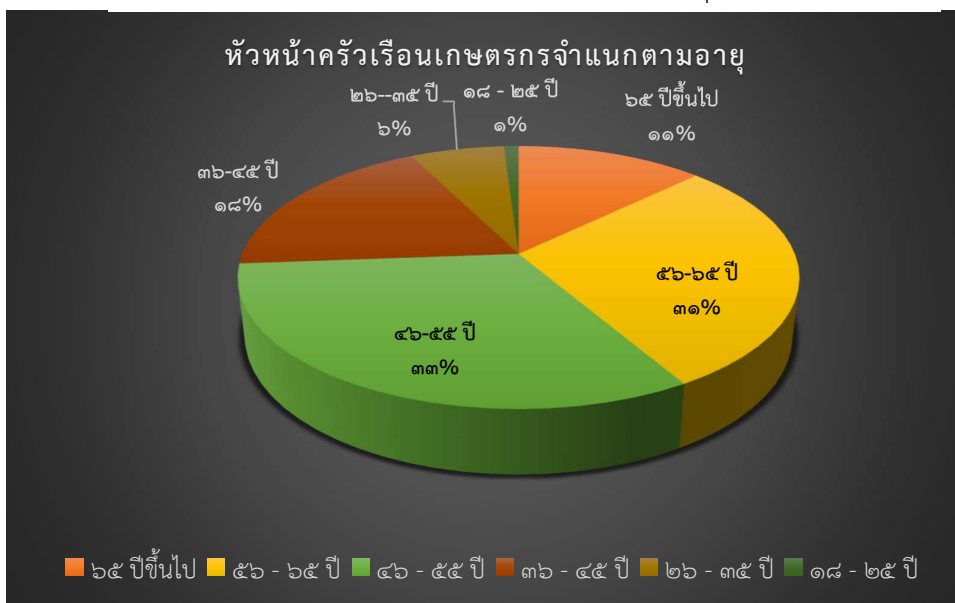
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีครั้วเรื้อนเกษตรกร จำนวน ๔,๔๕๕ ครั้วเรื้อน โดยมีหัวหน้าครั้วเรื้อนเกษตรกร อายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๑,๔๗๕ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๑๑ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๑,๓๗๐ ครั้วเรื้อน คิดเป็น ร้อยละ ๓๐.๗๕ และอายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี จำนวน ๗๘๐ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครั้วเรื้อนจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรื้อน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๔๗๕	๑๑.๑๑
๕๖ - ๖๕ ปี	๑,๓๗๐	๓๐.๗๕
๔๖ - ๕๕ ปี	๑,๔๗๕	๓๓.๑๑
๓๖ - ๔๕ ปี	๗๘๐	๑๗.๕๑
๒๖ - ๓๕ ปี	๒๗๗	๖.๒๒
๑๘ - ๒๕ ปี	๕๘	๑.๓๐
รวม	๔,๔๕๕	๑๐๐

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงหัวหน้าครั้วเรื้อนจำแนกตามอายุ

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครั้วเรื้อนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร

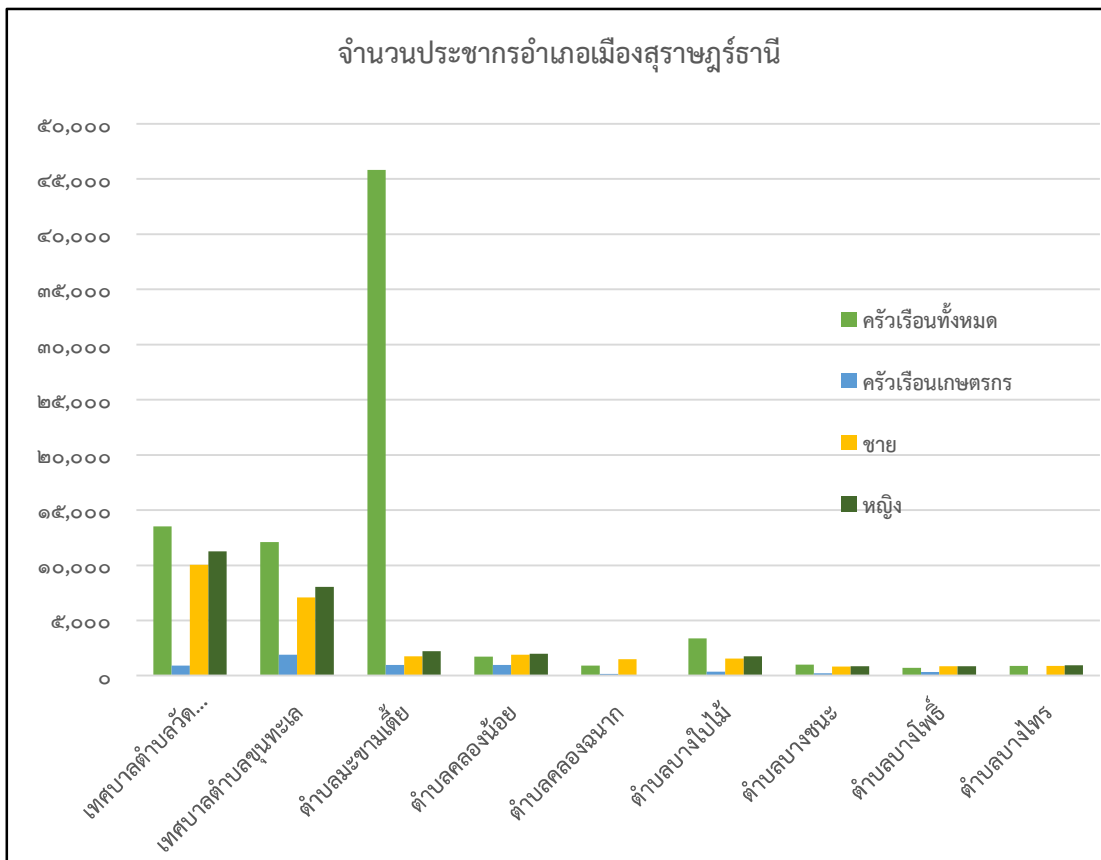
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีประชากร จำนวนทั้งสิ้น ๕๕,๖๒๖ คน ครัวเรือน จำนวนทั้งหมด ๗๙,๙๖๒ ครัวเรือน แบ่งประชากรเป็น เพศชาย ๒๖,๓๒๒ คน และเพศหญิง ๒๙,๓๐๔ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นรายตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๘ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ที่	ตำบล	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	เทศบาลตำบลวัดประดู่	๑๓,๕๐๔	๙๑๒	๑๐,๐๓๖	๑๑,๒๕๒	๒๑,๒๘๘
๒	เทศบาลตำบลขุนทะเล	๑๒,๐๙๒	๑,๓๕๒	๗,๐๘๐	๘,๐๒๖	๑๕,๑๐๖
๓	ตำบลมะขามเตี้ย	๔๕,๘๐๔	๖๑๙	๑,๗๕๔	๒,๒๒๖	๓,๙๘๐
๔	ตำบลคลองน้อย	๑,๖๙๕	๖๔๗	๑,๘๙๗	๑,๙๖๕	๓,๘๖๒
๕	ตำบลคลองฉนาก	๙๒๘	๑๔๒	๑,๔๘๔	๑,๔๐๒	๒,๘๘๖
๖	ตำบลบางใบไม้	๓,๓๖๗	๒๕๒	๑,๕๓๓	๑,๗๕๕	๓,๒๘๘
๗	ตำบลบางชนะ	๑,๐๐๒	๘๗	๘๐๕	๘๖๗	๑,๖๗๒
๘	ตำบลบางโพธิ์	๖๙๕	๒๙๔	๘๕๒	๘๖๖	๑,๗๑๘
๙	ตำบลบางไทร	๘๗๕	๑๕๕	๘๘๑	๙๔๕	๑,๘๒๖
รวม		๗๙,๙๖๒	๔,๔๖๐	๒๖,๓๒๒	๒๙,๓๐๔	๕๕,๖๒๖

ที่มา : สำนักทะเบียนและบัตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี,๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟแสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร เมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ. ๒๕๖๘.)

๒) หัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๕ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๔๙๕	๑๑.๑๑
๕๖ - ๖๕ ปี	๑,๓๗๐	๓๐.๗๕
๔๖ - ๕๕ ปี	๑,๔๗๕	๓๓.๑๑
๓๖ - ๔๕ ปี	๗๘๐	๑๗.๕๑
๒๖ - ๓๕ ปี	๒๗๗	๖.๒๒
๑๘ - ๒๕ ปี	๕๘	๑.๓๐
รวม	๔,๔๕๕	๑๐๐

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๔,๔๐๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๕๐ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๙๓๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๐

ตารางที่ ๑๖ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๔,๔๐๖	๘๒.๕๐
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๙๓๕	๑๗.๕๐

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘
กราฟวงกลมแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร

ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘)

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของ จำนวน ๕,๖๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๖๐ รองลงมาคือ เช่าที่ดินทำกิน จำนวน ๒๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๔ และอื่น ๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๔๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๗ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๕,๖๖	๙๘.๖๐
อื่น ๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒๙	๐.๕๔
เช่า	๔๖	๐.๘๖

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร

ภาพแสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘)

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด/น.ส.ทุกประเภท จำนวน ๔,๗๓๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๖๙ รองลงมา คือเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๕๑๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙.๖๘ และไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๕๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)	ครัวเรือน	ร้อยละ
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	๔,๗๓๗	๘๘.๖๙
ส.ป.ก. ทุกประเภท	๕๑๗	๙.๖๘
หนังสือรับรองของหน่วยงาน	๓๐	๐.๕๖
ไม่มีเอกสารสิทธิ์	๕๗	๑.๐๗
รวม	๕,๓๔๑	๑๐๐

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์

ภาพแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีรายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร โดยอ้างอิงจาก รายได้ รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของจังหวัดสุราษฎร์ธานี จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๖๗ เป็นดังนี้

- รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน ๒๖๗,๖๑๐ บาท
- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน ๒๒๕,๕๓๙ บาท

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีสินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร โดยอ้างอิงจากหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๖๗

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ เท่ากับ ๒๑๑,๐๔๘ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี พ.ศ.๒๕๕๙) มีมูลค่า เท่ากับ ๑๙๔,๓๘๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑๖,๖๖๘ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๓.๖

- ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (GPP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปีในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่า ขึ้นกับภาคบริการ มีมูลค่า ๑๓๕,๔๑๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๓๖ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แยกเป็นแต่ละสาขาการผลิตหลัก ดังนี้

ภาคเกษตร	มูลค่า	ล้านบาท	คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ
ภาคนอกเกษตร	มูลค่า	ล้านบาท	คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ
- ท่องเที่ยวและบริการ (โรงแรมและร้านอาหาร)	๕๐,๐๗๗	ล้านบาท	คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๘๕
- อุตสาหกรรม	๒๗,๐๒๙	ล้านบาท	คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๒.๘๕
- การขายส่งขายปลีก	๒๕,๘๙๗	ล้านบาท	คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๒.๓๑
- กิจกรรมและบริการด้านอื่น ๆ	๖๕,๘๗๕	ล้านบาท	

๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีประชากร จำนวนทั้งสิ้น ๕๕,๖๒๖ คน ครัวเรือน จำนวนทั้งหมด ๗๙,๙๖๒ ครัวเรือน แบ่งประชากรเป็น เพศชาย ๒๖,๓๒๒ คน และเพศหญิง ๒๙,๓๐๔ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นรายตำบล ดังนี้

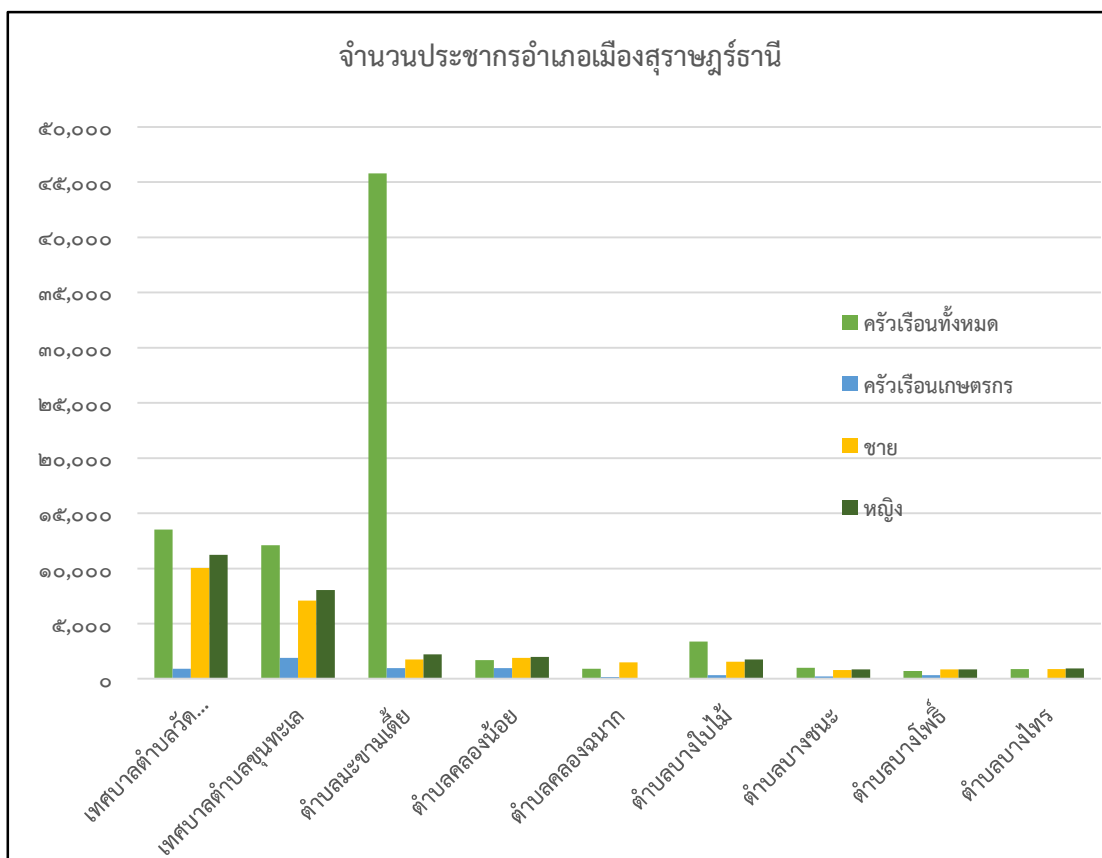
ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ที่	ตำบล	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	เทศบาลตำบลวัดประตู่	๑๓,๕๐๔	๙๑๒	๑๐,๐๓๖	๑๑,๒๕๒	๒๑,๒๘๘
๒	เทศบาลตำบลขุนทะเล	๑๒,๐๙๒	๑,๓๕๒	๗,๐๘๐	๘,๐๒๖	๑๕,๑๐๖
๓	ตำบลมะขามเตี้ย	๔๕,๘๐๔	๖๑๙	๑,๗๕๔	๒,๒๒๖	๓,๙๘๐
๔	ตำบลคลองน้อย	๑,๖๙๕	๖๔๗	๑,๘๙๗	๑,๙๖๕	๓,๘๖๒
๕	ตำบลคลองฉนาก	๙๒๘	๑๔๒	๑,๔๘๔	๑,๔๐๒	๒,๘๘๖
๖	ตำบลบางไผ่	๓,๓๖๗	๒๕๒	๑,๕๓๓	๑,๗๕๕	๓,๒๘๘
๗	ตำบลบางชนะ	๑,๐๐๒	๘๗	๘๐๕	๘๖๗	๑,๖๗๒

๘	ตำบลบางโพธิ์	๖๙๕	๒๙๔	๘๕๒	๘๖๖	๑,๗๑๘
๙	ตำบลบางไทร	๘๗๕	๑๕๕	๘๘๑	๙๔๕	๑,๘๒๖
	รวม	๗๙,๙๖๒	๔,๔๖๐	๒๖,๓๒๒	๒๙,๓๐๔	๕๕,๖๒๖

ที่มา : สำนักทะเบียนและบัตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟแสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ภาพแสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร เมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ. ๒๕๖๘.)

๖.๔ การศึกษา

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๕๑ แห่ง แยกออกเป็น

สถานศึกษาของรัฐ

๑. โรงเรียนระดับก่อนอนุบาล - ประถมศึกษา จำนวน ๓๘ แห่ง ได้แก่

๑. โรงเรียนบ้านชอย ๑๐ (บ้านนิคม)
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลขุนทะเล
๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลวัดประดู่
๔. โรงเรียนบ้านชุมไถ
๕. โรงเรียนวัดสมหวัง
๖. โรงเรียนชุมชนวัดสุนทรนิवास
๗. โรงเรียนวัดโชติการาม
๘. โรงเรียนประสิทธิธาราม
๙. โรงเรียนบ้านคลองสุข
๑๐. โรงเรียนวัดแหลมทอง

๑๑. โรงเรียนวัดนทีคมเขต
๑๓. โรงเรียนวัดชลธาร
๑๕. โรงเรียนบ้านทอนหญ้าปล้อง
๑๗. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบางแท่งแรด
๑๙. โรงเรียนบ้านซอย ๒
๒๑. โรงเรียนบ้านสุขน
๒๓. โรงเรียนบ้านควนยุง
๒๕. โรงเรียนวัดบางไปไม้
๒๗. โรงเรียนวัดโพธิ์นิมิต
๒๙. โรงเรียนบ้านบางใหญ่
๓๑. โรงเรียนเทศบาล ๓ (ตลาดล่าง)
๓๓. โรงเรียนเทศบาล ๕
๓๕. โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง
๓๗. โรงเรียนสัมพันธ์ศึกษา
๑๒. โรงเรียนวัดบางกล้วย
๑๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.บางไทร
๑๖. โรงเรียนวัดบุญบันเท็ง
๑๘. โรงเรียนบ้านท่าเพชร
๒๐. โรงเรียนบ้านโพหวาย
๒๒. โรงเรียนอนุบาลบ้านฆ้องทอง
๒๔. โรงเรียนบ้านชอบ ๒
๒๖. โรงเรียนวัดท่าทอง
๒๘. โรงเรียนวัดกลางใหม่
๓๐. โรงเรียนเทศบาล ๑ (แดงอ่อนเฟดิมวิทยา)
๓๒. โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดโพธารวาส)
๓๔. โรงเรียนอนุบาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๓๖. โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ๒
๓๘. โรงเรียนยุวศึกษา

๒. โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่

๑. กศน.บางไทร
๓. โรงเรียนเมืองสุราษฎร์ธานี
๕. โรงเรียนมัธยมพัชรกิติยาภา ๓ สุราษฎร์ธานี
๗. โรงเรียนสุราษฎร์ธานี
๒. โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒
๔. โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา ๒
๖. โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา

๓. โรงเรียนระดับอาชีวศึกษา จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

๑. วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี
๓. วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี
๒. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

๔. โรงเรียนระดับอุดมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

๑. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาลัยเขตสุราษฎร์ธานี
๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
๓. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี

สถานศึกษาของเอกชน

๑. โรงเรียนระดับก่อน - ประถมศึกษา จำนวน ๑๓ แห่ง ได้แก่

๑. โรงเรียนอนุบาลศรีสุรัตน์
๓. โรงเรียนนวมินทร์วิทยา(หัวเหมือง)
๕. โรงเรียนอนุบาลจอย
๗. โรงเรียนศรีมิลินทร์อนุสรณ์
๙. โรงเรียนธีราศรมสุราษฎร์
๑๑. โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย
๑๓. โรงเรียนสารสาสน์วิเทศสุราษฎร์ธานี
๒. โรงเรียนมานิตานุเคราะห์
๔. โรงเรียนอนุบาลดวงวิรัชพัฒนา
๖. โรงเรียนธิดาแม่พระ
๘. โรงเรียนเรืองตรุณีวิทยา
๑๐. โรงเรียนอนุบาลกุลบุตร
๑๒. โรงเรียนอนุบาลเสาวลักษณ์

๒. โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

๑. โรงเรียน มอ.วิทยาอนุสรณ์ สุราษฎร์ธานี
๒. โรงเรียนศรีมิลินทร์อนุสรณ์
๓. โรงเรียนเทพมิตรศึกษา

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีความหลากหลายในการนับถือศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ คริสต์ และอิสลาม ซึ่งมี จำนวนวัด มัสยิด โบสถ์คริสต์ สำนักสงฆ์ ดังนี้

วัด จำนวน ๓๙ แห่ง ได้แก่

๑. วัดกลางเก่า หมู่ที่ - ตำบลตลาด	๒. วัดไทร หมู่ที่ - ตำบลตลาด
๓. วัดธรรมบูชา หมู่ที่ - ตำบลตลาด	๔. วัดไตรธรรมาราม หมู่ที่ - ตำบลตลาด
๕. วัดพระโยค หมู่ที่ - ตำบลตลาด	๖. วัดพัฒนาราม หมู่ที่ - ตำบลตลาด
๗. วัดโพธารวาส หมู่ที่ - ตำบลตลาด	๘. วัดหน้าเมือง หมู่ที่ - ตำบลมะขามเตี้ย
๙. วัดโพธิ์นิมิต หมู่ที่ ๑ ตำบลบางกุ้ง	๑๐. วัดท่าทองใหม่ หมู่ที่ ๔ ตำบลบางกุ้ง
๑๑. วัดโพหวาย หมู่ที่ ๕ ตำบลบางกุ้ง	๑๒. วัดกลางใหม่ หมู่ที่ ๒ ตำบลมะขามเตี้ย
๑๓. วัดวิภาวดีกาญจนาราม ตำบลมะขามเตี้ย	๑๔. วัดสามัคคีผดุงพันธ์ หมู่ที่ ๔ ตำบลมะขามเตี้ย
๑๕. วัดสารวนาราม หมู่ที่ ๕ ตำบลมะขามเตี้ย	๑๖. วัดนิคมธรรมาราม หมู่ที่ ๖ ตำบลมะขามเตี้ย
๑๗. วัดพุทธบูชา หมู่ที่ ๗ ตำบลมะขามเตี้ย	๑๘. วัดชลธาร หมู่ที่ ๒ ตำบลบางโพธิ์
๒๐. วัดบางกล้วย หมู่ที่ ๓ ตำบลบางโพธิ์	๒๑. วัดโชติการาม หมู่ที่ ๑ ตำบลบางโพธิ์
๒๒. วัดท่าอู่ หมู่ที่ ๒ ตำบลขุนทะเล	๒๓. วัดโมกขธรรมาราม หมู่ที่ ๒ ตำบลขุนทะเล
๒๔. วัดควนยุง หมู่ที่ ๔ ตำบลขุนทะเล	๒๕. วัดศานติเมตรี หมู่ที่ ๔ ตำบลขุนทะเล
๒๖. วัดขอย ๑๐ หมู่ที่ ๕ ตำบลขุนทะเล	๒๗. วัดภูธรอุทิศสิทธาราม หมู่ที่ ๙ ตำบลขุนทะเล
๒๘. วัดบุญบันเทิง หมู่ที่ ๒ ตำบลคลองน้อย	๒๙. วัดธาราวดี หมู่ที่ ๘ ตำบลคลองน้อย
๓๐. วัดบางขยาราม หมู่ที่ ๑ ตำบลบางชนะ	๓๑. วัดประสิทธิ์าราม หมู่ที่ ๒ ตำบลบางชนะ
๓๒. วัดบางใบไม้ หมู่ที่ ๓ ตำบลบางใบไม้	๓๓. วัดสุนทรนิवास หมู่ที่ ๓ ตำบลวัดประดู่
๓๔. วัดมะปริง หมู่ที่ ๕ ตำบลวัดประดู่	๓๕. วัดบ้านใหม่พัฒนา หมู่ที่ ๖ ตำบลวัดประดู่
๓๖. วัดโพธิ์ปักษ์ หมู่ที่ ๖ ตำบลวัดประดู่	๓๗. วัดสมหวังนาราม หมู่ที่ ๘ ตำบลวัดประดู่
๓๘. วัดแหลมทอง หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองฉนาก	๓๙. วัดนทีคมเขต หมู่ที่ ๔ ตำบลคลองฉนาก

สำนักสงฆ์ จำนวน ๓ แห่ง

๑. สำนักสงฆ์นิคมธรรมาวาส ตำบลมะขามเตี้ย	๒. สำนักสงฆ์แหลมทองทราย (แหลมเล็ก) ตำบลบางโพธิ์
๓. สำนักสงฆ์คลองเรือ หมู่ที่ ๙ ตำบลวัดประดู่	

มัสยิด จำนวน ๔ แห่ง

๑. มัสยิดกลางสุราษฎร์ธานี หมู่ที่ - ตำบลตลาด	๒. มัสยิดอีกอมาตุลอิสลาม หมู่ที่ ๓ ตำบลบางกุ้ง
๓. มัสยิดเรารู้้อตุลญันนะฮ์ หมู่ที่ ๔ บ้านบางกุ้ง	๔. มัสยิดรียาดุนมุณีมินิน หมู่ที่ ๗ ตำบลมะขามเตี้ย

โบสถ์คริสต์ จำนวน ๘ แห่ง

๑. คริสตจักรบ้านดอน ถนนชนเกษม	๒. คริสตจักรนิมิตใหม่เมืองสุราษฎร์ธานี ถนนดอนนก ๑๑
๓. คริสตจักรพลับพลาสุราษฎร์ธานี ตำบลบางกุ้ง	๔. คริสตจักรข่าวประเสริฐ ตำบลมะขามเตี้ย
๕. คริสตจักรสุราษฎร์ธานี หมู่บ้านเคหะชุมชน	๖. คริสตจักรร่มเกล้าสุราษฎร์ธานี หน้าเทศบาลเมือง สฎ
๗. โบสถ์ราฟาเอลสุราษฎร์ธานี รร.เทพมิตรศึกษา	๘. โบสถ์อัครเทวดามีคาเอล ตำบลวัดประดู่

ศาลเจ้า จำนวน ๓ แห่ง

๑. ศาลเจ้าฮกเกี้ยน ถนนตันโพธิ์ ตำบลตลาด	๒. ศาลเจ้าไหล่ ถนนตันโพธิ์ ตำบลตลาด
๓. ศาลเจ้าแต่จิว ถนนศรีไชยา ตำบลตลาด	

โรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน ๒ แห่ง

๑. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. วัดศาน - ตี โมตรี

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

เรือพระ

เรือพระ คือ รถหรือล้อเลื่อนที่ประดับตกแต่งให้เป็นรูปเรือแล้ววางบุษบก ซึ่งภาษาพื้นเมืองของภาคใต้เรียกว่า "นม" หรือ "นมพระ" ยอดบุษบก เรียกว่า "ยอดนม" ใช้สำหรับอาราธนาพระพุทธรูปขึ้นประดิษฐานแล้วลากในวันออกพรรษา ลากพระทางน้ำ เรียกว่า "เรือพระน้ำ" ส่วนลากพระทางบก เรียกว่า "เรือพระบก" สมัยก่อนจะทำเป็นรูปเรือ ให้คล้ายเรือจริง ๆ และต้องทำให้มีน้ำหนักน้อยที่สุด จึงใช้ไม้ไผ่สานมาตกแต่งส่วนที่เป็นแคมเรือและหัวท้ายเรือคงทำให้แน่นหนา ทางด้านหัวและท้ายทำงอนคล้ายหัวและท้ายเรือ แล้วตกแต่งเป็นรูปพญานาค ใช้กระดาษสีเงินสีทองทำเป็นเกล็ดนาค กลางลำตัวพญานาคทำเป็นร้านสูงราว ๑.๕๐ เมตร เรียกว่า "ร้านม้า" ส่วนที่สำคัญที่สุด คือ บุษบก ซึ่งแต่ละที่จะมีเทคนิคการออกแบบบุษบก มีการประดิษฐ์ประคองอย่างมาก หลังคาบุษบกนิยมทำเป็นรูปจตุรมุข ตกแต่งด้วยหางหงส์ ซ่อฟ้า ไบระกา และทึบครอบครัวต้องเตรียม "แท่งต้ม" เตรียมมาในกระพ้อ และข้าวสารข้าวเหนียวเพื่อนำไปทำขนมต้ม "แฉวนเรือพระ"

ลากพระบก (รถพนมพระ)

ใช้เชือกแบ่งผูกเป็น ๒ สาย เป็นสายผู้หญิงและสายผู้ชาย ใช้โพน ช้อง ระฆัง เป็นเครื่องตีให้จังหวะในการลากพระ คนลากจะเบียดเสียดกันสนุกสนานและประสาน เสียงร้องบทลากพระเพื่อผ่อนคลาย ตัวอย่างบทร้องที่ใช้ลากพระ คือ อีสาระพา เฮโล เฮโล ไ้อัไทรกลมกลม หัวนมสาวสาว ไ้อัไทรยาวยาว สาวสาวชอบใจ

ลากพระน้ำ (เรือพนมพระ)

การลากพระทางน้ำจะสนุกกว่าการลากพระทางบก เพราะสภาพการเอื้ออำนวยต่อกิจกรรมอื่น ๆ เช่น สะดวกในการลากพระ ง่ายแก่การรวมกลุ่มกันจัดเรือพาย แหล่งลากพระน้ำที่มีชื่อเสียงอย่างยิ่ง คือ ที่อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร อำเภอพุนพินและ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช รองลงมาอำเภอระนอง จังหวัดสงขลา อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง โดยเฉพาะอำเภอหลังสวนและที่บ้านแหลมโพธิ์ อำเภอหาดใหญ่ จะมีการเล่นเพลงเรือ ที่ขึ้นชื่อ ส่วนที่อำเภอปากพ่องมีการเล่น "ซัดหลุม" (ซัดโคลน) กันสนุกสนานเพราะที่ปากพ่องมีโคลนตมมาก การลากพระทางน้ำของเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี แปลกกว่าที่อื่น คือ จะลากกัน ๓ วัน ระหว่างแรม ๘ ค่ำถึงแรม ๑๐ ค่ำ เดือน ๑๑ มีการปาสาหร่ายโต้ตอบกันระหว่างหนุ่มสาว มีการเล่นเพลงเรือ และที่แปลกพิเศษ คือ มีการทอดผ้าป่าสามัคคีในวันเริ่มงาน

งานประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุศรีสุราษฎร์ แลธรรมชาติเขาท่าเพชร

เขาท่าเพชร ภูเขาและผืนป่าเขียวขจีเพียงแห่งเดียวในเมือง ที่ชาวสุราษฎร์ธานีและผู้สัญจรผ่านไปมาต่างคุ้นตากันดี ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของตัวเมืองสุราษฎร์ธานี ห่างจากตัวเมือง ๖ กิโลเมตร ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ ใช้ชื่อว่าวนอุทยานเขาท่าเพชร ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น "สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาท่าเพชร" มีสภาพเป็นป่าดิบแล้งและป่าเบญจพรรณ รมรื่นด้วยไม้ใหญ่มากมาย บนยอดเขามีจุดชมทิวทัศน์รอบตัวเมืองสุราษฎร์ได้โดยรอบ ที่สำคัญเป็นที่ตั้งของพระธาตุศรีสุราษฎร์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยชาวบ้าน นับเป็นปูชนียสถานองค์แรกของชาวบ้านดอน มีลักษณะเป็นทรงสูงเรียวย ลักษณะคล้ายลำเทียน ประดับด้วยลวดลายปูนปั้น นับว่าเป็นสถาปัตยกรรมแบบ ศรีวิชัยที่สวยงามและมีเอกลักษณ์เฉพาะ

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกรเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ขุนทะเล	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๑๕	๒๑๗	๐	๐	๔	๔
วัดประดู่	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๗	๑๔๔	๐	๐	๓	๘๐
มะขามเตี้ย	๐	๐	๑	๑๐	๒	๒๐	๒๐	๒๐๖	๐	๐	๔	๔
คลองน้อย	๒	๒๓	๒	๒๐	๑	๑๐	๑๐	๓๐๑	๐	๐	๐	๐
บางไผ่	๑	๑๕	๑	๑๐	๑	๑๐	๔	๑๐๕	๐	๐	๐	๐
บางไทร	๐	๐	๑	๑๐	๐	๐	๖	๕๐	๐	๐	๐	๐
บางชนะ	๐	๐	๑	๑๑	๐	๐	๓	๓๖	๐	๐	๐	๐
บางโพธิ์	๐	๐	๑	๑๐	๐	๐	๑	๑๐	๐	๐	๓	๖๐
คลองฉนาก	๐	๐	๑	๑๒	๑	๑๐	๒	๒๒	๐	๐	๒	๕๕
ตลาด	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๕	๘	๔	๐	๐	๐
บางกุ้ง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๕	๓๙	๐	๐	๐	๐
รวม	๕	๕๘	๙	๑๐๓	๗	๗๐	๗๘	๑,๑๓๘	๔	๐	๑๖	๒๐๓

ที่มา : สรุปผลการดำเนินการกลุ่มองค์กรเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๐ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๘๘
เครื่องดื่ม	๒๔
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑๐
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๔๐
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑๒
รวม	๑๗๔

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ลำดับที่	เขต/จังหวัด/ อำเภอ	วิสาหกิจชุมชน		เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	
		จำนวน (แห่ง)	สมาชิก (ราย)	จำนวน (แห่ง)	สมาชิก (ราย)
๑	ขุนทะเล	๑๕	๒๑๗	๐	๐
๒	คลองฉนาก	๒	๒๒	๐	๐
๓	คลองน้อย	๑๐	๓๐๑	๑	๓๖
๔	ตลาด	๕	๘	๑	๖
๕	บางกุ้ง	๕	๓๙	๐	๐
๖	บางชนะ	๓	๓๖	๐	๐
๗	บางไทร	๖	๕๐	๐	๐
๘	บางใบไม้	๔	๑๐๕	๐	๐
๙	บางโพธิ์	๑	๑๐	๐	๐
๑๐	มะขามเตี้ย	๒๐	๒๐๖	๐	๐
๑๑	วัดประดู่	๗	๑๔๔	๐	๐
	รวมทั้งหมด	๗๘	๑,๑๓๘	๒	๔๒

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ชื่อองค์กร	ตำบล	จำนวนสมาชิก
๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบางเปิด	บางไทร	๑๐
๒. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านทอนหญ้าปล้อง	คลองน้อย	๑๐
๓. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำสนร่วมใจ	มะขามเตี้ย	๑๐
๔. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางใบไม้	บางใบไม้	๑๐
๕. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพัฒนาอาชีพ	ขุนทะเล	๑๐
๖. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรผลิตเครื่องแกงตำบลบางชนะ	บางชนะ	๑๑
๗. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรกะปิกุ้งสดบ้านปากคลองน้อย	คลองน้อย	๑๐
๘. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านท่าอิฐ	บางโพธิ์	๑๐
๙. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลวัดประดู่	วัดประดู่	๑๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ,พ.ศ. ๒๕๖๘.

ตารางแสดงข้อมูลกลุ่มยูวเกษตรกรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ชื่อองค์กร	ตำบล	จำนวนสมาชิก
๑. กลุ่มยูวเกษตรกรยูวเกษตรกรโรงเรียนวัดนทีคมเขต	คลองฉนาก	๑๐
๒. กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี	ขุนทะเล	๑๐
๓. กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนบ้านทอนหญ้าปล้อง	คลองน้อย	๑๐
๔. กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนบ้านท่าเพชร	มะขามเตี้ย	๑๐
๕. กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนวัดบางไปไม้	บางไปไม้	๑๐
๖. กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนวัดสมหวัง	วัดประดู่	๑๐
๗. กลุ่มยูวเกษตรกรศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๘	มะขามเตี้ย	๑๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘.

ตารางแสดงข้อมูลกลุ่มส่งเสริมอาชีพอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ชื่อองค์กร	ตำบล	จำนวนสมาชิก
๑. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรมิ่งคุดคลองน้อย	คลองน้อย	๑๒
๒. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปลงใหญ่มะพร้าวตำบลบางไปไม้	บางไปไม้	๑๕
๓. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรผู้ปลูกฝรั่งตำบลวัดประดู่	วัดประดู่	๑๐
๔. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมอาชีพบ้านภูธรอุทิศ	ขุนทะเล	๑๐
๕. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปาล์มน้ำมันแปลงใหญ่ตำบลคลองน้อย	คลองน้อย	๑๑

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘.

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑. สหกรณ์การเกษตรสุราษฎร์ธานี	๑๘๔/๖	ถ.ตลาดใหม่	ตลาด	๑,๓๓๓	นายอินทโชติ คงชม
๒. สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด ลูกค้า ธกส.สุราษฎร์ธานี จำกัด	๒๕๘	ถ.ตลาดใหม่	ตลาด		นายมานะ สุบรรณ

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๗.

สหกรณ์อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จำนวน ๗ แห่ง แยกเป็น

๑. สหกรณ์การเกษตร ๒ แห่ง คือ สหกรณ์การเกษตรสุราษฎร์ธานี และสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส.สุราษฎร์ธานีจำกัด

๒. สหกรณ์ร้านค้า ๑ แห่ง คือ สหกรณ์โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี

๓. สหกรณ์บริการ จำนวน ๒ แห่ง คือ สหกรณ์เดินรถสุราษฎร์ธานี และสหกรณ์บริการพัฒนาชุมชนบ้านร่มเกล้าสมหวัง จำกัด

๔. สหกรณ์ออมทรัพย์ ๒ แห่ง คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสุราษฎร์ธานี และสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการตำรวจสุราษฎร์ธานี

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการ ด้านการเกษตรมีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และเครือข่าย ๑๕ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๓ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (เครือข่าย) ๒ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๘ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ (กษ.,ปศุสัตว์) ๔ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๕ ศูนย์

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ตำบล	ศพก.	ศพก.เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
ขุนทะเล	๐	๒	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
วัดประดู่	๐	๓	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๑
มะขาม	๐	๑	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๐
คลอง	๑	๒	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๑
บางไปไม้	๐	๓	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐
บางไทร	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
บางชนะ	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
บางโพธิ์	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
คลอง	๐	๑	๐	๐	๐	๑	๑	๐	๐
รวม	๑	๑๕	๓	๓	๑	๓	๑	๐	๒

ที่มา : บัญชีศูนย์เครือข่ายของ ศพก. อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘.

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๔๙ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวน จำนวน ๕๑ ราย หมอдинอาสา ๔๘ ราย อาสาปศุสัตว์ ๒๙ ราย ครูบัญชีอาสา ๑๑ ราย ประมงอาสา ๖ ราย และอาสาสมัครฝนหลวง ๓ ราย

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัครฝนหลวง	ครูบัญชีอาสา	ประมงอาสา	อาสาปศุสัตว์	หมอдинอาสา	เกษตรกรหมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจการเกษตร	อาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน
ขุนทะเล	๐	๐	๐	๑	๔	๔	๐	๐	๐
วัดประดู่	๒	๓	๒	๖	๑๐	๙	๐	๐	๐
มะขามเตี้ย	๐	๐	๐	๑	๔	๓	๐	๐	๐
คลองน้อย	๑	๕	๒	๑๒	๙	๙	๐	๐	๐
บางไปไม้	๐	๑	๐	๑	๕	๕	๐	๐	๐
บางไทร	๐	๐	๐	๓	๔	๔	๐	๐	๐

บางชนะ	๐	๐	๐	๓	๕	๕	๐	๐	๐
บางโพธิ์	๐	๑	๑	๑	๒	๕	๐	๐	๐
คลองฉนาก	๐	๑	๑	๑	๕	๗	๐	๐	๐
รวม	๓	๑๑	๖	๒๙	๔๘	๕๑	๐	๐	๐

ที่มา :ฐานข้อมูลอาสาสมัครหมู่บ้าน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘.

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑๗ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
ขุนทะเล	๔	นางเมตตา ปานนิก	๒๓๓ ม.๑ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	
		นายวิเชียร รัตนจินดา	๓๕๙ ม.๗ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	
		นายสุวรรณ ชูเพ็ญ	๑๙ ม.๗ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	
		นายวิทยา จันทร์ทอง	๓๘๑/๒ ม.๗ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	
บางไปไม้	๑	นายสมประสงค์ ศรีเทพ	๑๐๙ ม. ๓ ตำบลบางไปไม้ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	มะพร้าว
คลองน้อย	๗	นายณัฐคม ทองเกิด	๓๘ ม.๓ ตำบลคลองน้อย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	พืชผัก
		นายวสันต์ สมสกุล	๓๐ ม.๓ ตำบลคลองน้อย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	
		นายมนัส อัมรักษ์	๘๘ ม.๔ ตำบลคลองน้อย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	
		นางวงจันทร์ เนยชนะ	๔๖ ม.๕ ตำบลคลองน้อย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	
		นายทองหล่อ ปานบำรุง	๑๐๔ ม.๗ ตำบลคลองน้อย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	กระเทียม
		นางจันทร์เพ็ญ คชศิลา	๘๖/๑ ม.๗ ตำบลคลองน้อย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	
		นายนิพนธ์ อนุจันทร์	๒๔/๑ ม.๘ ตำบลคลองน้อย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	
วัดประดู่	๓	นายจรัส ศรีพิณ	๘๑/๑๘ ม.๙ ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	สวนผสมผสาน
		นายบุญนาค เดชจินดา	๖/๑๓ ม.๖ ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	ฝรั่ง
		นายสัมพันธ์ เดชจินดา	๖/๑๑ ม.๖ ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	ฝรั่ง
มะขามเตี้ย	๑	นายนิวิทย์ สุวรรณรัตน์	๑๖๔/๑ ม.๗ ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	การเลี้ยงผึ้งโพรง คุณภาพและปลูก พืชผักสมุนไพร
บางโพธิ์	๑	นายนิยม ดาวเรือง	๔๐ ม.๕ ตำบลบางโพธิ์ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	มะพร้าว
บางไทร	๑	นางสาวจรรยาภรณ์ จิตแก้ว	๖๐/๑ ม. ๒ ตำบลบางไทร อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	พืชสมุนไพร
รวม	๑๘			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.หลัก หมู่ที่ ๙ ตำบลคลองน้อย

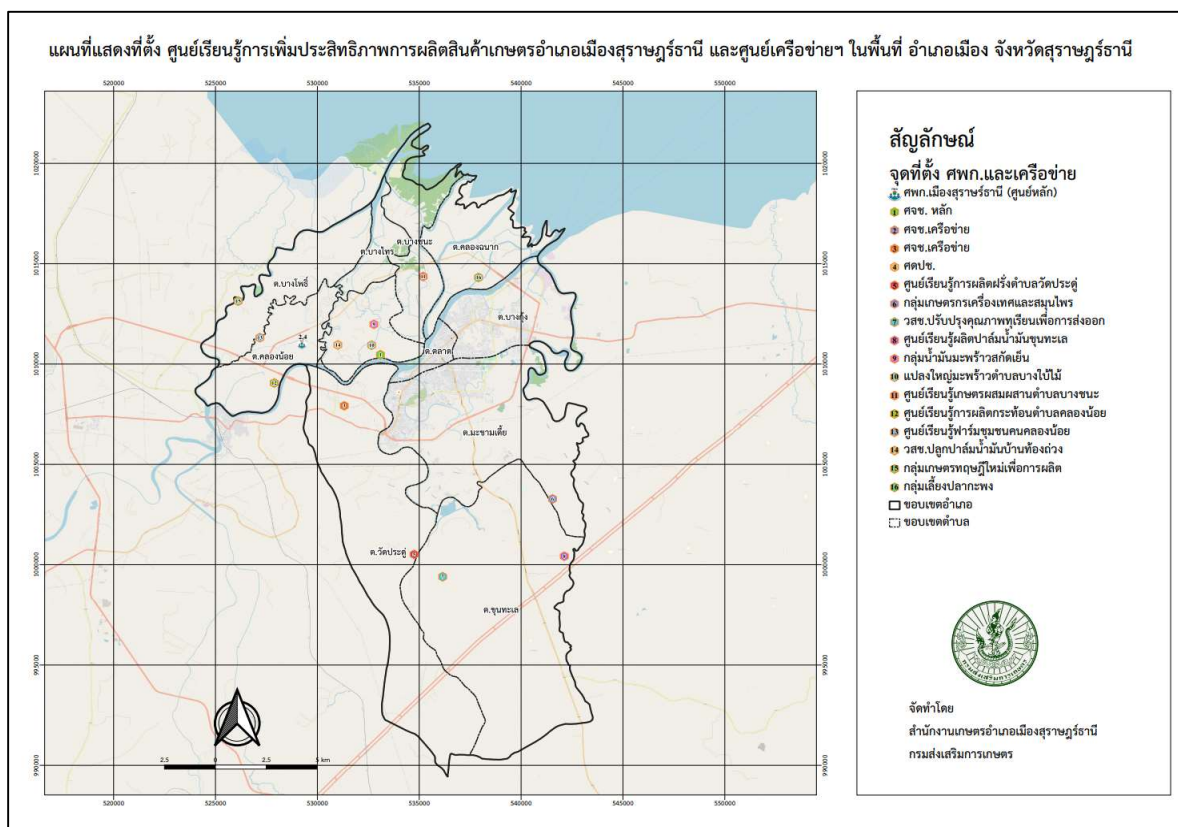
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี) และศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๖ ศูนย์

ตารางที่ ๒๗ แสดงศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่าย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่าย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุลประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้การผลิตกระท้อนตำบลคลองน้อย	ศูนย์เรียนรู้ด้านการผลิตและแปรรูปกระท้อนคุณภาพ	๖	คลองน้อย	นางชูลี เทียมประทีป	๐๘๑-๒๗๑๐๑๐๗
๒	ศูนย์เรียนรู้ฟาร์มชุมชนคนคลองน้อย	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่	๓	คลองน้อย	นายณัฐคม ทองเกิด	๐๘๔-๙๗๔๐๐๐๘
๓	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเครือข่ายตำบลวัดประดู่	จุดเรียนรู้ด้านการจัดการศัตรูพืช/แปลงพยากรณ์การระบาดของศัตรูพืช	๔	วัดประดู่	นายหวล อินทช่วย	๐๘๙-๒๗๕๑๖๑๐
๔	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเครือข่ายตำบลคลองน้อย	จุดเรียนรู้ด้านการจัดการศัตรูพืช/แปลงพยากรณ์การระบาดของศัตรูพืช	๙	คลองน้อย	นายสุมาต อินทรมณี	๐๘๙-๗๒๘๒๘๑๐
๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเครือข่ายตำบลบางใบไม้	จุดเรียนรู้ด้านการจัดการศัตรูพืช/แปลงพยากรณ์การระบาดของศัตรูพืช	๒	บางใบไม้	นายธงชัย ธิปัตย์	๐๘๙-๗๒๘๗๘๐๑
๖	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลวัดประดู่	จุดเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ยชุมชน	๖	วัดประดู่	นายสัมพันธ์ เดชจินดา	๐๘๓-๑๐๓๓๘๘๖
๗	ศูนย์เรียนรู้การผลิตฝรั่งคุณภาพ	จุดเรียนรู้ด้านการผลิตฝรั่งคุณภาพ	๕	วัดประดู่	นายเสกสรรค์ พรหมจันทร์	๐๙๓-๗๕๑๖๗๖๕
๘	กลุ่มแปลงใหญ่มะพร้าวตำบลบางใบไม้ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	การผลิตมะพร้าวคุณภาพและการแปรรูปเพิ่มมูลค่า	๓	บางใบไม้	นางจันทิรา คงชุม	๐๘-๓๕๐๑๙๙๙๗
๙	กลุ่มน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น ตำบลบางใบไม้ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	การผลิตมะพร้าวคุณภาพและการแปรรูปเพิ่มมูลค่า	๓	บางใบไม้	นายศุภชาติ ศรีเทพ	๐๘-๑๕๘๙๘๖๓๘
๑๐	วิสาหกิจชุมชนปรับปรุงคุณภาพทุเรียนเพื่อการส่งออก	การทำทุเรียนนอกฤดู	๒	ขุนทะเล	นายมนตรี มีเพ็ง	๐๘๑๗๘๘๔๑๙๔
๑๑	ศูนย์เรียนรู้ผลิตปาล์มน้ำมันขุนทะเล	การจัดการระบบน้ำในสวนปาล์มน้ำมัน	๗	ขุนทะเล	นายมงคล มณีรัตน์	๐๙๓๕๗๕๒๖๖๕

๑๒	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานตำบลบางชนะ	ทำเกษตรแบบผสมผสาน	๑	บางชนะ	นายกรีธา รัตนวุฒิ	๐๙๙๓๖๕๙๘๗๘
๑๓	กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อการผลิต	ศูนย์เรียนรู้เพื่อการผลิตมะพร้าว	๑	บางโพธิ์	นายนิยม ดาวเรือง	๐๘๗-๒๗๕๖๘๙๐
๑๔	กลุ่มเลี้ยงปลากะพง	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงและแปรรูปสัตว์น้ำ	๕	คลองฉนาก	นายวีระชัย วิเศษแสง	๐๘๑-๙๕๘๒๑๒๖
๑๕	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง	เศรษฐกิจพอเพียง	๘	มะขามเตี้ย	นายนิวิทย์ สุวรรณรัตน์	๐๘๘-๗๕๓๒๑๓๙
๑๖	วิสาหกิจชุมชนปลูกปาล์มน้ำมันบ้านห้องถ่วง	การลดต้นทุนการผลิต	๔	บางไทร	นางสมภาพร ทองผุด	๐๙๖-๔๙๕๗๘๓๖

ที่มา : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่าย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพแสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

อำเภอเมืองฯ มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ...๕.... กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๑	คลองน้อย	กลุ่มแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน ตำบลคลองน้อย	ปาล์มน้ำมัน	๙๙	๙๐๐
๒	ขุนทะเล	กลุ่มแปลงใหญ่ทุเรียนตำบล ขุนทะเล	ทุเรียน	๔๔	๑๐๓๓
๓	คลองน้อย	กลุ่มแปลงใหญ่กระท้อนตำบล คลองน้อย	กระท้อน	๑๑๑	๒๑๔
๔	บางใบไม้	กลุ่มแปลงใหญ่มะพร้าวตำบล บางใบไม้	มะพร้าว	๓๓	๓๑๕
๕	วัดประดู่	กลุ่มแปลงใหญ่ฝรั่งตำบลวัด ประดู่	ฝรั่ง	๔๐	๓๒๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า.....

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[] น้ำฝน []ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) ชนิดสินค้าอย่างพารา

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

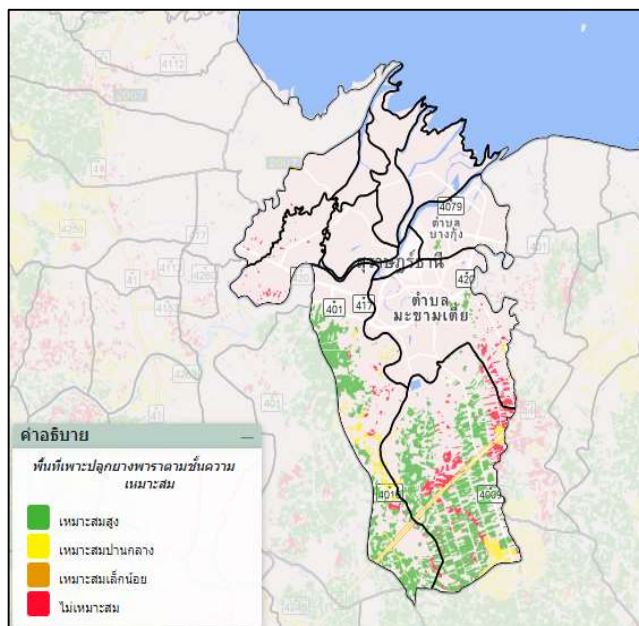
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด จำนวน ๓๕,๐๒๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๕,๖๗๗.๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๓๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓,๒๘๑.๖๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๗ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๖,๐๗๐.๓๕ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๓๓

ตารางแสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	๒๕,๖๗๗.๙๘	๓,๒๘๑.๖๖	๐	๖,๐๗๐.๓๕	๓๕,๐๒๙.๙๘
ขุนทะเล	๑๕,๘๕๔.๒๐	๑,๕๑๗.๗๐	๐	๓,๘๘๘.๘๑	๒๑,๒๖๐.๗๑
วัดประดู่	๙,๒๙๗.๓๑	๑,๖๘๐.๕๙	๐	๘๓๖.๔๗	๑๑,๘๑๔.๓๗
มะขามเตี้ย	๔๒๓.๙๖	๘๓.๓๗	๐	๙๘๙.๓๒	๑,๔๙๖.๖๕
คลองน้อย	๐	๐	๐	๒๗๙.๘๖	๒๗๙.๘๖
บางโพธิ์	๐	๐	๐	๗๕.๐๘	๗๕.๐๘
บางกุ้ง	๑๐๒.๕๑	๐	๐	๐.๘	๑๐๓.๓๑

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th ดาวน์โหลดวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘)

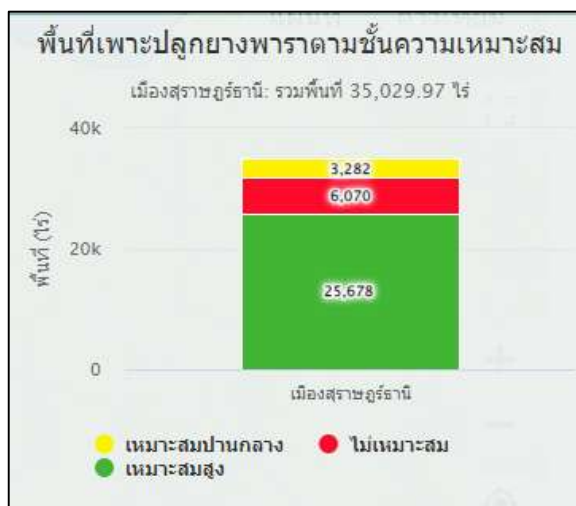
แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา

ภาพแสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th)

กราฟแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา

ภาพแสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับยางพารา อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th)

(๒) พื้นที่ปลูกยางพารา

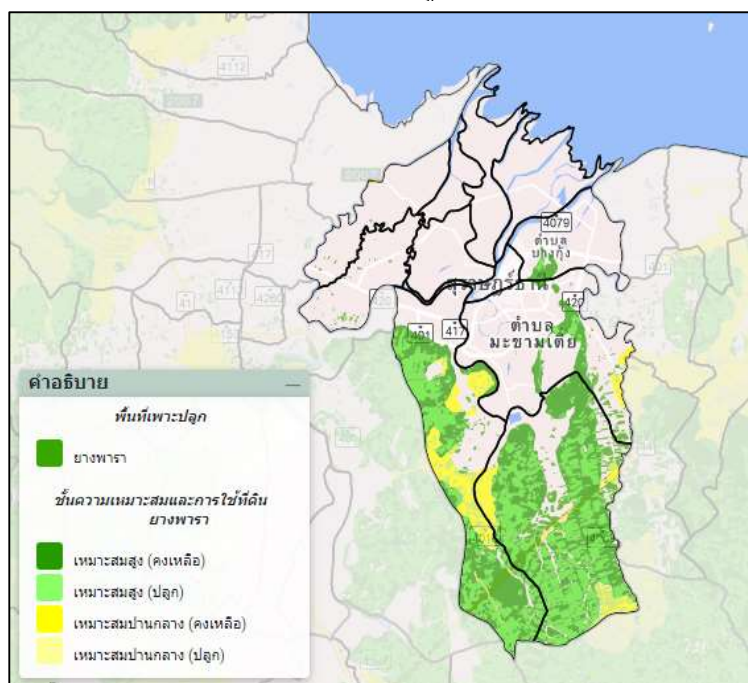
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๓๕,๐๒๙ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลขุนทะเล จำนวน ๒๑,๒๖๐.๗๐ ไร่ รองลงมาคือตำบลวัดประดู่ จำนวน ๑๑,๘๑๔.๔๐ ไร่ และตำบลมะขามเตี้ย จำนวน ๑,๙๕๖.๖๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางแสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกยางพารา (ไร่)
๑	ขุนทะเล	๒๑,๒๖๐.๗๐
๒	วัดประดู่	๑๑,๘๑๔.๔๐
๓	มะขามเตี้ย	๑,๔๙๖.๖๕
๔	คลองน้อย	๒๗๙.๘๖
๕	บางโพธิ์	๗๕.๐๘
๖	บางกุ้ง	๑๐๓.๓๑
	รวม	๓๕,๐๒๙

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา

ภาพที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th)

๒) ปริมาณการผลิต

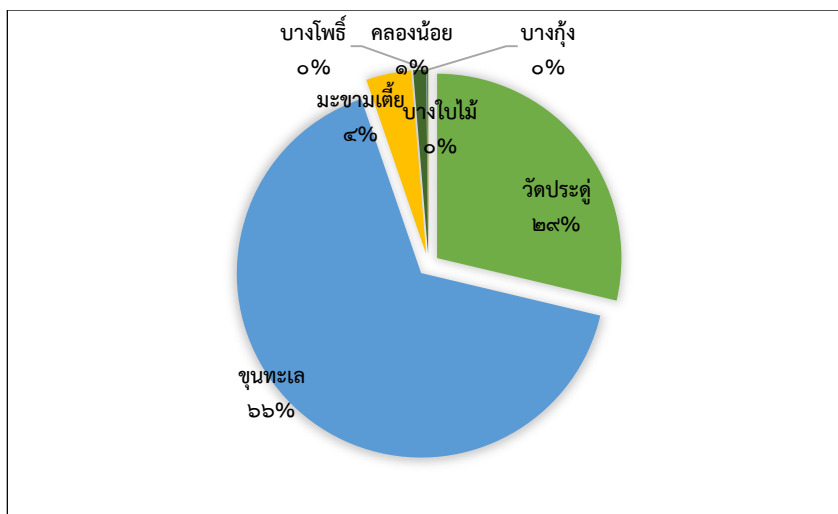
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่การปลูกยางพารา จำนวน ๑๙,๗๔๖.๙๓ ไร่ ๑,๓๖๗ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ในพื้นที่ตำบลขุนทะเล จำนวน ๑๓,๐๕๘.๘๓ ไร่ จำนวน ๘๗๗ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลวัดประดู่ จำนวน ๕,๖๕๑.๖๗ ไร่ ๔๐๑ ครัวเรือน และตำบลมะขามเตี้ย จำนวน ๗๘๐.๓๖ ไร่ ๖๗ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางแสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
วัดประตู่	๔๐๐	๕,๖๔๖.๔๒	๓,๖๘๑.๑๐	๑,๑๐๔.๓๓	๐.๓
ขุนทะเล	๘๗๓	๑๒,๙๙๕.๘๖	๘,๕๗๔.๐๐	๒,๕๗๒.๒๐	๐.๓
มะขามเตี้ย	๖๗	๑,๐๙๖.๕๐	๘๖๓.๐๐	๑๐๘.๙๐	๐.๓
คลองน้อย	๓๕	๒๒๔.๕๘	๒๑๖.๘๐	๖๕.๐๔	๐.๓
คลองฉนาก	๐	๐	๐	๐	๐
บางไปไม้	๑	๓.๗๕	๓.๗๕	๑.๑๓	๐.๓
บางชนะ	๐	๐	๐	๐	๐
บางโพธิ์	๖	๒๑.๕๐	๒๑.๕๐	๖.๔๕	๐.๓
บางไทร	๐	๐	๐	๐	๐
บางกุ้ง	๒	๖.๒๕	๖.๒๕	๑.๘๖	๐.๓
รวม	๑,๓๖๒	๒๐,๐๔๔.๗๑	๑๓,๓๖๖.๔๐	๓,๘๕๙.๙๑	๐.๓

ที่มา : ฐานข้อมูลการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘.

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพแสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : ฐานข้อมูลการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘.)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี : เกษตรกรใช้พันธุ์ยางพาราที่ได้รับการส่งเสริมและปรับปรุงพันธุ์โดยกรมวิชาการเกษตร เช่น RRIM๖๐๐ RRIT๒๕๑ เป็นต้น

(๒) การเตรียมดิน : มีการไถ และปรับปรุงดินก่อนปลูก

(๓) การปลูก : ในพื้นที่ปลูกยางเดิมเขตชุ่มชื้นใช้ระยะปลูก ๒.๕x๘ หรือ ๓x๗ เมตร ในเขตปลูกยางใหม่ท้องที่แห้งแล้ง ใช้ระยะปลูก ๒.๕x๗ หรือ ๓x๖ เมตร

(๔) ระบบการให้น้ำ : การปลูกอาศัยน้ำฝน และมีการรดน้ำในระยะแรกปลูกหากดินมีความแห้งแล้ง

(๕) การดูแลรักษา : มีการดูแลป้องกันกำจัดโรคพืช ศัตรูพืช การส่งตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารพืชก่อนใส่ปุ๋ย และใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

(๖) การใส่ปุ๋ย : หว่านปุ๋ยบริเวณระหว่างแถวห่างจากโคนต้นยางประมาณ ๓ เมตร หรือบริเวณกึ่งกลางระหว่างแถว ซึ่งเป็นบริเวณที่มีรากดูดอาหารอยู่หนาแน่น

(๗) การเก็บเกี่ยว : เปิดกรีดครั้งลำดับที่ระดับความสูง ๑๕๐ เซนติเมตร จากพื้นดิน รอยกรีดทำมุม ๓๐ องศากับแนวระนาบ และเอียง จากซ้ายบน ลงมาขวาล่าง - ตัดตรงรองรับน้ำยาง ห่างจากรอยกรีดด้านหน้าลงมาประมาณ ๓๐ เซนติเมตร และตัดลวด รั้งด้วยน้ำยาง ให้ห่าง จากราง รับน้ำยางลง มาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ซึ่งมีระบบกรีด ดังนี้ ๑. กรีดครั้งลำดับวันเว้นสองวัน ๒. กรีดครั้งลำดับวันเว้นวัน ๓. กรีดครั้งลำดับสองวันเว้นหนึ่งวัน ๔. กรีดหนึ่งในสามของลำดับสองวันเว้นวัน

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว : ปัจจุบันจะมีพ่อค้ามารับซื้อน้ำยางสด ๆ เลย ในกรณีที่เจ้าของสวนไม่ประสงค์จะทำยางแผ่นเองก็สามารถขายเป็นน้ำยางไปได้ โดยพ่อค้าดังกล่าวจะมีรถบรรทุกประกอบขึ้นเป็นถังสำหรับใส่น้ำยางออกไปรับซื้อถึงสวน ขั้นตอนการซื้อขายจะคิดจากน้ำหนักของน้ำยางสดทั้งหมด และหาความเข้มข้นของน้ำยางโดยจะมีเครื่องมือวัดที่เรียกว่าวัดค่าออกมาแล้ว หาค่าเฉลี่ยเป็นน้ำหนักยางแห้งตราค่าออกมาเป็นกิโลกรัม ซื้อขายในราคาเท่ากับราคายางชั้นสองของตลาดในแต่ละวัน

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู : การป้องกันกำจัดโรครากของยางพารา ปฏิบัติได้ดังนี้ เตรียมพื้นที่ปลูกให้ปลอดโรค โดยการขุดทำลายตออย่างเก่า ซึ่งเป็นแหล่งสะสมโรคออกให้หมด ในแหล่งที่มีโรคระบาด หลังการเตรียมดินควรปลูกพืชคลุมดินตระกูลถั่วเพื่อปรับสภาพดิน หลังปลูกยาง ๑ ปี ตรวจหาต้นที่เป็นโรคราก เมื่อพบขุดทำลายเสียแล้วป้องกันโรคต้นข้างเคียงด้วยสารเคมี

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

ตารางแสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา ในอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา					←	→	△				▽	
			←								→	

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี และการยางแห่งประเทศไทย สาขาเมืองสุราษฎร์ธานี)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีต้นทุนการผลิตยางพารา เป็นเงิน ๕,๒๘๐ บาท/ไร่

ตารางแสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๘ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รายการ	เงิน (บาท)	หมายเหตุ
ค่าปุ๋ย	๙๘๐	๕๐ กก./ไร่
ค่าแรง (ดูแลรักษา, เก็บเกี่ยว)	๔,๐๐๐	๔๐ % ของรายได้
ค่าสารเคมี	๒๐๐	สารกำจัดวัชพืช
ค่าน้ำมัน	๑๐๐	
รวม	๕,๒๘๐	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๖๘

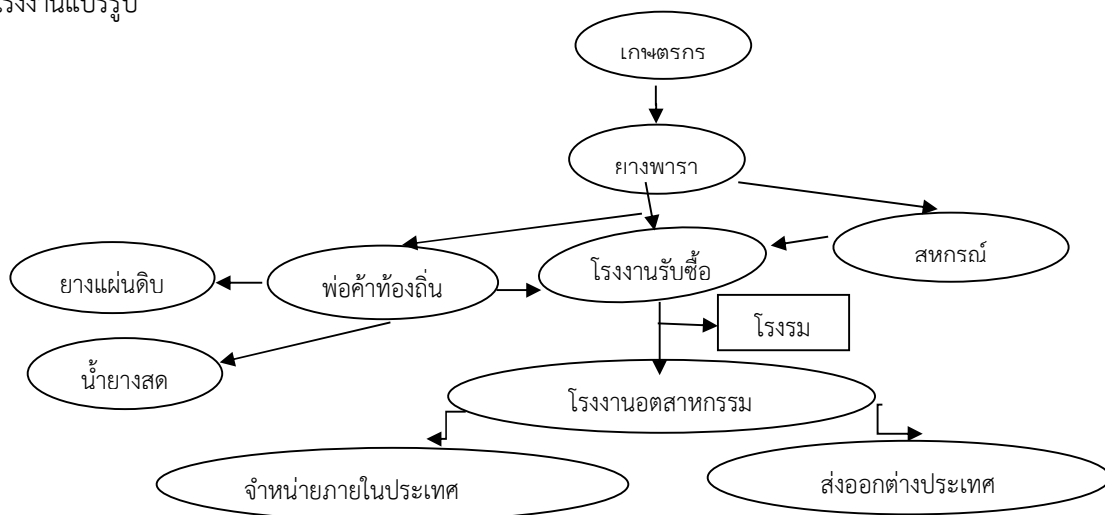
ผลผลิตเฉลี่ย	๐.๒๕	ตัน/ไร่	ราคาปัจจุบันตันละ	๔๐,๐๐๐	บาท
เป็นเงิน	๑๐,๐๐๐	บาท	หักต้นทุน	๕,๒๘๐	บาท
กำไร	๔,๗๒๐	บาท			

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์การตลาดในปัจจุบันราคาพาราอยู่ในสภาวะขาลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกษตรกรเริ่มมีการปรับตัวโดยเริ่มต้นจากการปลูกพืชเสริมพืชหลัก อาทิเช่น กลั้วน้ำว่า ไบเหริยง ในสวนยางพารา และอื่นๆ

(๑) วิธีการตลาด

อยู่ในสภาวะขาลงอย่างเห็นได้ชัด พื้นที่เพาะปลูกใหม่เริ่มลดลง เกษตรกรได้ปรับตัวในรูปแบบผลิตน้อย ได้มาก เพิ่มมูลค่าผลผลิตจากต้นทาง เช่นการทำยางพาราแผ่นชั้น ๓ และมีบางส่วนขายน้ำยาง เพื่อส่งต่อให้กับโรงงานแปรรูป

ภาพแสดงวิธีการตลาดยางพารา ของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีโรงงานยางพาราและจุดรับซื้อยางพารา รวมทั้งสิ้น ๕ แห่ง ดังนี้

๑. บริษัท ยางไทยปักษ์ใต้ จำกัด หมู่ที่ ๒ ประกอบกิจการรับซื้อยางแผ่นดิบ, เศษยางและแปรรูป
๒. บริษัท พี.เอ็น.เอส อุตสาหกรรมไม้ จำกัด หมู่ที่ ๕ ประกอบกิจการ ไม้แปรรูป
๓. บริษัท อินเตอร์รับเบอร์ลาเท็กซ์ จำกัด หมู่ที่ ๘ ประกอบกิจการ รับซื้อน้ำยางสดและแปรรูป
๔. บริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์กรุ๊ป ตำบลขุนทะเล
๕. บริษัท วงศ์บัณฑิตตำบลขุนทะเล

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านยางพารา มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น จำนวน ๒ ราย ดังนี้

๑	นางเยาวลักษณ์ ทวีช	หมู่ที่ ๒	ตำบลวัดประดู่	อำเภอเมืองฯ	เป็น Smart Farmer ๒๕๕๘
๒	นายประสิทธิ์ สุทธิรักษ์	หมู่ที่ ๖	ตำบลวัดประดู่	อำเภอเมืองฯ	เป็น Smart Farmer ๒๕๕๘

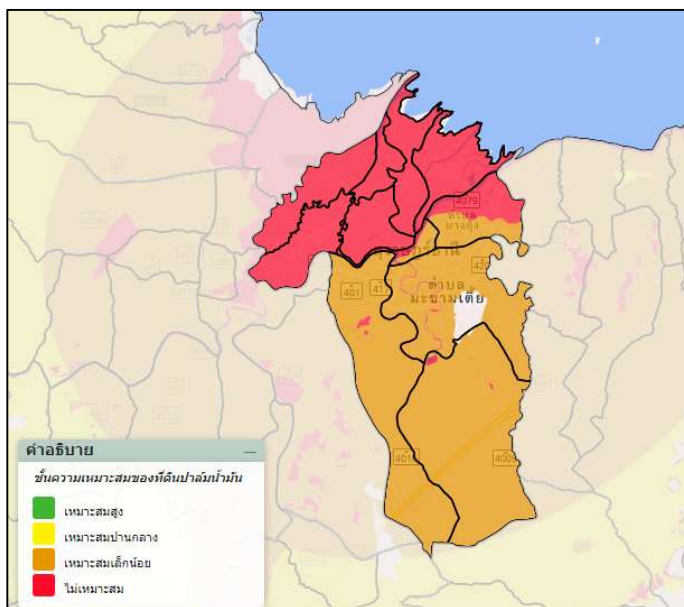
๑.๔.๒ ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

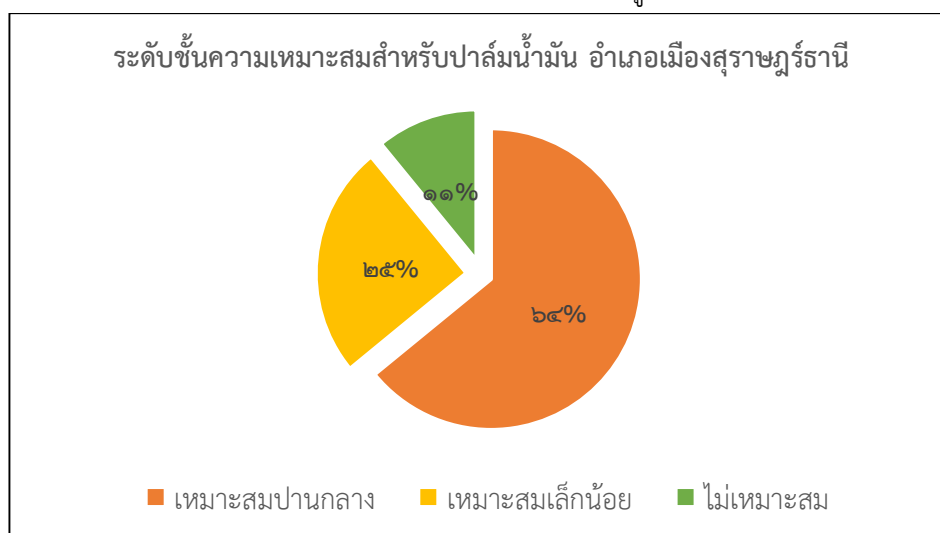
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด จำนวน ๒๑๐,๘๐๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) จำนวน ๑๓๕,๓๘๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๒๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗๕,๔๒๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๘

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน

ภาพที่ ๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th)

กราฟแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน

ภาพแสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th)

(๒) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

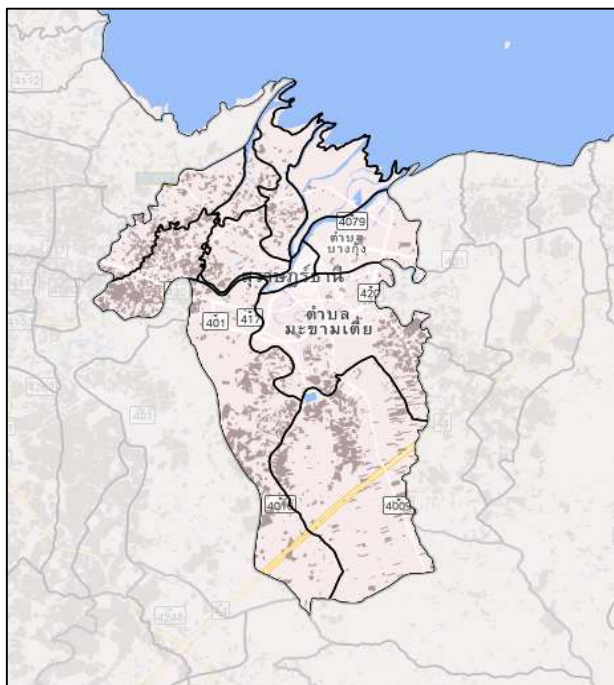
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๗,๙๙๑.๖๑ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลวัดประดู่ จำนวน ๗,๖๑๙.๔๓ ไร่ รองลงมาคือตำบลขุนทะเล จำนวน ๔,๒๕๓.๒๐ ไร่ และตำบลคลองน้อย จำนวน ๕,๐๙๐.๒๒ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๐ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)
๑	วัดประดู่	๗,๙๙๑.๖๑
๒	ขุนทะเล	๗,๖๑๙.๔๓
๓	มะขามเตี้ย	๔,๘๕๕.๗๖
๔	คลองน้อย	๕,๐๙๐.๒๒
๕	คลองฉนาก	๑๐๐.๕๗
๖	บางไปไม้	๑,๔๘๙.๖๕
๗	บางชนะ	๑,๒๐๓.๓๕
๘	บางโพธิ์	๒,๗๒๖.๙๙
๙	บางไทร	๗๖๖.๓๗
๑๐	บางกุ้ง	๔๖๘.๔๒
๑๑	ตลาด	๑๓.๔๑
	รวม	๓๒,๓๐๒.๓๗

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

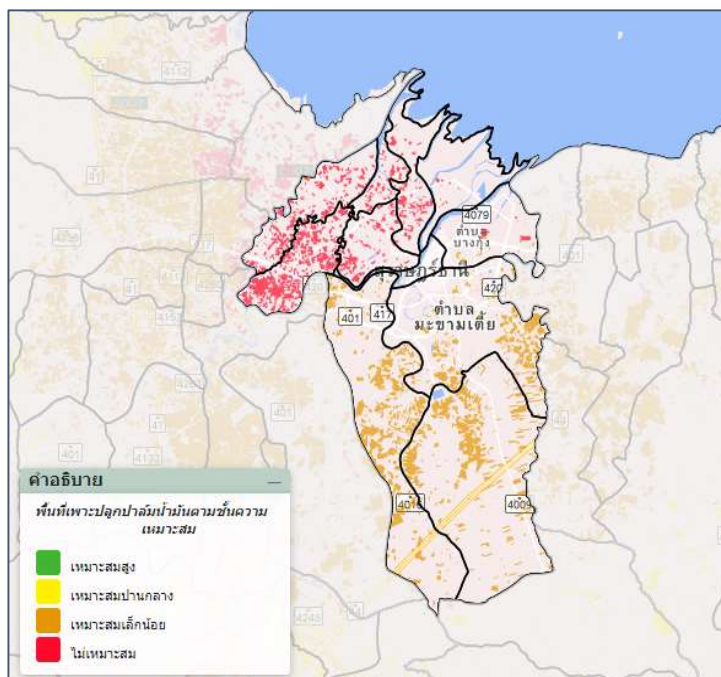

ภาพที่ ๗ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th)

(๓) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๓๒,๓๑๕.๗๗ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) จำนวน ๒๐,๖๘๓.๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๐๐ และ พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๑,๖๓๒.๒๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๐๐

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th)

กราฟแสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๘ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๙,๔๙๓.๙๗ ไร่ ๑,๘๘๘ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ในพื้นที่ตำบลคลองน้อย ๕,๘๘๙.๙๕ ไร่ ๕๐๔ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลวัดประดู่ ๔,๗๒๔.๒๔ ไร่ จำนวน ๓๘๙ ครัวเรือน และตำบลขุนทะเล จำนวน ๔,๐๔๘.๑๓ ไร่ ๓๓๗ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๑ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
วัดประดู่	๓๘๙	๔,๗๒๔.๒๔	๔,๐๒๔.๐๐	๑๒,๐๗๒.๐๐	๓
ขุนทะเล	๓๓๗	๔,๐๔๘.๑๓	๓,๖๔๘.๘๙	๑๐,๙๔๖.๖๗	๓
มะขามเตี้ย	๘๐๕	๓,๑๖๓.๓๕	๒,๕๒๓.๑๕	๗,๕๖๙.๔๕	๓
คลองน้อย	๕๐๔	๕,๘๘๙.๙๕	๔,๒๘๙.๙๕	๑๒,๘๖๙.๘๕	๓
คลองนาก	๑๔๒	๔๗๗.๔๔	๓๗๐.๐๐	๑,๑๑๐.๐๐	๓
บางใบไม้	๒๓๒	๒,๔๘๘.๑๓	๑,๒๓๐.๒๖	๓,๖๙๐.๗๘	๓
บางชนะ	๑๓๖	๔๖๘.๑๗	๓๖๘.๒๕	๑,๑๐๔.๗๕	๓
บางโพธิ์	๒๒๘	๒,๗๐๐.๓๗	๒,๔๐๐.๓๗	๗,๒๐๑.๑๑	๓
บางไทร	๖๐	๑,๓๕๘.๑๒	๑,๐๕๘.๖๖	๓,๑๗๕.๙๘	๓
รวม	๒,๘๓๓	๑๙,๔๙๕.๙๗	๑๙,๙๑๓.๕๓	๕๙,๗๔๐.๕๙	๓

ที่มา : ฐานข้อมูลการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘.

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดี : เกษตรกรใช้พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ได้รับการส่งเสริมและปรับปรุงพันธุ์โดยกรมวิชาการเกษตร เช่น พันธุ์สุราษฎร์ ๑ - ๘ และพันธุ์ปาล์มน้ำมันจากบริษัทผู้ผลิตและปรับปรุงพันธุ์เอกชน

(๒) การเตรียมดิน : มีการไถ และปรับปรุงดินก่อนปลูก

(๓) การปลูก : ใช้ระยะปลูก ๘ x ๘ เมตร และ ระยะ ๙ x ๙ เมตร ขึ้นอยู่กับพันธุ์ที่ใช้ปลูก

(๔) ระบบการให้น้ำ : มีการให้น้ำระบบน้ำหยด และระบบสปริงเกอร์ โดยการสูบน้ำมาพักไว้ในบ่อหรือถังพักน้ำก่อนที่จะส่งเข้าในระบบท่อของแปลงปลูก

(๕) การดูแลรักษา : มีการดูแลป้องกันกำจัดโรคพืช ศัตรูพืช การส่งตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารพืชก่อนใส่ปุ๋ย และใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

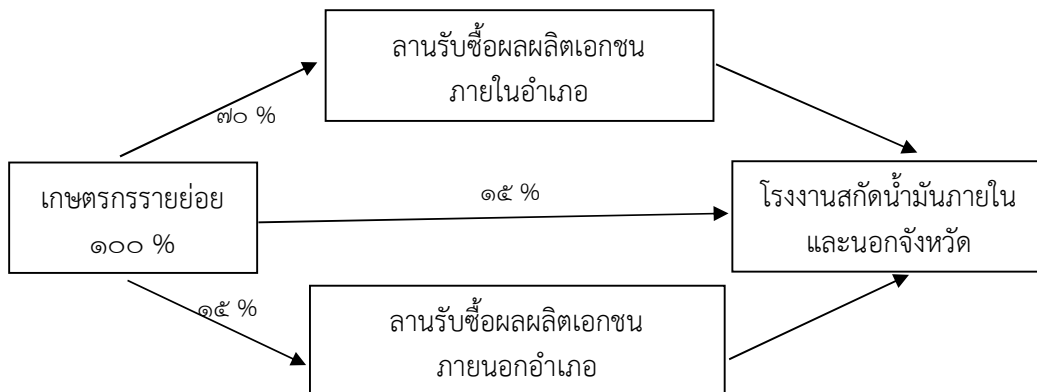
(๖) การใส่ปุ๋ย : ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และตามระยะอายุของปาล์มน้ำมัน ทุก ๓ - ๔ เดือน

(๗) การเก็บเกี่ยว : เก็บเกี่ยวผลผลิตผลสุกทุก ๑๕ - ๒๐ วัน

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว : หลังตัดปาล์มน้ำมันเสร็จเกษตรกรจะนำส่งขายที่ลานเทพาล์มน้ำมันโดยเร็ว

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู : มีการใช้เชื้อราเมตาไรเซียมในการป้องกันกำจัดด้วงและแมลง ในการปลูกครั้งแรกใช้ตาข่ายคลุมดินเพื่อป้องกันหนู

๒) ขายตรงให้โรงงานสกัด ซึ่งมีปริมาณปาล์มสดร้อยละ ๒๗ ที่ขายผ่านช่องทางนี้ ปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรต้องการขายตรง เนื่องจากโรงสกัดมักรับซื้อในราคาที่สูงกว่าลานเท ประมาณ ๕ - ๑๐ สตางค์ต่อกิโลกรัม และปัญหาความไม่มั่นใจในความเที่ยงตรงของตาชั่งลานเทที่เกษตรกรไม่สามารถตรวจสอบเองได้ ทำให้เกษตรกรรายใหญ่นิยมขายตรงให้โรงสกัดปาล์มน้ำมัน

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี และกลุ่มผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป มีลานปาล์มน้ำมัน รวม ๔ แห่ง ดังนี้

ตารางแสดงแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๘ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ชื่อโรงงาน/แหล่งรับซื้อของปาล์มน้ำมัน	ที่ตั้ง (หมู่ที่ ตำบล)	ปริมาณการรับซื้อ (ตัน/วัน)
๑	ลานปาล์มคลองน้อย	๗๗ ม.๙ ต.คลองน้อย	๖๐
๒	ลานปาล์มดวงใจ	๑๐๗/๒ ม.๔ ต.คลองน้อย	๖๐
๓	ลานปาล์มลุงแสง	๓๕/๑ ม.๘ ต.คลองน้อย	๖๐
๔	ลานเทรัตนวานิช	๕๐/๕ ม.๑ ต.คลองน้อย	๖๐
๕	ลานเท PC ปาล์ม	ต.ขุนทะเล	๖๐
๖	ท่าؤلานปาล์ม	ต.ขุนทะเล	๖๐
๗	เขาเทิร์นลานปาล์ม	ต.ขุนทะเล	๖๐
รวม			๔๒๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี , พ.ศ.๒๕๖๘

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลคลองน้อย มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ด้านปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๐๐ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑. เทคนิคในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน
๒. การบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. การลดต้นทุนการผลิต
๔. การเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันคุณภาพ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดง Smart Farmer แปลงใหญ่ด้านการผลิตปาล์มน้ำมัน ตำบลคลองน้อย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายสุมาตรา อินทรมณี	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๒	นายจักษณ์ขจร ชนะทัฬ	๑	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๓	นางถมยา อินทรชิต	๑	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๔	นายจรรยา ยี่สิบ	๑	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๕	นายสมยศ พงษ์เจริญ	๒	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๖	นายวินัย คงเนียม	๒	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๗	นางอุทัยวรรณ บุญรัมย์	๒	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๘	นางมาลัย มีวงศ์	๓	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๙	นายปริญญา บัวเจริญ	๓	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๑๐	นางมณีรัตน์ ลาวัญย์พัฒนกุล	๓	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๑๑	นายดำรงค์ คงคาช่วย	๓	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๑๒	นางทองคำ รัตนศิลป์	๓	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๑๓	นายสันต์ สมสกุล	๓	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๑๔	นายสุจิน ชุนปักซี	๓	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๑๕	นายอำนาจ รัตนชู	๓	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๑๖	นางสาวรัชชนิกร คงจ้อย	๓	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๑๗	นายณรงค์ จงอักษร	๓	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๑๘	นางอุไรวรรณ จันทร์พรหมแก้ว	๓	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๑๙	นายพรหมสัก ภูเขาทอง	๓	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๒๐	นายวัฒนา ลาวัญย์พัฒนกุล	๔	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๒๑	นายวิเชียร จันทร์สุวรรณ	๔	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๒๒	นางสำรวย จันทร์ชานา	๔	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๒๓	นายทวี ตริสุวรรณ	๔	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๒๔	นางสาววรรณศรี แสงสุวรรณ	๔	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๒๕	นายอภัย สวัสดิ์นาค	๕	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๒๖	นายพันธ์ จงอักษร	๕	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๒๗	นายวีระ สุดใจดี	๕	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๒๘	นายสมนึก จินดาแดง	๕	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๒๙	นางวงจันทร์ เนยชนะนะ	๕	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๓๐	นายนพรัตน์ บุญช้าง	๕	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๓๑	นายวิโรจน์ นวลคล้าย	๕	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๓๒	นายสุจิน ศิริรักษ์	๕	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๓๓	นายสง่า คลังนุช	๕	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๓๔	นายเสนอ ทิพย์บรรพต	๕	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๓๕	นางประดับ แสงรักษาวงศ์	๕	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๓๖	นางทัศนีย์ แสงรักษาวงศ์	๕	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๓๗	นางสุซาดา วิชัยกุล	๖	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๓๘	นางอารีวรรณ ทศน์ทอง	๖	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๓๙	นางปราณี พร้อมประเสริฐ	๖	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๔๐	นางอำพร จำนงค์พันธ์	๖	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๔๑	นายสุวรรณ จำนงค์พันธ์	๖	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๔๒	นายอรุณ ชุมรักษา	๖	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๔๓	นางชูลี เทียมประทีป	๖	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๔๔	นายฝน เชื้อจ่าย	๗	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๔๕	นายทองหล่อ ปานบำรุง	๗	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๔๖	นายเสรี คชศิลา	๗	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๔๗	นางยุพิน ทองहित	๗	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๔๘	นางกทลป ปานบำรุง	๗	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๔๙	นางจันทร์เพ็ญ คชศิลา	๗	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๕๐	นางสุกัญญา สุขเกษตร	๗	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๕๑	นางอุทัย โหมตตาด	๗	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๕๒	นายนพดล อานอาษา	๘	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๕๓	นางบุปผา จินละเอียด	๘	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๕๔	นางสุภา เนาว์นาน	๘	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๕๕	นายนิพนธ์ อนุจันทร์	๘	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๕๖	นางยุพาวรรณ ใ้หวล	๘	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๕๗	นายอมร อินแฉล้ม	๘	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๕๘	นายนิยม หนูนวล	๘	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๕๙	นางกัญญา เหมวิเศษ	๘	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๖๐	นายสุรศักดิ์ อักษรศรี	๘	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๖๑	นางสายใจ ชิดชาตรี	๘	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๖๒	นางสาวจรรยา อยู่ศรี	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๖๓	นางสาวมานิดา ไหลวารินทร์	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๖๔	นางสุนีย์ บัวทอง	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๖๕	นางสาวจิตรา ตั้งเจริญ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๖๖	นางระนอม วงษ์วิเศษ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๖๗	นายรณภพ พรหมบุตร	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๖๘	นางสาววรรณวิมล ตั้งเจริญ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๖๙	นายทวีศักดิ์ พันธุกิจ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๗๐	นางสุนทรา จีนประชา	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๗๑	นางสุธัญญา พันธุกิจ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๗๒	นางขวัญตา กองประดิษฐ์	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๗๓	นางสะอั้ง ไทรเทพยัม	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๗๔	นางสายจิตร นวลเศษ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๗๕	นางสาวปราณี ไหมซ้อน	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๗๖	นางอุบล เหล่ากอ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๗๗	นายสาธิต นิลพัฒน์	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๗๘	นางสุมาลี ไทลวรินทร์	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๗๙	นายนิวัฒน์ ไทลวรินทร์	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๘๐	นายณัฐพัชร ภัคพลพงศ์ไท	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๘๑	นายจันทร์ เดชวงษา	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๘๒	นางกานดา เหล่ากอ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๘๓	นายเลิศเขาว์ เหล่ากอ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๘๔	นางผาด เวชสุวรรณ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๘๕	นายทวี ไกรสินธ์	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๘๖	นายสมบัติ ฉิมยินดี	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๘๗	นายจักตรี เวชสุวรรณ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๘๘	นายสุทนต์ แสงรักชาวงศ์	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๘๙	นายพรประสิทธิ์ เวชสุวรรณ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๙๐	นายสุวิทย์ เหมวิเศษ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๙๑	นายบุญธรรม เกิดสมบัติ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๙๒	นางสุจินดา พรหมแก้ว	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๙๓	นางอำไพ เข็มทอง	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๙๔	นางอุไร จันทร์สุวรรณ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๙๕	นางวรรณมา ยิ่งยง	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๙๖	นายฉลวย พิพัฒน์พงษ์นายน	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๙๗	นางนิภา มานะพัฒน์พงศ์	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๙๘	นางสาววันที ลาวัญย์วัฒนกุล	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๙๙	นางสมพร ทองมุข	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน
๑๐	นายเจษฎา พันธุกิจ	๙	คลองน้อย	เมือง	๒๕๖๐	ปาล์มน้ำมัน

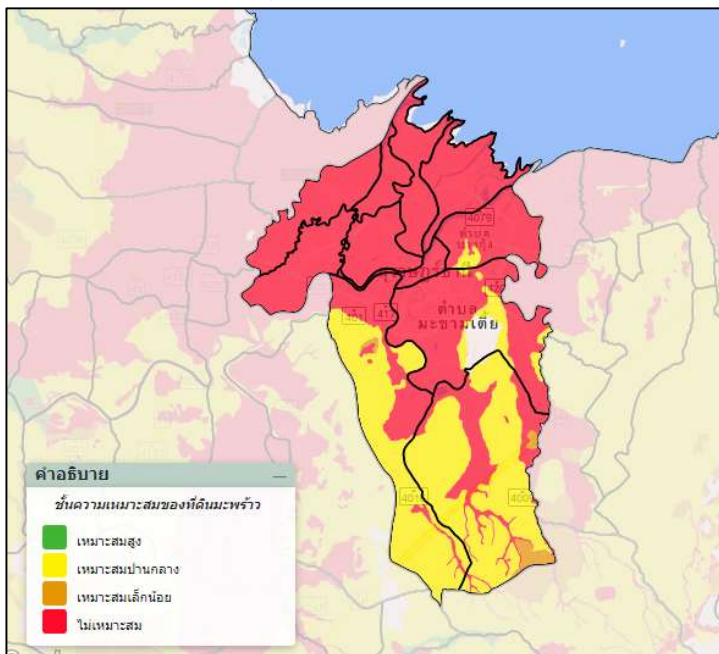
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ.๒๕๖๘

๑.๔.๓ มะพร้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าวทั้งหมด จำนวน ๓๐,๘๓๑.๘๗ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๔,๒๑๓.๘๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๖,๖๑๘.๑๐ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๓๓

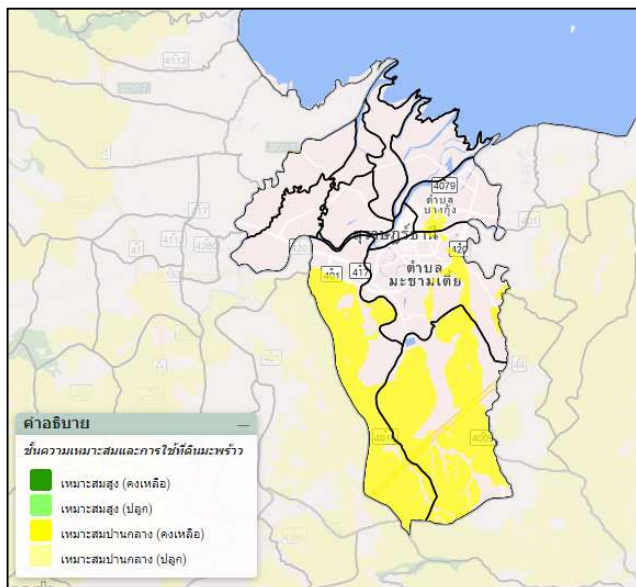
ภาพแผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกมะพร้าว อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th , พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพแสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th , พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) พื้นที่ปลูกมะพร้าว

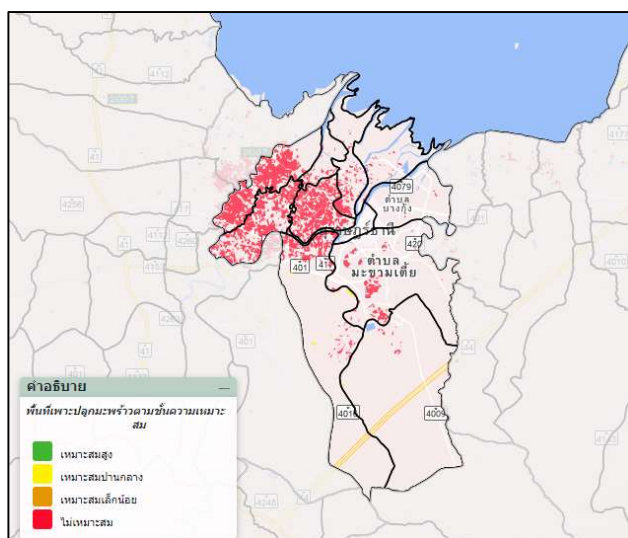
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ปลูกมะพร้าว จำนวน ๗,๙๐๗.๔๔ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลคลองน้อย ๒,๙๖๒.๖๑ ไร่ รองลงมาคือตำบลบางโพธิ์ จำนวน ๑,๖๐๐.๙๖ ไร่ และตำบลบางไปไม้ จำนวน ๑,๑๕๑.๗๒ ไร่ ตามลำดับ

ภาพแผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th , พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๓) พื้นที่ปลูกมะพร้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ปลูกมะพร้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๐๕.๙๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ภาพแผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) ปริมาณการผลิตมะพร้าว

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่การปลูกมะพร้าว จำนวน ๑๐,๖๗๙.๒๙ ไร่ ๑,๕๘๔ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ในพื้นที่ตำบลคลองน้อย จำนวน ๓,๗๑๓.๑๓ ไร่ จำนวน ๔๙๔ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลบางโพธิ์ จำนวน ๒,๒๒๘.๗๔ ไร่ จำนวน ๒๔๕ ครัวเรือน และตำบลบางไผ่ จำนวน ๑,๖๑๓.๕๕ ไร่ จำนวน ๒๔๙ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางแสดงปริมาณการปลูกมะพร้าว อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
วัดประดู่	๑๙๐	๑,๑๗๒.๙๖	๑,๑๗๒.๙๖	๑,๑๗๓	๑
ขุนทะเล	๙๘	๔๗๑.๔๔	๔๗๑.๔๔	๔๗๑	๑
มะขามเตี้ย	๕๔	๒๒๘.๓๗	๒๒๘.๓๗	๒๒๘	๑
คลองน้อย	๔๙๔	๓,๗๑๓.๑๓	๓,๗๑๓.๑๓	๓๗๑๓	๑
คลองฉนาก	๗๙	๓๕๑.๙๐	๓๕๑.๙๐	๓๕๒	๑
บางไผ่	๒๔๙	๑,๖๑๓.๕๕	๑,๖๑๓.๕๕	๑,๖๑๔	๑
บางชนะ	๖๓	๒๕๙.๑๐	๒๕๙.๑๐	๒๕๙	๑
บางโพธิ์	๒๔๕	๒,๒๒๘.๗๔	๒,๒๒๘.๗๔	๒,๒๒๙	๑
บางไทร	๑๐๖	๖๒๔.๕๘	๖๒๔.๕๘	๖๒๕	๑
บางกุ้ง	๕	๑๐.๕๐	๑๐.๕๐	๑๑	๑
ตลาด	๑	๕.๐๐	๕.๐๐	๕	๑
รวม	๑,๕๘๔	๑๐,๖๗๙.๒๗	๑๐,๖๗๙.๒๗	๑๐,๖๘๐	๑

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) นำหม่อมะพร้าววางลงในหลุม เอาดินกลบและเหยียบดินข้างๆ ให้แน่น การกลบดินอย่าให้สูงมากนัก เพราะดินจะทับคอกหม่อมะพร้าว ทำให้เจริญเติบโตช้า หลังจากปลูกแล้วเกลี่ยดินปากหลุมให้เรียบร้อย และเอาไม้ปักผูกต้นไว้กับหลักเพื่อกันลมโยก

(๒) การใส่ปุ๋ย ต้นมะพร้าวที่เริ่มปลูก ควรใส่ตั้งแต่มีอายุ ๖ เดือน หรือไบบอดเริ่มคลี่ออกหลังจากปลูกเป็นต้นไป ใส่ปีละ ๒ ครั้ง ปุ๋ยที่ใส่อาจใช้ได้ทั้งปุ๋ยมูลสัตว์และปุ๋ยเคมี ปุ๋ยมูลสัตว์พวกมูลควาย มูลควาย ควรใส่ต้นละ ๒ ปีบ/ปี มูลเป็ด มูลไก่ควรแบ่งใส่ ๒ ครั้ง ครั้งละ ๑ ปีบ การใส่ปุ๋ยเคมี แบ่งใส่ทุก ๖ เดือน ตอนต้นฝน ช่วงเดือนพฤษภาคม หรือมิถุนายน ครั้งที่ ๒ ตอนปลายฝน ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม แล้วแต่ฤดูกาลของแต่ละแห่ง ปุ๋ยเคมีที่แนะนำให้ใช้เป็นปุ๋ยผสมสูตร ๑๓ : ๑๓ : ๒๑ ร่วมกับปุ๋ยแมกนีเซียมซัลเฟต หรือ หินปูนโดโลไมท์ จำนวนปุ๋ยและอายุที่ใช้ สำหรับปุ๋ยแมกนีเซียมซัลเฟตและหินปูนโดโลไมท์ให้ใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าใช้หินปูนโดโลไมท์ ให้หว่านก่อนใส่ปุ๋ยอย่างอื่นอย่างน้อย ๑ เดือน

(๓) การดูแลรักษาสวนมะพร้าวที่ออกผลแล้ว ให้ไถพรวนระหว่างแถวมะพร้าวไม่ให้ลึกเกินกว่า ๒๐ เซนติเมตร ไถแถวเว้นแถวให้ห่างจากต้นข้างละ ๒ เมตร ไถสลับกันทุก ๒ ปี ตอนปลายฤดูแล้ง ขุดคุ้ยระบายน้ำและการรดน้ำในฤดูแล้ง ควบคุมวัชพืชในสวนมะพร้าว ในพื้นที่แล้งนาน ควรคอยถางหญ้าให้เตียน ไม่ทำลายใบมะพร้าวแต่จะช่วยให้มะพร้าวเจริญเติบโตดี ส่วนในมะพร้าวที่ตกผลแล้วไม่แนะนำให้ใช้ สารกำจัดวัชพืช การปลูกพืชคลุมในสวนมะพร้าว เพื่อควบคุมวัชพืชและช่วยรักษาความชื้นในดิน ได้แก่ เพอราเลีย เช่น โทรมิมา และ คาโลโปโกเนียม ตัดทางมะพร้าว พร้อมการเก็บเกี่ยวมะพร้าวก่อนถึงฤดูแล้ง จะช่วยให้เกิดผลกระทบต่อการติด

ผลน้อยลง ในกรณีที่เกิดการระบาดของศัตรูมะพร้าวกับทางมะพร้าวที่อยู่ล่างๆที่แก่แล้ว การตัดทางมะพร้าวที่ถูกแมลงทำลาย เป็นการควบคุมด้วยมาตรการทางวิธีกลซึ่งไม่มีผลกระทบต่อกิจกรรมทางสรีรวิทยาของมะพร้าว

(๔) การเก็บเกี่ยว การเก็บผลมะพร้าวแก่ ผลมะพร้าวมีอายุตั้งแต่ติดผลถึงผลแก่ ตั้งแต่ ๑๐ เดือนขึ้นไป โดยมะพร้าวแก่พร้อมที่จะเก็บเกี่ยวแล้ว ภายในผลจะน้อย เมื่อเขย่าจะได้ยินเสียงน้ำโคลน การเก็บผลมะพร้าวอ่อน ผลมะพร้าวอ่อนคือผลมะพร้าวที่มีอายุติดผลประมาณ ๑๗๐ - ๒๑๐ วัน ขึ้นอยู่กับความต้องการ เนื้อมะพร้าวของชาวสวนมะพร้าว สามารถเก็บผลมะพร้าวอ่อนได้ทุก ๒๐ วัน เนื่องจากต้นมะพร้าวที่สมบูรณ์และออกจั่นสม่ำเสมอตลอด จะแทงจั่นทุก ๆ ๒๐ วัน

(๕) โรคมะพร้าวที่สำคัญ

๑. โรคผลร่วง เกิดเชื้อรา *Phytophthora palmivora* ผลมะพร้าวจะร่วงก่อนกำหนด อายุของมะพร้าวที่ร่วงตั้งแต่ ๓-๔ เดือน ผลมะพร้าวที่เก็บเกี่ยวได้อายุ ๑๒ เดือน ดังนั้นผลมะพร้าวที่ร่วงจึงอ่อนเกินกว่าที่จะนำมาใช้ประโยชน์เป็นมากกับมะพร้าวพันธุ์หลายสีเหลืองต้นเตี้ย

การป้องกันกำจัด สภาพที่จะเกิดโรคผลร่วงระบาด คือ มะพร้าวมีผลตกมาก และฝนตกชุกติดต่อกันเป็นเวลาหลายวัน ให้หมั่นตรวจเช็คผลมะพร้าว โดยวิธีการสุมขึ้นไปดูบนต้น ถ้าพบมะพร้าวที่เป็นโรคให้ตัดออกและนำผลไปเผาทิ้งนอกแปลงมะพร้าวทันที

๒.โรคใบจุก เกิดจากเชื้อรา *Heiminthosporium* sp. ทำความเสียหายให้แก่มะพร้าวในระยะต้นกล้ามากและลุกลามอย่างรวดเร็ว

การป้องกันกำจัด ฉีดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น thiram อัตรา ๕๐ กรัม ต่อน้ำ ๒ ลิตร ผสมยาลงไป ๑๕ ซีซี ฉีดพ่นทุก ๑๐-๑๔ วัน นอกจากนั้นยังมีโรคอื่นๆ เช่น โรคตาเน่า (bud rot) โรคโคนผุ (stem bleeding) โรคใบจุกสีเทา (grey leaf spot) โรคก้านทางแตก (frond break) โรครากเน่า (root rot) โรคเรื้อนดิน เป็นต้น โรคดังกล่าวนี้แม้ว่าจะพบในแหล่งปลูกมะพร้าว แต่ไม่ทำความเสียหายให้กับมะพร้าวมากนัก

๓.โรคยอดเน่า เกิดจากเชื้อรา *pythium* sp. มักเกิดกับมะพร้าวพันธุ์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ เช่น พันธุ์หลายสีเหลืองต้นเตี้ย โรคนี้มักพบในระยะต้นกล้าในสภาพที่มีฝนตกชุก และอากาศมีความชื้นสูง

การป้องกันกำจัด ในการย้ายต้นกล้าพยายามอย่าให้หน่อชำ เพราะโรคอาจจะเข้าทำลายได้ง่าย หากพบอาการของโรคในระยะแรกให้ตัดส่วนที่เป็นโรคออก แล้วฉีดพ่นด้วยสารฆ่าเชื้อราที่มีสารประกอบของทองแดง ซึ่งส่วนของต้นกล้าหรือส่วนที่ถูกโรคทำลายให้เผาทำลายให้หมดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดต่อไป

แมลงศัตรูมะพร้าวที่สำคัญ

ด้วงวงมะพร้าว มี ๒ ชนิด คือ ชนิดเล็กและชนิดใหญ่ ด้วงวงชนิดเล็กพบแพร่ระบาดอยู่ทั่วไปของทุกภาคของประเทศ ส่วนชนิดใหญ่พบในแหล่งปลูกมะพร้าวทางภาคใต้ วงจรชีวิตจากไข่จนเป็นตัวเต็มวัยใช้เวลา ๒-๔ เดือน

การป้องกันกำจัด

๑.หมั่นตรวจดูในแปลงมะพร้าว หากเริ่มมีการเข้าทำลายของด้วงวงเป็นจุดแรกและต้นมะพร้าวอยู่ในลักษณะทรุดโทรมมาก ตรวจดูและทำลายแหล่งที่อยู่อาศัยรวมทั้งจับด้วงวงที่พบทำลายให้หมดสิ้นไปจากสวนมะพร้าว ก่อนที่จะมีการแพร่ลุกลามต่อไป

๒.การเกิดบาลแผลกับต้นมะพร้าว จะเป็นสิ่งชักจูงให้ด้วงวงเข้ามาทำลายต้นมะพร้าว ซึ่งบาดแผลต่างๆอาจเกิดจากการเข้าทำลายของด้วงแรด หรือเกิดจากรอยแผลที่สร้างขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ ซึ่งจะเป็นที่อาศัยและขยายพันธุ์ของด้วงวงต่อไป

๓.เมื่อพบว่ามีการระบาดและต้นมะพร้าวถูกทำลายมากควรใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม เช่น คลอร์ไพริฟอสฉีดเข้าลำต้นมะพร้าวโดยใช้สว่านเจาะเป็นรูบริเวณโคนต้นให้ลึกประมาณ ๑๐-๑๕ เซนติเมตร แล้วจึงใช้เข็มฉีดยาที่มีสารฆ่าแมลงเข้มข้นปริมาณ ๑๐-๒๐ ซีซี ฉีดสารฆ่าแมลงเข้าไปในลำต้น หลังจากนั้นใช้ไม้อุดรูที่

เจาะนั้นเพื่อป้องกันการเข้าทำลายของด้วงงวงและแมลงชนิดอื่นหลังจากหมดฤทธิ์ของสารฆ่าแมลงแล้ว (ปรับปริมาณการใช้สารฆ่าแมลงจะมากขึ้นแตกต่างกันตามขนาดของต้นมะพร้าวแต่ไม่เกิน ๓๐ ซีซี)

แมลงค้ำหนามมะพร้าว เป็นด้วงชนิดหนึ่งลำตัวแบนสีดำ มี ๒ ชนิด คือ *Plesispa reichei* Chapuis พบในแปลงเพราะชำ และ *Brontispa longissima* Gastro ทำลายมะพร้าวในแปลงปลูก แพร่กระจายเข้ามาในประเทศไทยโดยพบระบาดรุนแรงใน ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี ชุมพร และนครศรีธรรมราช ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เนื่องจากมะพร้าวส่วนใหญ่มีลำต้นสูง แมลงค้ำหนามมะพร้าวทำลายมะพร้าวโดยทั้งตัวเต็มวัยและตัวอ่อนอาศัยอยู่ในใบอ่อนที่ยังไม่คลี่ของมะพร้าวและแทะกินผิวใบ แมลงค้ำหนามเพศเมีย เมื่อได้รับการผสมพันธุ์แล้วจะวางไข่เป็นฟองเดี่ยว หรือเป็นกลุ่มกลุ่มละ ๒-๕ ฟอง ระยะไข่ ๒-๖ วัน เมื่อเลี้ยงด้วยใบอ่อนมะพร้าว ระยะหนอน ๒๓-๓๔ วัน มีการลอกคราบ ๔-๕ ครั้ง ระยะดักแด้ ๒-๗ วัน ตัวเต็มวัยเพศเมียมีอายุ ๑๓-๑๓๔ วัน เพศผู้มีอายุ ๒๑-๑๑๐ วัน

การป้องกันกำจัด

การฉีดพ่นสารเคมีฆ่าแมลง เพื่อควบคุมแมลงค้ำหนามมะพร้าวทำได้ยากและไม่ปลอดภัยต่อเกษตรกรและสภาพแวดล้อม กรมวิชาการเกษตรจึงนำเข้าแตนเบียนหนอนแมลงค้ำหนามมะพร้าว ชื่อ *Asecodes hispinarum* จากเวียดนามเข้ามาใช้ควบคุมโดยชีววิธี โดยความช่วยเหลือจากองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ และมหาวิทยาลัย ลงนามในประเทศเวียดนาม ใบมะพร้าวเมื่อถูกทำลายเมื่อใบคลี่กางออกจะมีสีน้ำตาลอ่อน หากใบมะพร้าวถูกทำลายติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้ยอดมะพร้าวมีสีน้ำตาล เมื่อมองไกลๆ จะเห็นเป็นสีขาวโพลนชาวบ้านเรียกว่า “มะพร้าวหัวหงอก” นอกจากนั้น ยังมีแตนเบียนที่เบียนดักแด้ของแมลงค้ำหนาม ชื่อ *Tetratichus brontispae* ในช่วงฤดูร้อนได้ดี ซึ่งเป็นแตนเบียนที่พบในประเทศไทย

แตนเบียนหนอนแมลงค้ำหนามมะพร้าวเป็นแตนเบียนขนาดเล็กจัดอยู่ในวงศ์ Eulophidae ลำตัวยาว ๐.๕-๐.๗ มิลลิเมตร มีปีกใส ๒ คู่ การทำลายเกิดจากการใช้ตัววัยวางไข่แทงเข้าไปวางไข่ในลำตัวหนอนแมลงค้ำหนามไข่ฟักเป็นตัวหนอน ตัวหนอนจะดูดกินของเหลวภายในลำตัวหนอนแมลงค้ำหนาม ทำให้แมลงค้ำหนามมะพร้าวเคลื่อนไหวช้า กินอาหารน้อยลงและตายในที่สุด จึงต้องเพราะเลี้ยงแตนเบียนเป็นปริมาณมากและนำไปปล่อยในสวนมะพร้าว

หนอนหัวดำมะพร้าว

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Opisina arenosella* Walker (Lepidoptera: Oecophoridae) มีชื่อสามัญภาษาอังกฤษว่า coconut black-headed caterpillar ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืน ขนาดลำตัววัดจากหัวถึงปลายท้องยาวประมาณ ๑-๑.๒ เซนติเมตร ลำตัวแบน ชอบเกาะนิ่งแนบตัวติดผิวพื้นที่เกาะ เวลากลางวันจะเกาะนิ่งหลบอยู่ในใบมะพร้าว หรือในที่ร่ม เริ่มวางไข่ ๓ วัน หลังออกจากดักแด้ และวางไข่ทุกวัน ติดต่อกันไป ๔-๖ วัน จะวางไข่ตัวละ ๑๕๗-๔๙๐ ฟอง ระยะไข่ ๕-๖ วัน ระยะหนอน ๓๒-๔๘ วัน มีการลอกคราบ ๖-๑๐ ครั้ง ระยะดักแด้ ๙-๑๑ วัน ตัวเต็มวัยผีเสื้อมีอายุ ๕-๑๔ วัน ตัวหนอนเมื่อฟักออกจากไข่ใหม่ จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ๑-๒ วัน ก่อนจะย้ายไปกัดกินใบมะพร้าว มักจะพบหนอนหลายขนาดกัดกินอยู่ในใบมะพร้าวใบเดียวกัน ตัวหนอนจะสร้างใยผสมกับมูลสร้างเป็นอุโมงค์ยาวคล้ายทางเดินของปลวก คลุมเส้นทางที่หนอนแทะกินผิวใบยาวตามทางใบมะพร้าว และอาศัยภายในอุโมงค์ที่สร้างขึ้น การทำลายส่วนใหญ่พบบนใบแก่ ใบที่ถูกทำลายจะมีลักษณะแห้งเป็นสีน้ำตาล ตัวหนอนจะสร้างใยดึงใบย่อยให้ติดกันเป็นแพ

การป้องกันกำจัด

๑. ตัดและเผาใบที่ถูกทำลาย

๒. การควบคุมโดยชีววิธี โดยใช้ชีวภัณฑ์ บีที อัตรา ๘๐ กรัม ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นต้นละ ๓-๕ ลิตร ขึ้นกับขนาดทรงพุ่มละเครื่องพ่น พ่น ๓ ครั้งติดต่อกัน ห่างกันครั้งละ ๗-๑๐ วัน

๕) ต้นทุนการผลิต

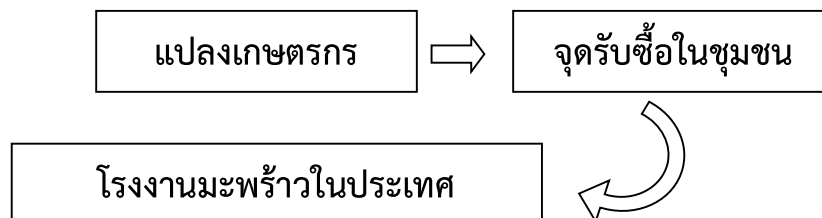
ตารางแสดงต้นทุนการผลิตมะพร้าว ปี ๒๕๖๘ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ต้นทุน/ไร่		รายรับ/ไร่	
รายการ	เงิน	รายการ	เงิน
๑. ค่าต้นพันธุ์	๖๐๐	ผลผลิต ๑,๕๐๐ กก/ไร่	
๒. ค่าปุ๋ย	๑,๗๐๐	ราคาในท้องถิ่น ๖ บาท/กก	
๓. ค่าแรงงาน	๓,๐๐๐	มูลค่า ๙,๐๐๐ บาท/ไร่	
- ปลุก/ดูแลรักษา/เก็บเกี่ยว			
๔. ค่าสารเคมี	๐		
๕. ค่าน้ำมัน	๐		
๖.....		
รวม	๕,๓๐๐	รวม	๓,๗๐๐
หมายเหตุ รายได้ - ต้นทุน = กำไร			

๖) ข้อมูลการตลาด

แหล่งรับซื้อผลผลิตมะพร้าวในพื้นที่ มีจำนวน ๓ จุด ปริมาณการรับซื้อ ๒๕๐,๐๐๐ ผล

๖.๑ วิถีตลาด การนำผลผลิตไปใช้ (บริโภคใน,ทำพันธุ์,ส่งเข้าโรงงาน)

ภาพแสดงวิถีการตลาด อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘)

๖.๒ ปริมาณความถี่ผลผลิตรวม (Demand) /รวมปริมาณความต้องการผลผลิต ๗๕๐,๐๐๐ ผล

๖.๓ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์และอุปทานสินค้า

ผลผลิตมะพร้าวของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี สอดคล้องกับจำนวนพื้นที่ที่เกษตรกร

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิต จำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๓๐ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่นเป็นต้นแบบในด้านการผลิตการแปรรูปเพิ่มมูลค่า คือ นายสุภชาติ ศรีเทพ หมู่ ๓ ตำบลบางไผ่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกในอำเภอจำนวน.....ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางแสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๓	บางไผ่	มะพร้าว	การผลิต/การแปรรูปเพิ่มมูลค่า มะพร้าว
๒				
...				

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	๑๖	
แปลงใหญ่	๕	
วิสาหกิจชุมชน	๗๘	
กลุ่มแม่บ้าน	๙	

แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ขุนทะเล	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๑๕	๒๑๗	๐	๐	๔	๔
วัดประดู่	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๗	๑๔๔	๐	๐	๓	๘๐
มะขามเตี้ย	๐	๐	๑	๑๐	๒	๒๐	๒๐	๒๐๖	๐	๐	๔	๔
คลองน้อย	๒	๒๓	๒	๒๐	๑	๑๐	๑๐	๓๐๑	๐	๐	๐	๐
บางไผ่	๑	๑๕	๑	๑๐	๑	๑๐	๔	๑๐๕	๐	๐	๐	๐
บางไทร	๐	๐	๑	๑๐	๐	๐	๖	๕๐	๐	๐	๐	๐
บางชนะ	๐	๐	๑	๑๑	๐	๐	๓	๓๖	๐	๐	๐	๐
บางโพธิ์	๐	๐	๑	๑๐	๐	๐	๑	๑๐	๐	๐	๓	๖๐
คลองฉนาก	๐	๐	๑	๑๒	๑	๑๐	๒	๒๒	๐	๐	๒	๕๕

ตลาด	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๕	๘	๔	๐	๐	๐
บางกุ่ม	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๕	๓๙	๐	๐	๐	๐
รวม	๕	๕๘	๙	๑๐๓	๗	๗๐	๗๘	๑,๑๓๘	๔	๐	๑๖	๒๐๓

ที่มา : สรุปผลการดำเนินการกลุ่มองค์กรเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	สวนปาล์มกระจายตัว เกษตรกรรายย่อยเป็นหลัก พึ่งพาธรรมชาติ ฝนตกชุก	โรงรับซื้อ/โรงสกัดอยู่ รอบอำเภอเมือง ขนส่งผลสดภายใน ๒๔ ชม.	กระจายไปโรงกลั่น/ ตลาดในประเทศ บางส่วนส่งออก
	ปัญหา Pain point	น้ำท่วมขังบางฤดู ถนนสวน-ถนนรองขนส่ง ยาก	รถติด/ระยะทางไกลบาง สวน ผลปาล์มเสื่อมคุณภาพ ระหว่างขนส่ง	ต้นทุนโลจิสติกส์สูง พึ่งพาคนกลาง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	GIS Mapping พื้นที่สวน แอปพยากรณ์อากาศ/ เตือนน้ำท่วม ระบบวางแผนเส้นทาง ขนส่ง	ระบบ GPS ติดตามรถ Fleet Management ระบบจองคิวส่งปาล์ม	ระบบ Logistics Platform Digital Marketplace เกษตร
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรรายย่อย อายุ เฉลี่ยค่อนข้างสูง ใช้ประสบการณ์เป็นหลัก	ผู้รับซื้อ/โรงงานใช้ แรงงานจำนวนมาก	ผู้ประกอบการ/ พ่อค้าคนกลาง เน้นปริมาณมากกว่า คุณภาพ
	ปัญหา Pain point	ขาดองค์ความรู้เทคโนโลยี ไม่รวมกลุ่มต่อรองราคา	แรงงานขาดแคลน ทักษะไม่สม่ำเสมอ	ความโปร่งใสด้าน ราคา เกษตรกรเสียเปรียบ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	แอปความรู้เกษตรกร (Smart Farmer) Line OA กลุ่มเกษตรกร ระบบสหกรณ์ดิจิทัล	Automation ในโรงงาน HR Tech / Workforce Management	Platform ซื้อขาย ตรง (B๒B) Smart Contract / Blockchain

มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	ผลปาล์มสด (FFB) คุณภาพต่างกัน เก็บเกี่ยวตามรอบสวน	แปรรูปเป็น CPO มีผลพลอยได้ (กาก/ เปลือก)	ผลิตน้ำมันปาล์ม บริสุทธิ์/ อุตสาหกรรม
	ปัญหา Pain point	สุกไม่สม่ำเสมอ ราคาผันผวน	สูญเสียคุณภาพถ้าล่าช้า ของเสียจากโรงงาน	แข่งขันสูง มาตรฐานสากล (RSPO/EUDR)
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	IoT ตรวจสอบสุกผล ปาล์ม Farm Management App	Smart Factory ระบบจัดการของเสีย (Waste to Energy)	Traceability System QR Code ตรวจสอบแหล่งที่มา

สรุป Pain Point หลักของ Supply Chain ปาล์มน้ำมันตำบลวัดประดู่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

โครงสร้างเกษตรกรรายย่อย → ต่อรองราคาไม่ได้

การขนส่งผลปาล์มสด → กระทบคุณภาพโดยตรง

ขาดระบบข้อมูลกลาง → ไม่โปร่งใส ไม่เชื่อมโยงกันทั้งระบบ

ตาราง แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าปาล์มน้ำมันตำบลวัดประดู่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	มีส่วนปาล์มของเกษตรกรรายย่อยจำนวนมาก กระจายตัวหลายตำบล การเข้าถึงถนนบางพื้นที่ยังจำกัด พึ่งพาน้ำฝนเป็นหลัก	มีลานรับซื้อและโรงงานในจังหวัดใกล้เคียง เกิดคิวรถรอเทผลผลิตจำนวนมาก	จำหน่ายให้โรงกลั่นน้ำมันปาล์ม เชื่อมโยงตลาดในประเทศและส่งออก
	ปัญหา Pain point	พื้นที่บางจุดน้ำท่วม/แล้ง ถนนเข้าพื้นที่สวนไม่สะดวก ขนส่งล่าช้า ต้นทุนโลจิสติกส์สูง	รถติดคิวรอนาน การบริหารพื้นที่ลานไม่ เป็นระบบ ปาล์มฯ สดเสื่อมคุณภาพ	ราคาผันผวน ข้อมูลตลาดไม่ Real-time
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	GIS Mapping แผนที่สวนปาล์มน้ำมัน แอปพยากรณ์อากาศและบริหารน้ำ ระบบ Route Optimization วางแผนเส้นทางขนส่ง	ระบบจองคิวออนไลน์ Smart Yard Management IoT ตรวจสอบสภาพคลัง วัตถุดิบ	Platform ตลาดกลางดิจิทัล Dashboard ราคาตลาดแบบเรียลไทม์ Blockchain ตรวจสอบแหล่งที่มา
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ความรู้เทคโนโลยียังจำกัด	ใช้แรงงานคนจำนวนมาก ระบบข้อมูลยังเป็นเอกสาร	ผู้บริโภคต้องการสินค้าปลอดภัย สนใจสิ่งแวดล้อม
	ปัญหา Pain point	ขาดความรู้การจัดการสวนสมัยใหม่ ต้นทุนปุ๋ยและแรงงานสูง	ผิดพลาดจากงานเอกสาร การสื่อสารระหว่างฝ่าย ล่าช้า	ขาดความเชื่อมั่นแหล่งผลิต ตรวจสอบย้อนกลับยาก
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	แอป Smart Farmer E-learning เกษตร AI แนะนำการใส่ปุ๋ย	ERP โรงงาน ระบบ Cloud Data Mobile App รับซื้อ	QR Code Traceability Blockchain Supply Chain Label Digital Product

มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	คุณภาพปาล์มไม่สม่ำเสมอ บางส่วนเก็บเกี่ยวไม่ตรง อายุ	มีการสูญเสียระหว่าง ผลิต มาตรฐานต่างกันแต่ละ โรงงาน	แปรรูปเป็นน้ำมัน บริโภค ไบโอดีเซล แข่งขันสูง
	ปัญหา Pain point	น้ำมันสกัดได้น้อย ราคาถูกกด	ของเสียสูง ต้นทุนพลังงาน	มูลค่าเพิ่มต่ำ ขึ้นกับราคา ตลาดโลก
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	AI ตรวจสอบความสุกปาล์ม Sensor วิเคราะห์คุณภาพ ผลผลิต	Smart Factory ระบบ Energy Monitoring Automation Control	Product Innovation Platform Data Analytics วิเคราะห์ตลาด E-commerce ช่องทางจำหน่าย

ตาราง แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้ามะพร้าวตำบลบางโพธิ์ อำเภอมืองสุราษฎร์ธานี

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	สวนมะพร้าว	ลานรับซื้อ/โรงคัดแยก	ตลาด/โรงงาน/ ผู้บริโภค
	ปัญหา Pain point	ถนนเข้าพื้นที่สวนบางแห่ง ไม่สะดวก ขนส่งยากในฤดู ฝน	จุดรวบรวมกระจายตัว ขาดศูนย์กลางโลจิสติกส์	ต้นทุนขนส่งสูง ขาด ระบบกระจายสินค้า แบบควบคุมคุณภาพ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	GIS Mapping แผนที่สวน, Google Map for Farm Route	ระบบ Smart Warehouse, QR Traceability	Platform Logistics (เช่น Lalamove Business, Flash Express B๒B), Cold Chain Tracking
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรรายย่อย อายุ เฉลี่ยสูง ใช้แรงงาน ครอบครัว	พ่อค้าคนกลางเป็นผู้ กำหนดราคา	ผู้ค้าปลีก โรงงาน และผู้บริโภค
	ปัญหา Pain point	ขาดทักษะดิจิทัล ต่อรอง ราคาไม่ได้	ระบบซื้อขายไม่โปร่งใส	ผู้บริโภคไม่รู้ แหล่งที่มา
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	แอป Farmer App, Line OA กลุ่มเกษตรกร	e-Marketplace เกษตร (เช่น ThaiD, Farmbook)	Blockchain Traceability, QR Code Product Info
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	มะพร้าวสด ขายแบบคละ ขนาด	คัดแยก ผ่า ปอก แปรรูป เบื้องต้น	ขายเป็นมะพร้าวสด น้ำมะพร้าว กะทิ มะพร้าวขูด
	ปัญหา Pain point	คุณภาพไม่สม่ำเสมอ	สูญเสียจากการคัดทิ้ง	อายุสินค้า (Shelf life) สั้น
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	IoT Sensor ตรวจ ความชื้นดิน, Smart Farm	AI Sorting (เครื่องคัด ขนาดอัตโนมัติ)	Packaging Tech, Modified Atmosphere Packaging (MAP)

ตาราง แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าปาล์มน้ำมัน ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นพื้นที่ปลูกปาล์ม น้ำมันขนาดเล็ก-กลาง กระจายตัว - ระบบน้ำพึ่งพาน้ำฝน เป็นหลัก - การจัดการสวนยังเป็น แบบดั้งเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลปาล์มสดส่งผ่านลาน เทหรือพ่อค้าคนกลาง - โรงงานสกัดอยู่ใน อำเภอใกล้เคียง 	<ul style="list-style-type: none"> - จำหน่ายน้ำมัน ปาล์มดิบเข้าสู่ อุตสาหกรรมอาหาร และพลังงาน - เกษตรกรไม่ เข้าถึงตลาด - ปลายทางโดยตรง
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตต่อไร่ไม่สม่ำเสมอ - ดินเสื่อมคุณภาพ น้ำไม่ เพียงพอในฤดูแล้ง - การเข้าถึงข้อมูลสภาพ อากาศล่าช้า 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะทางขนส่งทำให้ คุณภาพผลปาล์มลดลง - ต้นทุนโลจิสติกส์สูง 	<ul style="list-style-type: none"> - ราคาผันผวน ขึ้นกับตลาดโลก - ขาดอำนาจต่อรอง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบ Smart Farming (เซนเซอร์วัดความชื้นดิน / น้ำฝน) - แอปพยากรณ์อากาศ และแจ้งเตือนภัยแล้ง - GIS Mapping แสดง พื้นที่ปลูกและศักยภาพ ผลผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบ Logistics Management System (LMS) - GPS Tracking รถขนส่ง - แอปจัดตารางรับซื้อผล ปาล์มล่วงหน้า 	<ul style="list-style-type: none"> - แพลตฟอร์ม Market Intelligence แสดงราคาตลาด แบบ Real-time - Blockchain เพื่อ ความโปร่งใสด้าน แหล่งที่มา (Traceability)
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรรายย่อย อายุ เฉลี่ยค่อนข้างสูง - การใช้เทคโนโลยียังจำกัด 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดความรู้ด้าน เทคโนโลยีและการจัดการสวนสมัยใหม่ - แรงงานขาดแคลน 	<ul style="list-style-type: none"> - แอปให้คำปรึกษา เกษตร (Digital Extension) - e-Learning ด้าน การจัดการสวน ปาล์ม - ระบบแจ้งเตือน งานในสวนผ่านมือถือ

	ปัญหา Pain point	พ่อค้าคนกลางและ แรงงานขนส่งเป็นหลัก	- การทำงานไม่เป็น ระบบ - ขาดทักษะด้านดิจิทัล	- ระบบจัดการ แรงงาน (Workforce Management) - แอปบันทึกปริมาณ และคุณภาพผลผลิต
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมเป็นผู้กำหนด มาตรฐาน	การสื่อสารข้อมูล ย้อนกลับถึงเกษตรกรไม่ ครบถ้วน	ระบบ Feedback Loop ระหว่าง โรงงาน-เกษตรกร Dashboard วิเคราะห์คุณภาพ ผลผลิต
मितสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	ผลปาล์มสดคุณภาพ แตกต่างกันตามฤดูกาล	คุณภาพผลดลงระหว่าง ขนส่ง	สินค้าแปรรูปมี มาตรฐาน อุตสาหกรรม
	ปัญหา Pain point	- คุณภาพผลปาล์มไม่ สม่ำเสมอ - การเก็บเกี่ยวไม่ตรง ช่วงเวลาที่เหมาะสม	สูญเสียคุณภาพและ น้ำหนักสินค้า	ความต้องการสินค้า มาตรฐานสูงขึ้นเรื่อย ๆ

ตาราง แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ปาล์มน้ำมัน ตำบลคลองฉนาก อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน กระจายตัวในตำบล ส่วนใหญ่อยู่ใกล้เขตชุมชน และแหล่งน้ำธรรมชาติ การจัดการสวนยังเป็น แบบดั้งเดิม พังพาน้ำฝน	ผลปาล์มสดจำหน่ายผ่าน ลานเทและพ่อค้าคน กลาง โรงงานสกัดตั้งอยู่ใน พื้นที่ใกล้เคียงอำเภอ เมือง	จำหน่ายน้ำมันปาล์ม ดิบเข้าสู่ อุตสาหกรรมอาหาร และพลังงาน เกษตรกรไม่เข้าถึง ข้อมูลตลาด ปลายทางโดยตรง
	ปัญหา Pain point	พื้นที่บางส่วนมีปัญหาหน้า ท่วมขังในฤดูฝน ประสิทธิภาพการใช้พื้นที่ และทรัพยากรต่ำ ขาดข้อมูลพื้นที่เชิงระบบ	การขนส่งล่าช้าในช่วง ผลผลิตออกมาก ต้นทุนโลจิสติกส์สูง การวางแผนเส้นทาง ขนส่งไม่เป็นระบบ	ราคาผลปาล์มผัน ผวน ขาดอำนาจต่อรอง ด้านราคา
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ระบบ GIS Mapping แสดงพื้นที่ปลูกและพื้นที่ เสี่ยงน้ำท่วม Smart Sensor วัด ความชื้นดินและระดับน้ำ แอปบริหารจัดการสวน ปาล์ม (Farm Management App)	ระบบบริหารโลจิสติกส์ (Logistics Management System) GPS Tracking รถขนส่ง แอปจองคิวส่งผลปาล์ม เข้าโรงงาน	แพลตฟอร์มข้อมูล ราคาปาล์มน้ำมัน แบบ Real-time ระบบ Traceability แสดงแหล่งที่มาของ ผลผลิต
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรรายย่อยเป็นส่วน ใหญ่ อายุเฉลี่ยค่อนข้างสูง การใช้เทคโนโลยียังจำกัด	พ่อค้าคนกลางและ แรงงานขนส่งเป็นกลไก หลัก	โรงงานและ ผู้ประกอบการเป็นผู้ กำหนดมาตรฐาน
	ปัญหา Pain point	ขาดความรู้ด้านการจัดการ สวนสมัยใหม่ แรงงานภาคเกษตรลดลง	ขาดทักษะด้านดิจิทัล การทำงานไม่เป็นระบบ ข้อมูล	การสื่อสารข้อมูล คุณภาพย้อนกลับถึง เกษตรกรไม่ ครบถ้วน

	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	Digital Extension ให้คำปรึกษาผ่านแอป e-Learning ด้านการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน แอปแจ้งเตือนกิจกรรมในสวน	ระบบบันทึกข้อมูลรับซื้อผลปาล์ม แอปจัดการแรงงานและการขนส่ง	Dashboard รายงานคุณภาพผลผลิต ระบบ Feedback ระหว่างโรงงาน-เกษตรกร
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	คุณภาพผลปาล์มแตกต่างกันตามช่วงเก็บเกี่ยว	คุณภาพผลปาล์มลดลงระหว่างขนส่ง	สินค้าแปรรูปต้องได้มาตรฐานอุตสาหกรรม
	ปัญหา Pain point	เก็บเกี่ยวไม่ตรงช่วงอายุ ทะลายที่เหมาะสม คุณภาพผลปาล์มไม่สม่ำเสมอ	สูญเสียคุณภาพและน้ำหนัก ใช้เวลาขนส่งนาน	ความต้องการสินค้ามาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	แอปประเมินอายุทะลายปาล์ม Image Recognition ตรวจสอบคุณภาพผลผลิต	IoT ติดตามเวลาและสภาพการขนส่ง ระบบ QC ดิจิทัลก่อนเข้าโรงงาน	ระบบ Traceability ตั้งแต่สวนถึงโรงงาน Data Analytics วิเคราะห์ความต้องการตลาด

ตาราง แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้ามะพร้าวตำบลบางชนะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	เป็นพื้นที่ปลูกมะพร้าวรายย่อย กระจายตัวตามสวนครัวเรือน ฟังพาน้ำฝนและคลองธรรมชาติ	มีพ่อค้าคนกลางรับซื้อตามสวน แปรรูปเบื้องต้น (ปอก/ผ่า)	จำหน่ายในตลาดท้องถิ่น ตลาดสด โรงงานแปรรูป และผู้บริโภคทั่วไป
	ปัญหา Pain point	ระบบน้ำไม่สม่ำเสมอ ถนนสวนบางจุดเข้าถึงยาก	จุดรวบรวมไม่เป็นศูนย์กลาง ต้นทุนขนส่งสูง	ช่องทางตลาดจำกัด ราคาผันผวน
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	GIS แผนที่แปลงปลูก, แอปพยากรณ์อากาศ, ระบบจัดการน้ำอัจฉริยะ	ระบบจัดการโลจิสติกส์ (Route planning), ศูนย์รวบรวมดิจิทัล	E-Marketplace เกษตร, ระบบติดตามการขนส่ง (Tracking)
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรสูงอายุ ใช้ประสบการณ์เป็นหลัก	พ่อค้าคนกลางรายย่อย ใช้แรงงานคน	ผู้บริโภคต้องการสินค้ามาตรฐานและปลอดภัย
	ปัญหา Pain point	ขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและมาตรฐาน GAP	ขาดทักษะการจัดการและเทคโนโลยี	ขาดความเชื่อมั่นแหล่งที่มา
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	แอปให้ความรู้เกษตรกร (e-Extension), Line OA กลุ่มเกษตรกร	ระบบบริหารจัดการคลังสินค้า, POS	QR Traceability แสดงแหล่งที่มาและกระบวนการผลิต
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	มะพร้าวผลสด คุณภาพไม่สม่ำเสมอ	แปรรูปขั้นต้น เช่น มะพร้าวปอก	จำหน่ายเป็นผลสดและวัตถุดิบ
	ปัญหา Pain point	ขนาดและอายุผลไม่เท่ากัน	การสูญเสียระหว่างขนส่งและจัดเก็บ	มูลค่าเพิ่มต่ำ แข่งขันด้านราคา
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ระบบคัดเกรดผลผลิตอัตโนมัติ	เทคโนโลยีแปรรูปเพิ่มมูลค่า (น้ำมะพร้าว/กะทิ)	E-commerce, แพลตฟอร์ม B2B, Branding สินค้าชุมชน

ตาราง แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า การผลิตปาล์มน้ำมันที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน
ตำบลบางโป๊ะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> พื้นที่ปลูกมะพร้าว กระจายตัวไกลแหล่งน้ำ และพื้นที่ชุ่มน้ำ เป็นสวนผสมและสวนเดี่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> จุดรวบรวมผลผลิต ระดับชุมชน ขนส่งด้วยรถขนาดเล็ก 	<ul style="list-style-type: none"> ส่งตลาดท้องถิ่น โรงแปรรูป และผู้ค้าคนกลาง
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> น้ำท่วมขังในฤดูฝน ดินเค็ม/ดินเสื่อมบางพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> การจัดการคลังสินค้า ไม่เหมาะสม สูญเสียคุณภาพ ระหว่างขนส่ง 	<ul style="list-style-type: none"> ต้นทุนโลจิสติกส์สูง ตลาดยังจำกัด
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> GIS Mapping พื้นที่สวน ระบบเตือนภัยน้ำท่วม-สภาพอากาศ การจัดทำโซนนิ่งพื้นที่เกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> Route Optimization ระบบจัดการคลังสินค้า (WMS) 	<ul style="list-style-type: none"> Digital Marketplace Green Logistics Platform
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> เกษตรกรรายย่อยเป็นหลัก ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> แรงงานคัดแยกและขนส่ง 	<ul style="list-style-type: none"> พ่อค้าคนกลาง/ผู้ประกอบการแปรรูป
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> ขาดองค์ความรู้ด้านมาตรฐานคุณภาพ แรงงานเก็บเกี่ยวขาดแคลน 	<ul style="list-style-type: none"> ทักษะการคัดคุณภาพไม่สม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> เกษตรกรต่อรองราคาขาย ขาดข้อมูลตลาด
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> Smart Farmer App Line OA ถ่ายทอดองค์ความรู้ ระบบรวมกลุ่มสหกรณ์ดิจิทัล 	<ul style="list-style-type: none"> Training Online ระบบประเมินคุณภาพผลผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> B2B Marketplace ระบบซื้อขายตรงจากสวน
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> มะพร้าวคุณภาพไม่สม่ำเสมอ ใช้ปุ๋ยเคมีเป็นหลัก 	<ul style="list-style-type: none"> ต้นทุนสูง กระทบคุณภาพดิน 	<ul style="list-style-type: none"> Farm Management App ปุ๋ยอินทรีย์/ชีวภัณฑ์ IoT ตรวจสอบดิน-น้ำ

	ปัญหา Pain point	คัดแยกและแปรรูป เบื้องต้น	<ul style="list-style-type: none"> • การสูญเสียจากการคัด ทิ้ง • ขาดมาตรฐานคุณภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> • ระบบ QC ดิจิทัล • Smart Grading System
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> • จำหน่ายผลสด/แปรรูป (กะทิ น้ามะพร้าว) 	<ul style="list-style-type: none"> • แข่งขันสูง • มาตรฐานตลาดเพิ่มขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> • Traceability System • QR Code แหล่งที่มา • มาตรฐานเกษตร ยั่งยืน

- สรุปประเด็นสำคัญ

ต้นทาง: จัดการพื้นที่ น้ำ ดิน และแรงงาน

กลางทาง: ลดการสูญเสีย เพิ่มคุณภาพและมาตรฐาน

ปลายทาง: เพิ่มมูลค่าสินค้าและช่องทางตลาดยั่งยืน

ตาราง แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า การผลิตปาล์มน้ำมันที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน
ตำบลบางไทร อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> พื้นที่ปลูกปาล์มกระจายตัวในตำบลบางไทร เป็นพื้นที่ราบ มีคลองและแหล่งน้ำใกล้สวน 	<ul style="list-style-type: none"> จุดรับซื้อและโรงสกัดอยู่ในและใกล้อำเภอเมือง ขนส่งด้วยรถบรรทุกขนาดเล็ก-กลาง 	ส่งต่อโรงกลั่นและตลาดในประเทศ
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> น้ำท่วมขังบางช่วงฤดูฝน การจัดการพื้นที่สวนยังไม่เป็นระบบ 	<ul style="list-style-type: none"> ถนนรองบางเส้นชำรุด เวลารอคิวส่งผลปาล์ม 	<ul style="list-style-type: none"> ต้นทุนโลจิสติกส์สูง พึ่งพาคนกลางเป็นหลัก
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> GIS Mapping พื้นที่สวน ระบบเตือนภัยน้ำท่วม/ฝนตก การจัดทำโซนนิ่งพื้นที่เกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> ระบบ GPS ติดตามรถ Route Optimization ระบบจองคิวส่งผลปาล์มออนไลน์ 	<ul style="list-style-type: none"> Logistics Platform ระบบกระจายสินค้าอัจฉริยะ
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> เกษตรกรรายย่อยเป็นส่วนใหญ่ ใช้ประสบการณ์เป็นหลัก 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้รับซื้อและแรงงานโรงงาน 	<ul style="list-style-type: none"> พ่อค้าคนกลาง/ผู้ประกอบการ
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> ขาดความรู้ด้านเทคโนโลยี อำนาจต่อรองราคาต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> แรงงานขาดแคลนช่วงฤดูผลผลิตมาก ทักษะไม่สม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> ราคาไม่โปร่งใส เกษตรกรไม่เข้าถึงตลาดปลายทาง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> Smart Farmer App Line OA กลุ่มเกษตรกร ระบบสหกรณ์ดิจิทัล 	<ul style="list-style-type: none"> Workforce Management System อบรมออนไลน์เพิ่มทักษะ 	<ul style="list-style-type: none"> Digital Marketplace ระบบซื้อขายตรง B๒B
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ผลปาล์มสด (FFB) คุณภาพแตกต่างกัน ใช้ปุ๋ยและสารเคมีเป็นหลัก 	<ul style="list-style-type: none"> แปรรูปเป็นน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) 	<ul style="list-style-type: none"> ผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มเพื่อบริโภค/อุตสาหกรรม
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> ผลสุกไม่สม่ำเสมอ ต้นทุนการผลิตสูง 	<ul style="list-style-type: none"> การสูญเสียคุณภาพหากล่าช้า ของเสียจากการผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> การแข่งขันสูง ข้อกำหนดมาตรฐานเพิ่มขึ้น

	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> • Farm Management App • IPM / ชีวภัณฑ์ • IoT ตรวจสอบดินและความชื้น 	<ul style="list-style-type: none"> • Smart Factory • ระบบควบคุมคุณภาพอัตโนมัติ 	<ul style="list-style-type: none"> • Traceability System • QR Code แหล่งที่มา • มาตรฐาน RSPO
--	--------------------------------------	--	--	---

สรุปประเด็นสำคัญของตำบลบางไทร

- ต้นทาง: เกษตรกรรายย่อย พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม → ต้องจัดการพื้นที่และลดต้นทุน
- กลางทาง: โลจิสติกส์และแรงงาน → ต้องใช้เทคโนโลยีช่วยบริหาร
- ปลายทาง: ตลาดแข่งขันสูง → ต้องเพิ่มความโปร่งใสและมูลค่าสินค้า

ตาราง แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าทุเรียน ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> สวนทุเรียนรายย่อย-กลาง กระจายหลายหมู่บ้าน พึ่งพาฝนและสภาพอากาศธรรมชาติ ถนนเข้าสวนบางแห่งแคบ/ชำรุด 	<ul style="list-style-type: none"> รวบรวมผลผลิตผ่านล้ง/พ่อค้าคนกลาง ขนส่งทางรถยนต์เป็นหลัก 	<ul style="list-style-type: none"> จำหน่ายในตลาดท้องถิ่น ตลาดกลางภาคใต้ บางส่วนส่งออกผ่านล้ง
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> น้ำไม่สม่ำเสมอในหน้าแล้ง น้ำท่วมขังช่วงฝนหนัก เข้าถึงสวนลำบาก ทำให้ต้นทุนขนส่งสูง 	<ul style="list-style-type: none"> รถขนส่งไม่ควบคุมอุณหภูมิ การกระจายผลผลิตไม่สม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> ราคาผันผวนตามฤดูกาล พึ่งพาสถานที่เดิม ๆ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> ระบบ Smart Irrigation / IoT Sensor ใช้ GIS แผนที่สวนวางแผนจัดการน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> Logistics Platform รวมรอบรถขนส่ง ระบบติดตาม GPS 	<ul style="list-style-type: none"> E-Marketplace เกษตร ระบบพยากรณ์ราคา/อุปสงค์
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> เกษตรกรสูงอายุเป็นส่วนใหญ่ อาศัยประสบการณ์ดั้งเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> พ่อค้าคนกลางมีบทบาทสูง ใช้แรงงานชั่วคราว 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้บริโภคต้องการคุณภาพ/มาตรฐาน สนใจแหล่งที่มา
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> ขาดทักษะดิจิทัล ขาดข้อมูลตลาด 	<ul style="list-style-type: none"> การสื่อสารกับสวนไม่เป็นระบบ แรงงานไม่แน่นอน 	<ul style="list-style-type: none"> ขาดข้อมูลย้อนกลับถึงสวน ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> Line OA / แอปเกษตรกร อบรม Smart Farmer 	<ul style="list-style-type: none"> ระบบจัดการคำสั่งซื้อ (Order Management) 	<ul style="list-style-type: none"> QR Code Traceability แพลตฟอร์มรีวิวสินค้า

มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> • ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง เป็นหลัก • คุณภาพแตกต่างกันตามสวน 	<ul style="list-style-type: none"> • คัดเกรดด้วยแรงงานคน • บรรจุภัณฑ์ทั่วไป 	<ul style="list-style-type: none"> • จำหน่ายทั้งลูก/คัดเกรด • เน้นราคาเป็นหลัก
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> • เก็บเกี่ยวอ่อนไป/แก่เกินไป • มาตรฐานไม่สม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> • สูญเสียระหว่างขนส่ง • ไม่มีข้อมูลลือตสินค้า 	<ul style="list-style-type: none"> • สินค้าล้นตลาดช่วงฤดู • มูลค่าเพิ่มต่ำ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> • AI ช่วยประเมินความแก่ทุเรียน • มาตรฐาน GAP Digital 	<ul style="list-style-type: none"> • Cold Chain / Smart Packing • ระบบบันทึกลือตสินค้า 	<ul style="list-style-type: none"> • แปรรูป (ทุเรียนแช่แข็ง/อบกรอบ) • Branding + Storytelling

ตาราง แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ปาล์มน้ำมัน ตำบลคลองน้อย

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ปลูก ๕,๘๘๙.๙๕ ไร่ อยู่ในเขตไม่เหมาะสม (N) ๑๐๐% - ใช้น้ำจากแม่น้ำตาปี - ระบบน้ำคูยก่อง - มีถนนหลักและถนนย่อยในสวน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดรับซื้อ ๔ แห่งในพื้นที่ - ขนส่งด้วยรถบรรทุก - บางลานเทยังเป็นพื้นดิน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีโรงงานแปรรูปในตำบล - ต้องส่งผลผลิตภายใน ๒๔ ชั่วโมง
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map - เสี่ยงน้ำท่วมขัง 	<ul style="list-style-type: none"> - การกองทะลายสูงทำให้เกิดความร้อนสะสม - สิ่งสกปรกปนเปื้อน 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่า FFA สูงหากส่งล่าช้า - ราคาผันผวน
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ข้อมูล Agri-Map ปรับปรุงโซนนิ่ง - ติดตั้งเซนเซอร์วัดความชื้นดิน - ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงลานเทเป็นพื้นคอนกรีต - ใช้แอปบันทึกวันตัด-เวลาขนส่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบ Traceability (QR Code) - ติดตามราคาปาล์มแบบเรียลไทม์
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกร ๖๙๘ ราย - ใช้พันธุ์ลูกผสมเทเนอรา - บางรายทำมาตรฐาน RSPO 	<ul style="list-style-type: none"> - มีแปลงใหญ่ ๒ กลุ่ม - มี ศพก. ๑ แห่ง - มีวิสาหกิจชุมชน ๔ กลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - จำหน่ายผ่านลานเท/พ่อค้าคนกลาง - อำนาจต่อรองต่ำ
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> - ต้นทุนปุ๋ยสูง - ขาดแรงงาน - ความรู้วิเคราะห์ดินยังไม่ทั่วถึง 	<ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการข้อมูลยังไม่เป็นระบบดิจิทัล 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้แอปบริหารจัดการฟาร์ม (Farm Management) - วิเคราะห์ดิน-ใบรายแปลง - พัฒนา Smart Farme 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบฐานข้อมูลกลางของกลุ่ม - การตลาดแบบรวมกลุ่ม (Collective Marketing) 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำ MOU กับโรงงาน - ใช้ e-Marketplace สินค้าเกษตร
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตเฉลี่ย ๔ ตัน/ไร่/ปี - ใช้น้ำปุ๋ยเคมีและอินทรีย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - คัดทะลายสุกตามเกณฑ์ ๑๐-๑๒ ผลร่วง - มีลูกร่วงบางส่วน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำหน่ายเป็นทะลายสด (FFB)

	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
	- มีการตัดแต่งทางใบและช่วยผสมเกสร		- ราคาขึ้นลงตามตลาด
ปัญหา Pain point	- ประสิทธิภาพการผลิตจำกัดจากพื้นที่ไม่เหมาะสม - ต้นทุนการผลิตสูง - โรคทะลายเน่า/ลำต้นเน่า	- การกระทบกระทั่งระหว่างขนส่งเพิ่มค่า FFA	- ผลผลิตส่วนใหญ่ยังไม่เพิ่มมูลค่าสินค้า
แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	- Precision Agriculture ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ - ใช้โดรนสำรวจโรคแมลง - IPM / ชีวภัณฑ์	- เครื่องวัดเปอร์เซ็นต์น้ำมันแบบพกพา - ระบบนัดหมายขนส่ง	- พัฒนา Value-added เช่น ปุ๋ยอินทรีย์จากทะลายเปล่า - ส่งเสริมมาตรฐาน RSPO / Thai GAP

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการพัฒนาระบบการจัดการปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน ด้วยการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อลดการใช้สารเคมี อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาระบบการจัดการปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน ด้วยการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อลดการใช้สารเคมี อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาด้านการเพิ่มขีดความสามารถภาคเกษตร สู่อุตสาหกรรมปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีความยั่งยืนตามแนว BCG Economy Model
๔. หลักการและเหตุผล	ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ยังพึ่งพาการใช้สารเคมีในการควบคุมศัตรูพืช ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง กระทบต่อสุขภาพเกษตรกร สิ่งแวดล้อม และคุณภาพดินน้ำในระยะยาว อีกทั้งยังไม่สอดคล้องกับแนวโน้มตลาดที่ให้ความสำคัญกับการผลิตที่ยั่งยืน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management : IPM) ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่เหมาะสม เพื่อยกระดับการจัดการปาล์มน้ำมันทั้งระบบ ลดการใช้สารเคมี เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสร้างความยั่งยืนให้กับภาคเกษตรในพื้นที่
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อลดการใช้สารเคมีในการควบคุมศัตรูพืชในสวนปาล์มน้ำมัน ๒. เพื่อเพิ่มองค์ความรู้และทักษะการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานแก่เกษตรกร ๓. เพื่อยกระดับการผลิตปาล์มน้ำมันให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน ๔. เพื่อเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรในพื้นที่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย ๒. พื้นที่สวนปาล์มที่ใช้ IPM ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ ๓. ปริมาณการใช้สารเคมี ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ๔. เกษตรกรที่ผ่านการอบรม ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วม ๕. ต้นทุนการผลิตลดลง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันใน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๘. กิจกรรมหลัก	๑.สำรวจและคัดเลือกเกษตรกรและพื้นที่นำร่อง ๒.อบรมให้ความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) ๓.ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ ศัตรูธรรมชาติ และการจัดการสวนที่เหมาะสม ๔.ถ่ายทอดเทคโนโลยีและแอปพลิเคชันด้านการจัดการสวนปาล์ม ๕.ติดตาม ประเมินผล และสรุปบทเรียนการดำเนินโครงการ
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี หน่วยงานสนับสนุน สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา / ภาคเอกชน / กลุ่มเกษตรกร
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๓ ปี (ตุลาคม ๖๙ – กันยายน ๗๒)
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณทั้งสิ้น ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งที่มา: งบประมาณจังหวัด / งบส่งเสริมการเกษตร / งบพัฒนาจังหวัดฯ/ งบสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑.เกษตรกรได้รับการอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้าน IPM ๒.พื้นที่สวนปาล์มต้นแบบที่ลดการใช้สารเคมี ๓.คู่มือ/แนวทางการจัดการปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑.เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน ๒.ลดการใช้สารเคมี ส่งผลดีต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ๓.ต้นทุนการผลิตลดลง รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น ๔.ระบบการผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่มีความยั่งยืนมากขึ้น ทั้งเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

หมายเหตุ : ถ้ามีมากกว่า ๑ โครงการ สามารถเพิ่มตารางได้

๙. หน่วยงานดำเนินการ	ระบุหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี หน่วยงานสนับสนุน สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี เทศบาลตำบลวัดประดู่ สถาบันการศึกษา กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๓ ปี (ตุลาคม ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๒)
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณรวม ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ งบพัฒนาจังหวัด งบสนับสนุนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑.เกษตรกรผ่านการอบรมด้าน IPM ๒.แปลงต้นแบบเกษตรปลอดภัย ๓.คู่มือ/สื่อความรู้ด้าน IPM ๔.ฐานข้อมูลการใช้สารเคมีและชีวภัณฑ์
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑.ลดการใช้สารเคมีลงไม่น้อยกว่า ๓๐% ๒.ต้นทุนการผลิตลดลงเฉลี่ย ๑๕-๒๐% ๓.ผลผลิตผ่านมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๓๐%

	<p>๒. จัดตั้งศูนย์รวบรวมและคัดแยกมะพร้าวต้นแบบ</p> <p>๓. พัฒนาระบบฐานข้อมูลแปลงเกษตรและระบบ Traceability (QR Code)</p> <p>๔. สนับสนุนอุปกรณ์ IoT สำหรับตรวจวัดสภาพแวดล้อมในสวน</p> <p>๕. เชื่อมโยงตลาดออนไลน์และระบบโลจิสติกส์</p> <p>๖. ติดตามและประเมินผลโครงการ</p>
๙. หน่วยงานดำเนินการ	<p>หน่วยงานหลัก สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี</p> <p>หน่วยงานสนับสนุน สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี</p> <p>องค์การบริหารส่วนตำบลบางโพธิ์ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี</p> <p>ภาคเอกชนด้านโลจิสติกส์และเทคโนโลยี</p>
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ – กันยายน พ.ศ. ๒๕๗๒)
๑๑. งบประมาณ	<p>งบประมาณรวม ๓๕๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ: งบพัฒนาจังหวัด / งบกองทุนส่งเสริมการเกษตร / เงินสมทบจากภาคเอกชน</p> <p>๑. อบรมและพัฒนาองค์ความรู้ ๕๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๒. จัดซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีและ IoT ๑๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๓. พัฒนาระบบแพลตฟอร์มและฐานข้อมูล ๑๕๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๔. บริหารจัดการและติดตามประเมินผล ๕๐,๐๐๐ บาท</p>
๑๒. ผลผลิต (Output)	<p>๑. เกษตรกรได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีการเกษตร</p> <p>๒. เกิดศูนย์คัดแยกและรวบรวมมะพร้าวต้นแบบ ๑ แห่ง</p> <p>๓. มีระบบฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้า</p> <p>๔. มีเครือข่ายตลาดมะพร้าวออนไลน์ในพื้นที่</p>
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>เชิงปริมาณ</p> <p>๑. รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐</p> <p>๒. ปริมาณมะพร้าวคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐</p> <p>๓. ต้นทุนโลจิสติกส์ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐</p> <p>เชิงคุณภาพ</p> <p>๑. เกษตรกรมีความรู้และทักษะด้าน Smart Agriculture</p> <p>๒. ระบบ Supply Chain มีความโปร่งใส ตรวจสอบย้อนกลับได้</p> <p>๓. เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเกษตรกร ภาครัฐ และเอกชน</p>

ตาราง แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) โครงการส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management: IPM) ในสวนปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management: IPM) ในสวนปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาภาคการเกษตรและความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาจังหวัดด้าน การยกระดับภาคเกษตรสู่เกษตรปลอดภัย เกษตรอัจฉริยะ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๔. หลักการและเหตุผล	ตำบลมะขามเตี้ยเป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่สำคัญของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาการระบาดของศัตรูพืช เช่น หนอนปลอก หนุ และแมลงศัตรูปาล์ม ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพผลผลิต เกษตรกรจำนวนมากยังพึ่งพาการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพของเกษตรกร และความยั่งยืนของระบบนิเวศในสวนปาล์มน้ำมัน ดังนั้น การส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) ซึ่งผสมผสานการใช้วิธีชีวภาพ วิธีเขตกรรม และ การใช้สารเคมีอย่างเหมาะสม จะช่วยลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รักษาสิ่งแวดล้อม และยกระดับการผลิตปาล์มน้ำมันให้มีความยั่งยืนในระยะยาว
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อส่งเสริมความรู้และทักษะด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานแก่เกษตรกรสวนปาล์มน้ำมัน เพื่อลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรในสวนปาล์มน้ำมัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความยั่งยืนของการผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย พื้นที่สวนปาล์มน้ำมันที่นำระบบ IPM ไปใช้ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ไร่ ปริมาณการใช้สารเคมีลดลงไม่น้อยกว่า ๒๐% เกษตรกรอย่างน้อย ๘๐% มีความรู้และสามารถนำ IPM ไปใช้ได้จริง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่สวนปาล์มน้ำมันในตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
๘. กิจกรรมหลัก	สำรวจข้อมูลศัตรูพืชและสภาพการผลิตสวนปาล์มน้ำมันในพื้นที่ จัดอบรมและถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) ส่งเสริมการใช้ศัตรูธรรมชาติและชีวภัณฑ์ จัดทำแปลงสาธิตการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน ติดตาม ประเมินผล และให้คำปรึกษาเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

๙. หน่วยงานดำเนินการ	<p>หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, องค์การบริหารส่วนตำบลมะขามเตี้ย, กลุ่มเกษตรกรสวนปาล์มน้ำมัน, หน่วยงานด้านวิชาการเกษตร</p>
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๓ ปีงบประมาณ (ตุลาคม ๖๙ – กันยายน ๗๒)
๑๑. งบประมาณ	๓๐๐,๐๐๐ บาท งบประมาณจังหวัด / งบประมาณการเกษตร / งบสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๒. ผลผลิต (Output)	<p>เกษตรกรได้รับการอบรมด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน</p> <p>แปลงสาธิตการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานในสวนปาล์มน้ำมัน</p> <p>คู่มือหรือแนวทางการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานในพื้นที่</p>
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>เกษตรกรสามารถจัดการศัตรูพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดการพึ่งพาสารเคมี</p> <p>ต้นทุนการผลิตลดลง คุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันดีขึ้น</p> <p>ระบบการผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่มีความยั่งยืน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจังหวัด</p>

ตาราง แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) โครงการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันคุณภาพ โดยการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management : IPM) ตำบลคลองฉนาก อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันคุณภาพ โดยการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management : IPM) ตำบลคลองฉนาก อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
๒. ชื่อแผนงาน	ระบุว่าโครงการอยู่ภายใต้แผนงานใด
๓. แนวทางการพัฒนา	แผนงานพัฒนาภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรอย่างยั่งยืน
๔. หลักการและเหตุผล	ตำบลคลองฉนากเป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจการเกษตรของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี อย่างไรก็ตาม เกษตรกรในพื้นที่ยังประสบปัญหาการระบาดของศัตรูพืช เช่น หนอนปลอก หนู และแมลงศัตรูปาล์ม ส่งผลให้ผลผลิตและคุณภาพปาล์มน้ำมันลดลง อีกทั้งการพึ่งพาการใช้สารเคมีเป็นหลักทำให้ต้นทุนการผลิตสูงและเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันคุณภาพโดยเน้นการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) ซึ่งผสมผสานการใช้วิธีเขตกรรม ชีววิธี และการใช้สารเคมีอย่างเหมาะสม จะช่วยลดต้นทุน เพิ่มคุณภาพผลผลิต และสร้างความยั่งยืนให้กับระบบการผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของเกษตรกรด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เพื่อลดการใช้สารเคมีและต้นทุนการผลิตในสวนปาล์มน้ำมัน เพื่อสร้างระบบการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนในพื้นที่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย พื้นที่สวนปาล์มน้ำมันที่นำระบบ IPM ไปใช้ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ไร่ ปริมาณการใช้สารเคมีลดลงไม่น้อยกว่า ๒๐% เกษตรกรอย่างน้อย ๘๐% สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่สวนปาล์มน้ำมันในตำบลคลองฉนาก อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
๘. กิจกรรมหลัก	สำรวจและวิเคราะห์สถานการณ์ศัตรูพืชในสวนปาล์มน้ำมัน จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตปาล์มน้ำมันคุณภาพและ IPM ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์และศัตรูธรรมชาติ จัดทำแปลงสาธิตการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน

	ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี องค์การบริหารส่วนตำบลคลองฉนาก, กลุ่มเกษตรกรสวนปาล์มน้ำมัน, หน่วยงานด้านวิชาการเกษตร
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๓ ปีงบประมาณ (ตุลาคม ๖๙ – กันยายน ๗๒)
๑๑. งบประมาณ	๓๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ: งบประมาณจังหวัด / งบพัฒนาการเกษตร / งบสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรได้รับการอบรมและถ่ายทอดความรู้ด้าน IPM แปลงสาธิตการผลิตปาล์มน้ำมันคุณภาพ เอกสาร/แนวทางการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานในพื้นที่
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรสามารถผลิตปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพและปลอดภัยมากขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง ผลผลิตมีคุณภาพสม่ำเสมอ ระบบการผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่มีความยั่งยืน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจังหวัด

ตาราง แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) โครงการพัฒนาการผลิตมะพร้าวคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ตำบลบางชนะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาการผลิตมะพร้าวคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ตำบลบางชนะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาและยกระดับภาคการเกษตรสู่ความยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๔. หลักการและเหตุผล	ตำบลบางชนะเป็นพื้นที่ที่มีการปลูกมะพร้าวเป็นอาชีพหลักของเกษตรกร แต่ยังคงประสบปัญหาด้านคุณภาพผลผลิตที่ไม่สม่ำเสมอ ต้นทุนการผลิตสูง การพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง และขาดการแปรรูปเพิ่มมูลค่า โครงการนี้จึงมุ่งพัฒนากระบวนการผลิตมะพร้าวให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ และเชื่อมโยงตลาด เพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนให้แก่เกษตรกรในพื้นที่
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตมะพร้าวในพื้นที่ ๒) เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้ามะพร้าวด้วยการแปรรูปและการตลาดสมัยใหม่ ๓) เพื่อเพิ่มรายได้และเสริมความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรและชุมชน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- เกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย - ผลผลิตมะพร้าวที่ผ่านการคัดเกรดมาตรฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ - รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ตำบลบางชนะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘. กิจกรรมหลัก	๑) อบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตมะพร้าวคุณภาพและการจัดการสวน ๒) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร ๓) พัฒนาการแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ ๔) เชื่อมโยงตลาดและช่องทางการจำหน่าย
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: องค์การบริหารส่วนตำบลบางชนะ กลุ่มเกษตรกร หน่วยงานภาคเอกชน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๓ ปี (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ – กันยายน พ.ศ. ๒๕๗๒)

๑๑. งบประมาณ	งบประมาณรวม ๑๐๐,๐๐๐ บาท (งบประมาณจังหวัด/งบสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)
๑๒. ผลผลิต (Output)	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการผลิตมะพร้าว - ได้ผลผลิตมะพร้าวคุณภาพตามมาตรฐาน - เกิดผลิตภัณฑ์มะพร้าวแปรรูปของชุมชน
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความมั่นคงในอาชีพ - ชุมชนมีศักยภาพในการผลิตและจำหน่ายสินค้ามะพร้าวอย่างยั่งยืน - เศรษฐกิจฐานรากของตำบลบางชนะเข้มแข็งขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

ตาราง แสดงแบบสรุปโครงการส่งเสริมการผลิตมะพร้าวคุณภาพโดยการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) ตำบลบางโป๊ะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการผลิตมะพร้าวคุณภาพโดยการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) ตำบลบางโป๊ะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรสู่ความยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาภาคเกษตรให้มีมูลค่าสูง มีความยั่งยืน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๔. หลักการและเหตุผล	ตำบลบางโป๊ะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี เป็นพื้นที่ที่มีการปลูกมะพร้าวเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของชุมชน อย่างไรก็ตาม เกษตรกรยังประสบปัญหาการระบาดของศัตรูพืช เช่น ด่างแรด หนอนหัวดำ และแมลงศัตรูมะพร้าว ส่งผลให้ผลผลิตลดลงและต้นทุนการผลิตสูงขึ้นจากการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพของเกษตรกร และคุณภาพผลผลิต ดังนั้น การส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management : IPM) ซึ่งเน้นการใช้วิธีธรรมชาติ ชีวภัณฑ์ การเฝ้าระวัง และการใช้สารเคมีอย่างเหมาะสม จึงเป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับคุณภาพมะพร้าว ลดต้นทุนการผลิต และสร้างความยั่งยืนให้กับระบบการผลิตมะพร้าวในพื้นที่
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน เพื่อลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรในการผลิตมะพร้าว เพื่อเพิ่มคุณภาพและผลผลิตมะพร้าวให้ได้ตามมาตรฐานตลาด เพื่อส่งเสริมการผลิตมะพร้าวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย พื้นที่ปลูกมะพร้าวที่ใช้ระบบ IPM ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ผลผลิตมะพร้าวคุณภาพได้มาตรฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วม
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ปลูกมะพร้าวใน ตำบลบางโป๊ะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
๘. กิจกรรมหลัก	สำรวจและคัดเลือกเกษตรกรและพื้นที่เป้าหมาย จัดอบรมให้ความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์และวิธีควบคุมศัตรูพืชทางธรรมชาติ จัดทำแปลงเรียนรู้/แปลงสาธิตการผลิตมะพร้าวคุณภาพ

	ติดตาม ประเมินผล และให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี หน่วยงานร่วม : องค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๓ ปี (ตุลาคม ๖๙ – กันยายน ๗๒)
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณรวม ๓๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งที่มา: งบประมาณจังหวัด / งบส่งเสริมการเกษตร / งบพัฒนาจังหวัด/ งบสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้าน IPM พื้นที่ปลูกมะพร้าวที่ใช้ระบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน แปลงสาธิตการผลิตมะพร้าวคุณภาพในพื้นที่
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ ลดต้นทุนการใช้สารเคมีของเกษตรกร เพิ่มผลผลิตและคุณภาพมะพร้าวในพื้นที่เป้าหมาย เชิงคุณภาพ เกษตรกรมีความรู้และตระหนักถึงการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เกิดระบบการผลิตมะพร้าวที่ยั่งยืนและปลอดภัยต่อผู้บริโภค

ตาราง แสดงแบบสรุปโครงการพัฒนาการผลิตปาล์มน้ำมันที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน ตำบลบางไทร
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาการผลิตปาล์มน้ำมันที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน ตำบลบางไทร อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรอย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาด้านการเพิ่มขีดความสามารถภาคเกษตร การใช้ทรัพยากร อย่างคุ้มค่า และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๔. หลักการและเหตุผล	<p>ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของตำบลคลองน้อย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี โดยรูปแบบการผลิตในปัจจุบันยังพึ่งพาการใช้สารเคมีและทรัพยากรธรรมชาติในระดับสูง ส่งผลกระทบต่อคุณภาพดิน น้ำ สิ่งแวดล้อม และก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก</p> <p>ขณะเดียวกัน ตลาดทั้งในและต่างประเทศให้ความสำคัญกับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการตรวจสอบย้อนกลับ และเป็นไปตามมาตรฐานสากล เช่น RSPO, SDGs และแนวโน้ม Carbon Neutrality ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาโครงการที่ส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน เชื่อมโยงตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ โดยลดการใช้สารเคมี เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และลดการปล่อยคาร์บอน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรและความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่ในระยะยาว</p>
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>เพื่อส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน</p> <p>เพื่อลดต้นทุนการผลิตและการใช้สารเคมีทางการเกษตร</p> <p>เพื่อเพิ่มองค์ความรู้และทักษะการจัดการสวนปาล์มน้ำมันแก่เกษตรกร</p> <p>เพื่อเพิ่มคุณภาพและมูลค่าผลผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่</p>
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย</p> <p>เกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย</p> <p>พื้นที่สวนปาล์มเข้าร่วม ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่</p> <p>การใช้สารเคมี ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕</p> <p>เกษตรกรผ่านการอบรม ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วม</p> <p>ต้นทุนการผลิต ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕</p>
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันใน ตำบลบางไทร อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๘. กิจกรรมหลัก	<p>กิจกรรมหลัก</p> <p>คัดเลือกเกษตรกรและพื้นที่สวนปาล์มน้ำมันเข้าร่วมโครงการอบรมให้ความรู้ด้านการผลิตปาล์มน้ำมันที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ ปุ๋ยอินทรีย์ และการจัดการสวนที่เหมาะสม ถ่ายทอดองค์ความรู้และติดตามการปรับใช้ในพื้นที่</p> <p>ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินโครงการ</p>
๙. หน่วยงานดำเนินการ	<p>หน่วยงานหลัก</p> <p>สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี</p> <p>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>กลุ่มเกษตรกรและภาคีเครือข่าย</p>
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๓ ปี (ตุลาคม ๖๙ – กันยายน ๗๒)
๑๑. งบประมาณ	<p>๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>แหล่งที่มา: งบประมาณจังหวัด / งบส่งเสริมการเกษตร / งบสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>
๑๒. ผลผลิต (Output)	<p>เกษตรกรได้รับการอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตปาล์มน้ำมัน</p> <p>ยั่งยืน</p> <p>พื้นที่สวนปาล์มน้ำมันต้นแบบที่ลดการใช้สารเคมี</p> <p>แนวทางการจัดการสวนปาล์มน้ำมันที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p>
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>เกษตรกรปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต ลดการใช้สารเคมีอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>ต้นทุนการผลิตลดลง รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น</p> <p>คุณภาพดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ดีขึ้น</p> <p>ระบบการผลิตปาล์มน้ำมันในตำบลบางไทรมีความยั่งยืนในระยะยาว</p>

ตาราง แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) การผลิตทุเรียนคุณภาพเพื่อการส่งออก ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	การผลิตทุเรียนคุณภาพเพื่อการส่งออก ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาและยกระดับภาคการเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูง
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาศักยภาพสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และสามารถแข่งขันในตลาดทั้งในและต่างประเทศ
๔. หลักการและเหตุผล	ตำบลขุนทะเลเป็นแหล่งผลิตทุเรียนที่มีศักยภาพของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี แต่ยังคงประสบปัญหาด้านคุณภาพผลผลิตที่ไม่สม่ำเสมอ ต้นทุนการผลิตสูง และการพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง ส่งผลให้ไม่สามารถเข้าสู่ตลาดส่งออกได้อย่างเต็มศักยภาพ โครงการนี้จึงมุ่งพัฒนาการผลิตทุเรียนให้ได้มาตรฐาน GAP เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสวนด้วยเทคโนโลยี และยกระดับคุณภาพผลผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาดส่งออก เพื่อเพิ่มรายได้และความมั่นคงให้เกษตรกรในพื้นที่
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อพัฒนาการผลิตทุเรียนให้ได้มาตรฐานคุณภาพเพื่อการส่งออก ๒) เพื่อเพิ่มศักยภาพและองค์ความรู้ของเกษตรกรด้านการจัดการสวนทุเรียนสมัยใหม่ ๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าและรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> • เกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย • พื้นที่ปลูกทุเรียนที่ผ่านมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่ • ปริมาณทุเรียนคุณภาพเพื่อการส่งออกเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘. กิจกรรมหลัก	<ul style="list-style-type: none"> ๑) อบรมและถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตทุเรียนคุณภาพและมาตรฐาน GAP ๒) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการสวน เช่น ระบบน้ำอัจฉริยะ ๓) สนับสนุนการคัดเกรดและจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ๔) เชื่อมโยงตลาดและล้างส่งออก
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: เทศบาลตำบลขุนทะเล, สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี, กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน

๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ – กันยายน พ.ศ. ๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณทั้งสิ้นประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ: งบพัฒนาจังหวัด / งบสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๒. ผลผลิต (Output)	<ul style="list-style-type: none"> • เกษตรกรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตทุเรียนคุณภาพ • สวนทุเรียนที่ผ่านมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น • ระบบการจัดการผลผลิตหลังเก็บเกี่ยวที่มีประสิทธิภาพ
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ul style="list-style-type: none"> • ทุเรียนตำบลขุนทะเลมีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดส่งออก • เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน • เกิดการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานทุเรียนในพื้นที่อย่างเป็นระบบ

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ตาราง แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ตำบลคลองน้อย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการขยายสมาชิกการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนตามมาตรฐาน RSPO ตำบลคลองน้อย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่สากลและเกษตรยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	การเพิ่มจำนวนเกษตรกรเข้าสู่ระบบการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานสากล และพัฒนาเครือข่ายการผลิตแบบกลุ่ม (Group Certification)
๔. หลักการและเหตุผล	<p>ตำบลคลองน้อยมีเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันจำนวน ๖๙๘ ราย พื้นที่รวม ๕,๘๘๙.๙๕ ไร่ ปัจจุบันมีเกษตรกรบางส่วนได้รับรองมาตรฐาน RSPO แล้ว แต่ยังมีเกษตรกรอีกจำนวนมากที่ยังไม่ได้เข้าสู่ระบบการรับรอง ทำให้เสียโอกาสในการเข้าถึงตลาดพรีเมียม และยังขาดระบบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม แรงงาน และการตรวจสอบย้อนกลับที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน</p> <p>การขยายจำนวนสมาชิกเข้าสู่การรับรองแบบกลุ่ม (Group Certification) จะช่วยลดต้นทุนการตรวจรับรองต่อราย เพิ่มอำนาจต่อรองทางการตลาด สร้างภาพลักษณ์สินค้าเกษตรยั่งยืนของพื้นที่ และสอดคล้องกับทิศทางตลาดโลกที่ให้ความสำคัญกับมาตรฐานความยั่งยืน</p>
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อขยายจำนวนเกษตรกรสมาชิกเข้าสู่ระบบการรับรอง RSPO 2. เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนด RSPO ได้อย่างครบถ้วน 3. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรด้านการบริหารจัดการแบบยั่งยืน 4. เพื่อเพิ่มรายได้และมูลค่าผลผลิตปาล์มน้ำมันของพื้นที่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกใหม่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ราย 2. พื้นที่สมาชิกใหม่เข้าสู่ระบบไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ ไร่ 3. สมาชิกใหม่ผ่านการประเมิน Internal Audit ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ 4. เกษตรกรที่ผ่านการรับรอง RSPO เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ จากฐานเดิม 5. รายได้เฉลี่ยของสมาชิกเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในตำบลคลองน้อย ทั้ง ๙ หมู่บ้าน
๘. กิจกรรมหลัก	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิกใหม่เข้าสู่ระบบ RSPO แบบกลุ่ม 2. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องหลักเกณฑ์และข้อกำหนด RSPO สำหรับสมาชิกใหม่ 3. จัดทำแผนที่แปลง (GPS/GIS Mapping) และจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานสมาชิก 4. พัฒนาระบบบันทึกข้อมูลฟาร์มและเอกสารตามข้อกำหนด RSPO

หัวข้อ	รายละเอียด
	๕. ดำเนินการตรวจประเมินภายใน (Internal Audit) และปรับปรุงแก้ไข ๖. ยื่นขอขยายขอบข่ายการรับรอง RSPO (Scope Expansion)
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี หน่วยงานสนับสนุน: สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี, กรมส่งเสริมการเกษตร, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น, กลุ่มแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลคลองน้อย และหน่วยรับรองมาตรฐาน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๒ ปี (ตุลาคม ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณรวม ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด / งบกรมส่งเสริมการเกษตร / เงินสมทบกลุ่มเกษตรกร
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. มีสมาชิกใหม่เข้าสู่ระบบไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ราย ๒. มีฐานข้อมูลสมาชิกและแผนที่แปลงครบถ้วน ๑๐๐% ๓. มีการดำเนินการ Internal Audit ครบทุกแปลง ๔. มีการยื่นขอขยายขอบข่ายการรับรอง RSPO สำเร็จ ๑ ครั้ง
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการรับรอง RSPO เพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ๒. พื้นที่ผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนในตำบลคลองน้อยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ ไร่ ๓. กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งและบริหารจัดการตามมาตรฐานสากล ๔. สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นจากราคาพรีเมียมและตลาดที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืน ๕. พื้นที่มีภาพลักษณ์เป็นแหล่งผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการพัฒนาระบบการจัดการปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน ด้วยการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อลดการใช้สารเคมี อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	<p>๑. เพื่อลดการใช้สารเคมีในการควบคุมศัตรูพืชในสวนปาล์มน้ำมัน</p> <p>๒. เพื่อเพิ่มองค์ความรู้และทักษะการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานแก่เกษตรกร</p> <p>๓. เพื่อยกระดับการผลิตปาล์มน้ำมันให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน</p> <p>๔. เพื่อเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรในพื้นที่</p>	<p>๑.สำรวจและคัดเลือกเกษตรกรและพื้นที่นำร่อง</p> <p>๒.อบรมให้ความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM)</p> <p>๓.ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ ศัตรูธรรมชาติ และการจัดการสวนที่เหมาะสม</p> <p>๔.ถ่ายทอดเทคโนโลยีและแอปพลิเคชันด้านการจัดการสวนปาล์ม</p> <p>๕.ติดตาม ประเมินผล และสรุปบทเรียนการดำเนินโครงการ</p>	<p>๑.เกษตรกรได้รับการอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้าน IPM</p> <p>๒.พื้นที่สวนปาล์มต้นแบบที่ลดการใช้สารเคมี</p> <p>๓.คู่มือ/แนวทางการจัดการปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน</p>	<p>๑.เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน</p> <p>๒.ลดการใช้สารเคมีส่งผลดีต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม</p> <p>๓.ต้นทุนการผลิตลดลง รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น</p>	ระบบการผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่มีความยั่งยืนมากขึ้น ทั้งเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท	ตุลาคม ๖๙ – กันยายน ๗๒

สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (ต่อ)

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ตำบลวัดประดู่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
๒.โครงการส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อลดการใช้สารเคมีและเพิ่มความปลอดภัยด้านการเกษตร ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	เพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะด้าน IPM ให้เกษตรกร เพื่อยกระดับคุณภาพผลผลิตให้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน เพื่อส่งเสริมระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	๑.อบรมให้ความรู้เกษตรกรเรื่อง IPM ๒.จัดตั้งแปลงสาธิตต้นแบบ ๓.ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์และศัตรูธรรมชาติ ๔.ลงพื้นที่ติดตามประเมินผล	๑.เกษตรกรผ่านการอบรมด้าน IPM ๒.แปลงต้นแบบเกษตรปลอดภัย ๓.คู่มือ/สื่อความรู้ด้าน IPM ๔.ฐานข้อมูลการใช้สารเคมีและชีวภัณฑ์	๑.ลดการใช้สารเคมีลงไม่น้อยกว่า ๓๐% ๒.ต้นทุนการผลิตลดลงเฉลี่ย ๑๕-๒๐%	๑.ผลผลิตผ่านมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๓๐% ๒.เกษตรกรประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการทำ การเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๓๐%	๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท	(ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๒)

สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (ต่อ)

ตารางที่ ๔๐ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ตำบลบางโพธิ์

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
๓.โครงการพัฒนา ห่วงโซ่อุปทาน มะพร้าวด้วย เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มมูลค่าและ รายได้เกษตรกร ตำบลบางโพธิ์ อำเภอเมืองสุ ราษฎร์ธานี จังหวัด สุราษฎร์ธานี	เพื่อพัฒนาระบบ ห่วงโซ่อุปทาน มะพร้าวให้มี ประสิทธิภาพตั้งแต่ ต้นน้ำถึงปลายน้ำ	จัดอบรมเกษตรกรด้าน Smart Farm และการ ใช้แอปพลิเคชันเกษตร จัดตั้งศูนย์รวบรวมและ คัดแยกมะพร้าว ต้นแบบ พัฒนาระบบฐานข้อมูล แปลงเกษตรและระบบ Traceability (QR Code) สนับสนุนอุปกรณ์ IoT สำหรับตรวจวัด สภาพแวดล้อมในสวน เชื่อมโยงตลาด ออนไลน์และระบบ โลจิสติกส์ ติดตามและประเมินผล โครงการ	เกษตรกรได้รับการ อบรมและพัฒนา ทักษะด้าน เทคโนโลยีการเกษตร/ มีเครือข่ายตลาด มะพร้าวออนไลน์ใน พื้นที่	มีระบบฐานข้อมูล เกษตรกรและระบบ ตรวจสอบย้อนกลับ สินค้า	เกิดศูนย์คัดแยกและ รวบรวมมะพร้าว ต้นแบบ ๑ แห่ง	๓๕๐,๐๐๐ บาท	ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (ต่อ)

ตารางที่ ๔๐ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ตำบลมะขามเตี้ย

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการพัฒนา ห่วงโซ่อุปทาน ปาล์มน้ำมัน ด้วยเทคโนโลยี ดิจิทัล เพื่อเพิ่ม มูลค่าและรายได้ เกษตรกร ตำบล มะขามเตี้ย อำเภอเมือง สุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ ธานี	เพื่อพัฒนาระบบ ห่วงโซ่อุปทาน ปาล์มน้ำมันให้มี ประสิทธิภาพ ตั้งแต่ต้นน้ำถึง ปลายน้ำ	จัดอบรมเกษตรกรด้าน Smart Farm และการ ใช้แอปพลิเคชัน เกษตรกร จัดตั้งศูนย์ รวบรวมและคัดแยก มะพร้าวต้นแบบ พัฒนาระบบฐานข้อมูล แปลงเกษตรและระบบ Traceability (QR Code) สนับสนุนอุปกรณ์ IoT สำหรับตรวจวัด สภาพแวดล้อมในสวน เชื่อมโยงตลาด ออนไลน์ และระบบโลจิสติกส์ ติดตามและประเมินผล โครงการ	เกษตรกรได้รับการ อบรมและพัฒนา ทักษะด้าน เทคโนโลยีการเกษตร/ มีเครือข่ายตลาด ปาล์มน้ำมันออนไลน์ ในพื้นที่	มีระบบฐานข้อมูล เกษตรกรและ ระบบตรวจสอบ ย้อนกลับสินค้า	เกิดศูนย์คัดแยก และรวบรวมปาล์ม น้ำมันต้นแบบ ๑ แห่ง	๓๐๐,๐๐๐ บาท	ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๒

สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (ต่อ)

ตารางที่ ๔๐ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ตำบลคลองฉนาก

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการพัฒนาห่วงโซ่ อุปทานปาล์ม น้ำมัน ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มมูลค่าและรายได้เกษตรกร ตำบลคลองฉนาก อำเภอเมือง สุราษฎร์ธานี จังหวัด สุราษฎร์ธานี	เพื่อพัฒนาระบบห่วงโซ่อุปทานปาล์ม น้ำมัน ให้มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ	จัดอบรมเกษตรกรด้าน Smart Farm และการใช้แอปพลิเคชันเกษตร จัดตั้งศูนย์รวบรวมและคัดแยกมะพร้าว ต้นแบบพัฒนาระบบฐานข้อมูลแปลงเกษตร และระบบ Traceability (QR Code) สนับสนุนอุปกรณ์ IoT สำหรับตรวจวัดสภาพแวดล้อมในสวน เชื่อมโยงตลาดออนไลน์และระบบโลจิสติกส์ติดตามและประเมินผลโครงการ	เกษตรกรได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี การเกษตร/มีเครือข่ายตลาดปาล์ม น้ำมันออนไลน์ในพื้นที่	มีระบบฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้า	เกิดศูนย์คัดแยกและรวบรวมปาล์ม น้ำมันต้นแบบ ๑ แห่ง	๓๐๐,๐๐๐ บาท	ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๒

สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (ต่อ)

ตารางที่ ๔๐ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ตำบลบางชนะ

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการพัฒนาการผลิตมะพร้าวคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรตำบลบางชนะอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	เพื่อพัฒนาระบบห่วงโซ่อุปทานมะพร้าวให้มีประสิทธิภาพตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ	จัดอบรมเกษตรกรด้าน Smart Farm และการใช้แอปพลิเคชันเกษตร จัดตั้งศูนย์รวบรวมและคัดแยกมะพร้าว ต้นแบบ พัฒนาระบบฐานข้อมูลแปลงเกษตรและระบบ Traceability (QR Code) สนับสนุนอุปกรณ์ IoT สำหรับตรวจวัดสภาพแวดล้อมในสวน เชื่อมโยงตลาดออนไลน์ และระบบโลจิสติกส์ติดตามและประเมินผลโครงการ	เกษตรกรได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีการเกษตร/มีเครือข่ายตลาดมะพร้าวออนไลน์ในพื้นที่	มีระบบฐานข้อมูลเกษตรกรและระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้า	เกิดศูนย์คัดแยกและรวบรวมมะพร้าวต้นแบบ ๑ แห่ง	๓๐๐,๐๐๐ บาท	ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๒

สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (ต่อ)

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ตำบลบางไผ่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่งงบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการส่งเสริมการผลิตมะพร้าวคุณภาพโดยการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) ตำบลบางไผ่ อำเภอมือสุมะราชบุรีธานี	๑.งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ๒.บุคลากรจากสำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด ๓.วิทยากรด้าน IPM และชีวภัณฑ์ ๔.กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว (อย่างน้อย ๕๐ ราย) ๕.พื้นที่เป้าหมาย ๓๐๐ ไร่ ๖.วัสดุอุปกรณ์ชีวภัณฑ์/สารชีวควบคุม ๗.แปลงสาธิตและองค์ความรู้ทางวิชาการ	๑.สำรวจและคัดเลือกเกษตรกรและพื้นที่เป้าหมาย ๒.จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การจัดการศัตรูพืชแบบ IPM ๓.ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์และวิธีควบคุมศัตรูพืชทางธรรมชาติ ๔.จัดตั้งแปลงเรียนรู้/แปลงสาธิต ๕.ติดตาม ประเมินผลและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง ๖.สนับสนุนการลดการใช้สารเคมี และส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	๑.เกษตรกรเข้าร่วมไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย ๒.พื้นที่ใช้ระบบ IPM ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่ ๓.จัดตั้งแปลงสาธิตมะพร้าวคุณภาพ ๔.เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้าน IPM ๕.ลดการใช้สารเคมีลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐	๑.ผลผลิตมะพร้าวคุณภาพได้มาตรฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วม ๒.ต้นทุนการใช้สารเคมีลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ๓.เกษตรกรมีทักษะการจัดการศัตรูพืชอย่างถูกต้อง ๔.ระบบการผลิตเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น	๑.ระบบการผลิตมะพร้าวในตำบลบางไผ่มีความยั่งยืน ๒.คุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ลดสารตกค้างในดินและแหล่งน้ำ ๓.เกษตรกรมีรายได้มั่นคงและสามารถแข่งขันในตลาดได้ ๔.พื้นที่สามารถพัฒนาไปสู่มาตรฐานเกษตรยั่งยืน/เกษตรปลอดภัย	๑.งบประมาณจังหวัด ๒.งบส่งเสริมการเกษตร ๓.งบพัฒนาจังหวัด ๔.งบสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย	ตุลาคม ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๒

สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (ต่อ)

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ตำบลบางไทร

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่งงบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการพัฒนาการผลิตปาล์มน้ำมันที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน ตำบลบางไทร อำเภอมือสุมะราชบุรีธานี	๑.งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ๒.บุคลากรสำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด ๓.วิทยากรด้านเกษตรยั่งยืน / IPM / มาตรฐาน RSPO ๔.เกษตรกรเข้าร่วมไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย ๕.พื้นที่เป้าหมายไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ ๖.ชีวภัณฑ์ ปุ๋ยอินทรีย์ วัสดุสาธิต ๗.เครื่องมือ/แอปพลิเคชัน Farm Management / Smart Farmer ๘.ความร่วมมือจากอปท. และภาคีเครือข่าย	๑.คัดเลือกเกษตรกรและพื้นที่สวนเข้าร่วมโครงการ ๒.จัดอบรมให้ความรู้การผลิตปาล์มน้ำมันที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๓.ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ ปุ๋ยอินทรีย์ และระบบ IPM ๔.ถ่ายทอดการใช้เทคโนโลยี เช่น Farm Management App, IoT ตรวจดิน-น้ำ ๕.ส่งเสริมระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability / QR Code) ๖.ติดตาม ประเมินผล และให้คำปรึกษาในพื้นที่ ๗.สรุปผลและขยายผลสู่มาตรฐานการผลิตยั่งยืน (เช่น RSPO)	๑.เกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย ๒.พื้นที่เข้าร่วมไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ ๓.เกษตรกรผ่านการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๔.ลดการใช้สารเคมีไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ๕.มีส่วนต้นแบบการผลิตปาล์มน้ำมันยั่งยืน ๖.มีแนวทางการจัดการสวนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	๑.ต้นทุนการผลิตลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ๒.เกษตรกรปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต ลดการใช้สารเคมีอย่างเป็นรูปธรรม ๓.คุณภาพผลปาล์มสด (FFB) ดีขึ้นและได้มาตรฐาน ๔.เกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและการจัดการสวนสมัยใหม่ ๕.เริ่มมีระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้า	๑.ระบบการผลิตปาล์มน้ำมันในตำบลบางไทรมีความยั่งยืน ๒.ลดผลกระทบต่อดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อม ๓.ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคเกษตร ๔.เกษตรกรมีรายได้มั่นคงและแข่งขันได้ในตลาดที่ให้ ความสำคัญกับสินค้า Green / RSPO ๕.พื้นที่สามารถพัฒนาเข้าสู่แนวทาง Carbon Neutral Agriculture	๑.งบประมาณจังหวัด ๒.งบส่งเสริมการเกษตร ๓.งบสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ตุลาคม ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๒

สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (ต่อ)

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ตำบลขุนทะเล

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่งงบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการการผลิต ทุเรียนคุณภาพเพื่อ การ ส่งออก ตำบล ขุนทะเล อำเภอ เมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ ธานี	เพื่อพัฒนาศักยภาพ สินค้าเกษตรให้มี คุณภาพ มาตรฐาน และ สามารถแข่งขัน ในตลาดทั้งใน และ ต่างประเทศ	จัดอบรมเกษตรกรด้าน Smart Farm และการใช้ แอปพลิเคชันเกษตร จัดตั้งศูนย์รวบรวมและ คัดแยกทุเรียนคุณภาพ ต้นแบบพัฒนาระบบ ฐานข้อมูลแปลงเกษตร และระบบ Traceability (QR Code) สนับสนุนอุปกรณ์ IoT สำหรับตรวจวัด สภาพแวดล้อมในสวน เชื่อมโยงตลาดออนไลน์ และระบบโลจิสติกส์ ติดตามและประเมินผล โครงการ	เกษตรกรได้รับการ อบรมและพัฒนา ทักษะด้าน เทคโนโลยีการเกษตร/ มีเครือข่ายตลาด ทุเรียนคุณภาพ ออนไลน์ในพื้นที่	มีระบบฐานข้อมูล เกษตรกรและ ระบบตรวจสอบ ย้อนกลับสินค้า	เกิดศูนย์คัดแยก และรวบรวมทุเรียน คุณภาพต้นแบบ ๑ แห่ง	๒๐๐,๐๐๐ บาท	ตุลาคม ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๒

สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (ต่อ)

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ตำบลคลองน้อย

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการขยายสมาชิก การผลิตปาล์มน้ำมัน อย่างยั่งยืนตาม มาตรฐาน RSPO ตำบลคลองน้อย อำเภอเมืองสุราษฎร์ ธานี จังหวัดสุราษฎร์ ธานี	๑. งบประมาณดำเนิน โครงการและค่า รับรองมาตรฐาน ๒. บุคลากร ผู้เชี่ยวชาญด้าน RSPO และเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตร ๓. ระบบฐานข้อมูล ฟาร์มและระบบ ตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ๔. การมีส่วนร่วมและ ความพร้อมของ เกษตรกรสมาชิก ๕. การสนับสนุนจาก หน่วยงานภาครัฐและ กลุ่มเกษตรกร	๑. ประชาสัมพันธ์และรับ สมัครสมาชิกใหม่เข้าสู่ ระบบ RSPO แบบกลุ่ม ๒. จัดอบรมเชิง ปฏิบัติการเรื่องหลักเกณฑ์ และข้อกำหนด RSPO สำหรับสมาชิกใหม่ ๓. จัดทำแผนที่แปลง (GPS/GIS Mapping) และ จัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน สมาชิก ๔. พัฒนาระบบบันทึก ข้อมูลฟาร์มและเอกสาร ตามข้อกำหนด RSPO ๕. ดำเนินการตรวจ ประเมินภายใน (Internal Audit) และปรับปรุงแก้ไข ๖. ยื่นขอขยายขอบข่าย การรับรอง RSPO (Scope Expansion)	๑. มีสมาชิกใหม่เข้าสู่ ระบบไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ราย ๒. มีฐานข้อมูลสมาชิก และแผนที่แปลง ครบถ้วน ๑๐๐% ๓. มีการดำเนินการ Internal Audit ครบทุก แปลง ๔. มีการยื่นขอขยาย ขอบข่ายการรับรอง RSPO สำเร็จ ๑ ครั้ง	๑. จำนวนเกษตรกรที่ ได้รับการรับรอง RSPO เพิ่มขึ้นอย่างเป็น รูปธรรม ๒. พื้นที่ผลิตปาล์ม น้ำมันอย่างยั่งยืนใน ตำบลคลองน้อยเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ ไร่ ๓. กลุ่มเกษตรกรมี ความเข้มแข็งและ บริหารจัดการตาม มาตรฐานสากล ๔. สมาชิกมีรายได้ เพิ่มขึ้นจากราคาพ ริเมียมและตลาดที่ใ้ ความสำคัญกับความ ยั่งยืน ๕. พื้นที่มีภาพลักษณ์ เป็นแหล่งผลิตปาล์ม น้ำมันอย่างยั่งยืนของ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑. จำนวนเกษตรกรที่ ได้รับการรับรอง RSPO เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ๒. รายได้เกษตรกร เพิ่มขึ้นจากตลาดพรี เมียม (ประมาณ ๑๐- ๒๐%) ๓. ลดการใช้สารเคมี และมีการจัดการ สิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น ๔. กลุ่มเกษตรกรมีความ เข้มแข็งและมีอำนาจ ต่อรองทางการตลาด ๕. ตำบลคลองน้อยเป็น พื้นที่ต้นแบบการผลิต ปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน ของจังหวัด	งบพัฒนา จังหวัด	พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐

บรรณานุกรม

- สำนักงานประมงอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.)
สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.)
สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.) ระบบฐานข้อมูลเกษตรกร ประจำปี ๒๕๖๘.
สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.) รายงานภาวะการณ์ผลผลิตพืช ประจำปี ๒๕๖๘.
สำนักงานทะเบียนและบัตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.)
แผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลบางโพธิ์ ประจำปี ๒๕๖๘-๒๕๗๐
แผนพัฒนาอำเภอ ๕ ปี. (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน พ.ศ.๒๕๖๘. อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี.
จังหวัดสุราษฎร์ธานี.
แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกพืช : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘
.กรมพัฒนาที่ดิน. (๒๕๔๘). ข้อมูลชุดดินอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี.